

**СВЯЩЕННА
І
БОЖЕСТВЕННА
ЛІТУРГІЯ**

**СВЯТОГО ОТЦЯ НАШОГО
ЙОАНА ЗОЛОТОУСТОГО**

1988

**Видав Синод Ієрархії Української Католицької
Церкви.**

**THE SACRED
AND
DIVINE
LITURGY**

**OF OUR HOLY FATHER
JOHN CHRYSOSTOM**

1988

Published by the Synod of the Hierarchy of the Ukrainian
Catholic Church.

Printed by BASILIAN PRESS, 286 Lisgar Street, Toronto
Ontario, Canada M6J 3G9

Permission to publish this English translation was granted by a Decree of the Congregation for the Oriental Churches in the Vatican, Prot. No.353/67, on the 10th day of August 1984 with a condition that it be published side by side with the Ukrainian translation.

Copyright © 1987 by the Synod of the Hierarchy of the Ukrainian Catholic Church.

All rights reserved under the International Copyright Treaties and Conventions. No part of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted without the written permission of the Liturgical Commission of the Synod of the Hierarchy of the Ukrainian Catholic Church — c/o 827 North Franklin Street, Philadelphia, PA 19123, USA.

The Epistles and Gospels in English were reprinted from the Revised New Testament of the NEW AMERICAN BIBLE, copyright © 1986 by the Confraternity of Christian Doctrine, Washington, D.C., with the permission of said Confraternity.

ISBN: 0-9618683-0-9

Library of Congress Catalog Card Number: 87-061205

Синод Ієрархії Української Католицької Церкви

Мир у Господі й Архиєрейське Благословення!

Синодальна Літургічна Підкомісія перекладу наших Богослужебних Книг на англійську мову, на доручення І-го Звичайного Синоду Ієрархії Української Католицької Церкви, що відбувся в 1980 році в Римі, виготовила переклад Священної Літургії св. Отця нашого Івана Золотустого на англійську мову. Його прийняв II-ий Звичайний Синод у 1982 році, а Свята Апостольська Столиця, декретом Конгрегації для Східних Церков, його затвердила дня 10 серпня 1984 р., Ч:353/67 і дозволила друкувати.

Передаємо цей офіційний переклад для вжитку нашої Української Католицької Церкви, щоб прийти з поміччю тим нашим вірним, які щиро люблять Церкву й бажають брати участь у її Богослужбах, але нажаль не знають української мови. До таких вірних нашої Церкви належать не тільки українці 3-го покоління, але також неукраїнці, які стали членами нашої Церкви через подружжя, й очевидно їхні діти і внуки. Всі вони з різних причин та обставин не мали змоги навчитися української мови. Тож, щоб і їм також дозволити користати з усіх духовних скарбів наших Богослужб, та нашого прекрасного об-

ряду, видаємо оцей переклад англійський поруч з українським зі закликом до всіх наших вірних, щоб вони, по можності своїх сил старалися пізнати красу та велич цих наших Богослужб.

Водночас повідомляємо всіх Високопреподобних, Преподобних та Всечесних Отців душпастирів та всіх єромонахів нашої Української Католицької Церкви, щоб залишили всі приватно зроблені переклади Літургії св. Івана Золотоустого, а закупили цей офіційний переклад. Очевидно, там де існує потреба, уживати англійського тексту для добра своїх вірних. Тільки оцей офіційний та Апостольським Престолом затверджений текст можна вживати по наших церквах та каплицях.

Оцим підтверджую також і український текст Божественної Літургії Св. Івана Золотоустого включно з мовними поправками, ухваленими Синодом Ієрархії Української Католицької Церкви в 1985 році.

Дано в Римі, дня 19 травня 1987

† Мирослав Кардинал Любачівський
Верховний Архієпископ

ЧИН СВЯЩЕННОЇ І БОЖЕСТВЕННОЇ ЛІТУРГІЇ

Іерей, маючи намір служити Божественну Літургію, найперше повинен бути примирений з усіма і не мати гніву ні на кого, і серце, скільки сили, берегти від лукавих думок, вже від вечора бути здержаним і додержувати піст аж до часу священнодійства. А коли настане час, входить у храм і, з'єднавшись з дияконом, разом творять три поклони до сходу перед святими дверми.

Тоді говорить диякон: **Благослові, владіко.**

Іерей: Благословенний Бог наш завжди, нині і повсякчас, і на віки вічні.

Диякон: **Амінь.**

І починає говорити диякон:

Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі.

Царю небесний, утішителю, Дусе істини, що всюди єси і все наповняєш, скэрбе дїбр і життї подателю, прийдї і вселися в нас, і очисти нас від усякої сквэрни, і спасї, благїй, душі наші.

Святий Боже, святий кріпкий, святий безсмертний, помилуй нас. *Тричі.*

Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духові, і нині і повсякчас, і на віки вічні. Амінь.

Пресвятá Трójце, помилуй нас; Господи, очисти грїхи наші; Владіко, прости беззаконня наші; Святий, завітáй і зціли немочі наші їмени Твого радї.

Господи, помилуй. *Тричі.* Слава: і нині:

Отче наш, що єси на небесах, нехай святиться ім'я Твоє, нехай прийде царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні, і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим, і не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого.

Іерей: Бо Твоє є царство, і сила, і слава, Отця, і Сіна, і Святого Духа, нині і повсякчас, і на віки віки. Амінь.

Вікі

Тоді мовлять:

Помілуй нас, Господи, помілуй нас, бо ніякого одвіту не знаючи, оцю Тобі молитву, як Владичі, ми грішні приносимо: Помілуй нас.

Слава:

Господи, помілуй нас, бо на Тебе ми уповали, не прогнівайся дуже на нас, ані не пам'ятай беззаконь наших: але зглянься і нині, як милосердний, і вирятуй нас від ворогів наших. Бо Ти Бог наш, а ми люди Твої, всі діла рук Твоїх, і ім'я Твоє призиваємо.

І нині:

Милосердя двері відкрий нам, благословенна Богородице, щоб, надіючись на Тебе, ми не погігнули, але щоб вибавилися Тобою від бід, Ти бо — спасіння роду християнського.

Потім підходять до ікони Христової і цілують її, мовлячи:

Пречистому образу Твоєму поклоняємося, Благий, просячи відпущення гріхів наших, Христе Боже; бо Ти добровільно зволив вийти тілом на хрест, щоб вибавити тих, що їх Ти створив, від неволі ворожої. Тому вдячно співаємо Тобі: Ти радістю наповнив усе, Спасе наш, що прийшов спасти світ.

Відтак цілують ікону Богородиці, проказуючи тропар:

Будучи джерелом милосердя, зроби нас гідними ласки, Богородице; зглянься на людій, що згрішили, покажи, як завжди, силу твою; бо, уповавши на тебе, 'Радуйся!' — клічемо до тебе, як колись Гавриїл, безтілесний архистратіг.

І схиливши голову, ієрей говорить оцю молитву:

Господи, простягні руку Твою з висоти святої оселі Твоїї і скріпи мене на оцю службу Твою, щоб я неосудно став перед страшним престолом Твоїм і виконав безкрівне священнодіяння. Бо Твоя є сила на віки вічні. Амінь.

Тоді творять і до крилосів по одному поклонові, і відходять у святилище, мовлячи:

Увійду в дім Твій і поклонюся храмові святому Твоєму в страхі перед Тобою. Господи, веді мене справедливою Твоею; заради ворогів моїх вирівняй мою дорогу перед Тобою. Бо в їхніх устах немає правди; серце їх суєтне, горло їх — гріб відкритий, облесний їхній язик. Суді їх, Боже! Нехай відпадуть від власних замірів; за їхніх переступів силу відкинь їх, бо багато прикrostей учинили Тобі, Господи. А всі, що на Тебе надіються, нехай звеселяться повіки; і нехай радіють, і Ти оселишся між ними, і будуть Тобою хвалитися всі, що люблять ім'я Твоє. Бо Ти благословляєш праведника, Господи, ласкою, мов щитом, вкриваєш нас.

І ввійшовши в святилище, творять три поклони перед святою трапезою і цілують святу евангелію, святу трапезу і напрестольний хрест. Тоді кожний бере в руки свій стихар і, тричі вклоняючись на схід, кожний каже про себе:

Боже, милостивий будь мені грішному.

Тоді диякон приходить до ієрея, тримаючи в правій руці стихар з орарем, і, склонивши перед ним голову, каже:

Благослові, владико, стихар з орарем.

Ієрей говорить:

Благословенний Бог наш завжди, нині і повсякчас, і на віки вічні.

Тоді диякон відходить в одну сторону святилища й одягається в стихар, молячись так:

Нехай радіє душа моя в Господі, бо Він одягнув мене в ризу спасіння й одіжею веселости одів мене; немов на жениха поклав на мене вінók і як невісту приоздобив мене красотою.

І поцілувавши орар, накладає на ліве плече. А коли накладає нарукавники на руки, то на праву руку говорить:

Десни́ця Твоя́, Госпо́ди, просла́вилася сі́лою; пра́ва Твоя́ рука́, Госпо́ди, зни́щила ворогі́в, і вели́чністю Своє́ї сла́ви Ти погуби́в супро́тивників.

А на ліву говорить:

Ру́ки Твої́ сотвори́ли мене́ й укріпи́ли мене́; врозуми́ мене́, і я за́повідей Твої́х навчу́ся.

Тоді відходить до проскомидійника і приготує священні речі: святий дискос кладе з лівого боку, а потир, себто святу чашу, з правого, і все інше з ними.

А ієрей одягається так: Бере в ліву руку стихар і, поклонившись тричі до сходу, як вже сказано, благословляє його, кажучи:

Благослове́нний Бог наш за́вжди, ні́ні і повся́кчас, і на ві́ки ві́чні. Амі́нь.

І вдягається, кажучи:

Нехай радіє душа моя в Господі, бо Він одягнув мене в ризу спасіння й одіжею веселости одів мене; немов на жениха поклав на мене вінók і як невісту приоздобив мене красотою.

Тоді бере епітрахиль і, поблагословивши його, накладає на себе і говорить:

Благослове́нний Бог, що злива́є благода́ть свою́ на свяще́ників своїх, як мі́ро на голо́ві, що сплива́є на бо́роду, бо́роду Аро́на, що сплива́є на кра́й оді́жі його́.

Тоді бере пояс, опоясується і говорить:

Благослове́нний Бог, що перепоя́сує мене́ сі́лою і вчиня́є бездога́нною мою́ доро́гу, що скрі́пляє но́ги мої́ немов у о́лень, і на висота́х ста́вить мене́.

А коли накладає нарукавники на руки, то на праву руку мовить:

Десни́ця Тво́я, Го́споди, просла́вилася си́лою; пра́ва Тво́я рука́, Го́споди, зни́щила вороги́в, і вели́чністю Своє́ї сла́ви Ти погу́бив супро́тивників.

А на ліву мовить:

Ру́ки Тво́ї сотвори́ли мене́ й укріпи́ли мене́; врозуми́ мене́, і я за́повідей Тво́їх навчу́ся.

Також бере набедреник, якщо має, благословить його, цілує і мовить:

Припо́яши меч твій до бе́дра тво́го, си́льний красо́тою твоєю́ і доброто́ю твоєю́; натягні́ лук і наступай, і па́нуй за́для істи́ни, ла́гідности і спра́ведливости, а десни́ця тво́я поведе́ тебе́ до пере́моги за́вжди, нині́ і повсякча́с, і на ві́ки ві́чні. Амінь.

Тоді бере фелон, благословить, цілує і так мовить:

Свяще́ники Тво́ї, Го́споди, зодя́гнуться в пра́вду, і преподо́бні Тво́ї ве́лыми ра́дітимуть за́вжди, нині́ і повсякча́с, і на ві́ки ві́чні. Амінь.

Тоді відходять до проскомидійника, вмивають руки і мовлять:

Умійю між невинними ру́ки мо́ї і обійду́ жертóвник Твій, Го́споди, щоб почу́ти мені́ го́лос хвали́ Твоє́ї, і зві́тити всі́ чудá Тво́ї. Го́споди, я полю́бив красу́ до́му Тво́го і місце перебува́ння сла́ви Твоє́ї. Не погу́би з грішниками душі́ моє́ї і житт́я мо́го з лука́вими людьми́, на рука́х яких беззако́ння, а прави́ця яких по́вна підку́пства. Я ж бо у невинно́сті мо́їй ходи́в, тож ви́бав мене́, Го́споди, і поми́луй мене́. Но́га мо́я ста́ла на пра́вій дорóзі, в церќвах благослови́тиму Тебе́, Го́споди.

Тоді творять три поклони перед проскомидійником, і кожний мовить:

Бо́же, милосі́вий будь мені́ грішному.

Ви́купив Ти нас від кля́тви зако́нної че́сною Твоєю́ кро́в'ю, да́вши себе́ на хрест приби́ти і ко́пієм проко́лоти; Ти безсме́ртя дав лю́дям. Спа́се наш, сла́ва Тобі́.

Тоді диякон мовить:

Благослові, владіко.

Ієрей починає:

Благословенний Бог наш завжди, нині і повсякчас, і на віки вічні.

Диякон: Амінь.

1 *Тоді ієрей бере лівою рукою проскуру, а правою святе копіє, робить ним тричі знак хреста поверх печаті проскури і мовить:*

На спомин Господа і Бога і Спаса нашого Ісуса Христа. Тричі.

І зараз устромлює копіє в правий бік печаті, крає і мовить:

Немів ягня на заклєння вєдено його.

А в лівий:

І як агнець непорбчний перєд тим, що стриже його, безголісий, так і він не відкриває уст своїх.

А в горішній бік печаті:

У смиренні його суд над ним відбўвся.

А в долішній бік:

А про рід його хто оповість?

А диякон споглядає побожно на це таїнство і говорить при кожному надрізуванні: Господєві помолімся, тримаючи в руці орар. Потім говорить: Візьми, владіко.

Ієрей вкладає святе копіє скісно з правого боку проскури, виймає святий хліб і мовить так:

Бо візьметься від землі життя його.

І кладе його навзак на святий дискос, при словах диякона:

Жертвуй, владіко.

Крає його хрестовидно і так мовить:

Жертвується Агнець Божий, що бере гріх світу, за життя світу і спасіння.

І обертає догори другу сторону, що має хрест.

Диякон каже:

Проколі, владіко.

А ієрей, проколюючи його копієм в правий бік, мовить:

Одін з воїнів списом бік його проколів, і зараз витекла кров і вода. І той, хто бачив, засвідчив, і правдиве свідчення його.

А диякон, взявши вино і воду, говорить до ієрея:

Благослові, владіко, святе з'єднання.

І прийнявши благословення над ними, вливає разом до святої чаші — вина і трохи води.

2 *А ієрей бере в руку другу проскуру, і мовить:*

На честь і пам'ять преблагословенної Владічиці нашої Богородиці і Приснодіви Марії; її молитвами прийми, Господи, жертву цю в пренебесний Твій жертівник.

І взявши частицю, кладе її праворуч святого хліба, близько середини його, і мовить:

Стála царіця правóруч тебе, в різи позолóчені одяг-
нена, прикра́шена.

3 *Тоді бере третю проскуру, і мовить.*

Чéсних небéсних сил безтілéсних.

1 *І бере першу частицю, кладе її з лівого боку святого хліба, починаючи перший ряд, і мовить:*

Чéсного сла́вного проро́ка, предте́чі і христі́теля
Йоáна, і всіх святи́х проро́ків.

2 *І бере частицю і, як установлено, кладе її внизу пер-
шої. Тоді знову мовить:*

Святи́х сла́вних і всехва́льних апо́столів Петра́ і Пав-
ла́, і всіх íнших святи́х апо́столів.

3 *І так кладе третю частицю внизу другої, закінчуючи
перший ряд.*

Тоді мовить:

Святи́х отців на́ших святі́телів: Васи́лія Вели́кого,
Григо́рія Богосло́ва і Йоáна Золотоу́стого, Атанáсія і Ки-
рі́ла, Микола́я, що в Мі́рах, Ки́ріла й Метóдія, учителі́в
слов'я́нських, свято́го священномученика Йо́сафа́та і всіх
святи́х святі́телів.

1 *І бере четверту частицю, кладе її побіч першої, за-
чинаючи другий ряд.*

Тоді знову мовить:

Свято́го апо́стола, первомученика і архи́діякона Сте-
фа́на, святи́х вели́ких мучени́ків: Димі́трія, Ю́рія, Теодо́-
ра Ти́рона і всіх святи́х мучени́ків і мучени́ць.

2 *І взявши п'яту частицю, кладе її внизу першої, що за-
початковує другий ряд.*

Тоді мовить:

Преподо́бних і богоно́сних отців на́ших: Анто́нія,
Євті́мія, Са́ви, Ону́фрія і всіх преподо́бних отців і матерів.

3 І так взявши шосту частицю, кладе її внизу другої частиці, закінчуючи другий ряд.

Тоді мовить:

Святих і чудотворців безсрібників: Космі і Дам'яна, Кіра і Йоана, Пантелеймона і Єрмолая і всіх святих безсрібників.

1 І взявши сьому частицю, кладе її зверху, зачинаючи третій ряд, по чину:

Тоді знову мовить:

Святих і праведних богоотців Йоакіма й Анни.

2 І кладе благочинно восьму частицю унизу першої.

І ще мовить:

Святого (ім'я, якого храм і якого день) і всіх святих; їх молитвами завітай до нас, Боже.

3 І взявши дев'яту частицю, кладе її в кінці третього ряду, на закінчення.

4 Тоді бере четверту проскуру, і мовить:

Пом'яні, Владіко чоловіколюбче, святішого вселенського Архиєрея нашого (ім'я), Папу Римського, і блаженнішого Верховного Архiepіскопа нашого Кир (ім'я), і преосвященнішого Митрополита нашого Кир (ім'я), і боголюбивого Єпископа нашого Кир (ім'я), і все єпископство православне, чесне пресвітерство, в Христі дияконство і весь священичий чин (якщо в обителі: всечеснішого отця нашого Протоархимандрита ім'я, Архимандрита ім'я, Протоігумена ім'я, й Ігумена ім'я), братів і співслужителів наших священиків і дияконів, і всіх братів наших, що їх Ти з великої Твоєї милости призвав до спільноти Своєї, всеблагий Владіко.

І бере частицю, кладе її внизу святого хліба.

Тоді згадує поіменно тих, що їх повинен пом'янути, живих, і на кожне ім'я виймає частицю, мовлячи: Пом'яні, Господи, (ім'я).

5 Потім, узявши частиці, кладе їх внизу святого хліба.

Тоді бере п'яту проскуру, і мовить:

За блаженну пам'ять і відпущення гріхів блаженим фундаторам святого храму цього (*якщо в обителі: святої обителі цієї*).

Тоді поминає архиєрея, що його рукоположив, і інших померлих, яких хоче, поіменно. На кожне ім'я виймає частину, мовлячи:

Пом'яні, Господи, душу померлого слуги Твого (*ім'я*).

І на кінець говорить так:

І всіх в надії воскресіння, життя вічного і Твоїї спільноти померлих православних отців і братів наших, чоловіколюбче Господи.

І виймає частину. Після цього говорить:

Пом'яні, Господи, з великої щедрости Своєї і мою недостойність і прости мені всяку провину, добровільну і недобровільну.

І виймає частину.

І [бере губку], збирає частини на дискосі, внизу святого хліба, щоб були забезпечені, і щоб ніщо не впало.

Тоді диякон бере кадилицю, вкладає до неї ладану і каже до ієрея:

Благослові, владико, каділо.

І зараз сам каже:

Господеві помолімся.

А ієрей говорить молитву кадила:

Каділо Тобі приносимо, Христе Боже наш, як приємний запах духовний; Ти ж прийми його в пренебесний Свій жертівник і пошли нам благодать пресвятого Твого Духа.

Диякон: Господеві помолімся.

Ієрей, покадивши зізду, кладе її зверху святого хліба і говорить:

І прийшла зоря і стала над тим місцем, де було Дитя.

Диякон: Господеві помолімся.

Іерей, покадивши перший покровець, покриває святий хліб з дискосом і говорить:

Господь царює, у велич Він зодягнувся; одягнувся Господь у силу й опоясався. Він бо утвердив вселенну і вона не захитається. Відтоді готовий престол Твій, Ти ж бо — споконвічний. Піднеслись ріки, Господи, піднесли ріки голос свій. Здіймають ріки років свій, від шуму вод великих. Дивні хвилі морські, дивний на висотах Господь. Свідчення Твої вельми вірні; домові Твоєму, Господи, належить святість на довгі літа.

Диякон:

Господеві помолімся. Накрій, владико.

Іерей, покадивши другий покровець, покриває ним святу чашу і говорить:

Доброта Твоя, Христе, вкрила небеса і хвали Твої повна земля.

Диякон:

Господеві помолімся. Накрій, владико.

Іерей кадить покрів, себто воздух, і, накриваючи обое, говорить:

Покрій нас покрівом крил Твоїх, прожені від нас усякого ворога і супостата. Утихомир наше життя, Господи, помилуй нас і світ Твій, і спасі душі наші, як благий і чоловіколюбчець.

Тоді іерей, взявши кадилицю, кадить приготовані дари і говорить:

Благословенний Бог наш, що так ізволив.

А диякон каже:

Завжди, нині і повсякчас, і на віки вічні. Амінь.

І обидва побожно поклоняються.

Тоді диякон говорить:

За приготовані чесні дари Господеві помолімся.

Іерей віддає кадилицю і говорить молитву принесення:

Бóже, Бóже наш, Ти, що послáv небесний хлїб, пожїву для всьогó свїту, Гóспода нашого і Бóга Ісýса Христá, Спáса і визволїтеля і доброчїнця, що благословляє і освячує нас, Сам благословї принесення оцé і приймї його в пренебесний Твїй жертóвник. Пом'яни́, як благїй і чоловіколюбець, тих, що принесли́, і тих, за ко́го принесено; і нас неосóдними збережи́ в священнодіянні божéственних Твої́х Таї́н.

Бо святе́ і прослávлене пречесне й вели́чне ім'я́ Твоé, Отця́, і Сїна, і Свято́го Дýха, нїні́ і повсякчáс, і на віки вічні. Амінь.

Після цього творить відпуст, мовлячи:

Слáва Тобі́, Хрі́сте Бóже, надїє на́ша, слáва Тобі́.

Диякон:

Слáва: і нїні́. Гóсподи, помїлуй. *Тричі.* Благословї́.

Іерей мовить відпуст:

Коли неді́ля:

Христóс, що воскрес із мёртвих:

Якщо ні:

Христóс, істинний Бог наш, молитва́ми пречїстої сво́єї Ма́тері, свято́го отця́ нашого Йоáна Золотоу́стого, архієпі́скопа Константиногра́да, і всіх святї́х, помїлує і спасе́ нас, як благїй і чоловіколюбець.

Диякон: Амінь.

Після відпусту диякон кадить святе предло́ження. Тоді відходить і кадить святу трапезу навкруги, хрестообразно, мовлячи:

У грóбі плóттю, а в áді з душе́ю як Бог, в раю́ ж із розбїйником, і на престолі́ був еси́, Хрі́сте, з Отце́м і Дýхом, все наповня́ючи, неопїсаний.

Також Псалом 50(51).

І, покадивши святилище, намісні ікони, крилоси і людей, входить знову у святий вівтар і, знову покадивши святу трапезу і ієрея, кладе кадилицю на своє місце, а сам приходить до ієрея.

І, ставши разом перед святою трапезою, тричі поклоняються, молячись і кажучи:

Царю небесний, утішителю, Душе істини, що всюди єси і все наповняєш, скърбе дїбр і життя подателю, прийди і вселися в нас, і очисти нас від усякої скверни, і спаси, благий, душі наші.

Слава во вишніх Богу, і на землі мир, в людях благовоління. *Двічі.*

Господи, губи мої відкриєш, і уста мої сповістять хвалу Твою.

Тоді цілують, ієрей святу Євангелію, а диякон святу трапезу.

І по цім диякон, склонивши свою голову перед ієреем і тримаючи орар трьома пальцями правої руки, промовляє:

Прийшов час, щоб служити Господеві, владико, благослові.

Ієрей, знаменуючи його, мовить:

Благословенний Бог наш завжди, нині і повсякчас, і на віки вічні.

Тоді диякон:

Помолися за мене, владико.

Ієрей:

Нехай Господь направить стѣпи твої.

І знову диякон:

Пом'яні мене, владико святій.

Ієрей:

Нехай пом'яне тебе Господь Бог у царстві своєму завжди, нині і повсякчас, і на віки вічні.

Диякон: Амінь.

І, поклонившись, виходить північними дверми. Царських дверей до входу не відкривають. І ставши на звичайнім місці, напроти святих дверей, вклоняється з побожністю тричі, тихо молячись:

Господи, губи мої відкриєш, і уста мої сповістять хвалу Твою.

*І по цьому починає говорити: **Благослові, владіко. А ієрей починає: Благословенне царство.***

*Треба знати: Якщо ієрей служить без диякона, то нехай не говорить дияконських слів на проскомидії і на літургії перед євангелією, і на відповідь його: **Благослові, владіко, і Проколі, владіко, і Прийшов час, тільки ектенії і те, що належить до чину.***

Коли ж разом служить багато священиків, чин проскомидії творить один ієрей, а інші служителі нехай осібно нічого з проскомидії не проказують.

Якщо є архиєрейське служіння, ієрей починає проскомидію, як звичайно; кладе частиці Богородиці і святих, а потім покриває святий дискос і святу чашу воздухом, нічого не мовлячи. А коли співають херувимську пісню, сам архиєрей, перед великим входом, закінчує проскомидію.

БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ

СВЯТОГО ОТЦЯ НАШОГО ЙОАНА ЗОЛОТОУСТОГО

Диякон: Благослові, владіко.

Іерей: Благословенне царство Отця, і Сіна, і Святого Духа, нині і повсякчас, і на віки [вічні.] віків

Хор: Амінь.

Диякон:

В мирі Господеві помолімся.

Хор: Господи, помилуй.

За мир з висот і спасіння душ наших, Господеві помолімся.

Хор: Господи, помилуй.

За мир всього світу, добрий стан святих Божих Церков і з'єднання всіх, Господеві помолімся.

Хор: Господи, помилуй.

За святий храм цей і тих, що з вірою, побожністю і страхом Божим входять до нього, Господеві помолімся.

Хор: Господи, помілуй.

За святішого вселénського Архие-
ре́я на́шого (*ім'я*), Па́пу Рі́мського, Гос-
подéві помолі́мся.

Хор: Господи, помілуй.

За блаже́ннішого верхо́вного Ар-
хие́піскопа на́шого Кир (*ім'я*), і за пре-
освяще́ннішого Митрополі́та на́шого
Кир (*ім'я*), і за боголюбі́вого Єпі́скопа
на́шого Кир (*ім'я*), че́сне пресві́терство,
у Христі́ дия́конство, за ввесь при́чет
і люде́й, Господéві помолі́мся.

Хор: Господи, помілуй.

За Бо́гом бере́жений наро́д наш,
за правлі́ння і все ві́йсько, Господéві
помолі́мся.

Хор: Господи, помілуй.

За мі́сто це (*або:* За село́ це, *або:* За
святú обі́тель цю), і за ко́жне мі́сто,
краї́ну і за тих, що ві́рою живу́ть в
них, Господéві помолі́мся.

Хор: Господи, помілуй.

За до́бре полі́ття, за врожа́й пло-
ді́в земні́х і часі́ мі́рні, Господéві
помолі́мся.

Хор: Господи, помілуй.

За тих, що плавають, подорожують, за недужих, страждаючих, полонених і за спасіння їх, Господеві помолімся.

Хор: Господи, помілуй.

Коли буває вселенське поминання померлих, додається це:

За душі всіх од віку в правовір'ї, надії воскресіння і життя вічного померлих отців і братів наших, фундаторів і добродіїв святого храму цього, батьків і рідних наших по крові, що тут лежать, тут вписані, і повсюди православних християн, і за блаженний спокій їх, Господеві помолімся.

Хор: Господи, помілуй.

Щоб неосудно стати їм на страшному суді Христовому, й оселити душі їх у країні живих, в місці світлому, де всі святі праведні спочивають, Господеві помолімся.

Хор: Господи, помілуй.

А якщо осібно:

За слугу́ Бо́жого (*або: слуги́ню Бо́жу, або: слуг Бо́жих*) *ім'я*, і блаже́нну па́м'ять його́ (*або: її, або: їх*), та щоб прос-ті́тися вся́кому прогрі́шенню його́ (*або: її, або: їх*) доброві́льному і недоб-рові́льному, Господе́ві помолі́мся.

Хор: Го́споди, поми́луй.

Щоб неосу́дно ста́ти йому́ (*або: її, або: їм*) на страши́мому су́ді Христове-му, й осели́ти ду́шу його́ (*або: її, або: ду-ші їх*) в краї́ні живи́х, в місці́ сві́тло-му, де всі́ святі́ пра́ведні спочи́вають, Господе́ві помолі́мся.

Хор: Го́споди, поми́луй.

Щоб ви́зволитися нам від уся́кої ско́рби, гні́ву й нужди́, Господе́ві по-молі́мся.

Хор: Го́споди, поми́луй.

Засту́пи, спаси́, поми́луй і охоро-ни́ нас, Бо́же, Твоєю́ благода́ттю.

Хор: Го́споди, поми́луй.

Пресвяту́, пречи́сту, преблагосло-ве́нну, сла́вну Влади́чицю на́шу Бо-

городицю і приснодіву Марію, з усіма святими пом'янувши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу Божові віддаймо.

Хор: Тобі, Господи.

Іерей говорить тихо молитву першого антифону:

Господи Боже наш, Твоя влада несказанна і слава неосяжна, Твоя милість безмірна і чоловіколюб'я невимовне; Сам, Владико, з добросердечности Твоєї споглянь на нас і на цей святий храм, і вчині з нами і тими, що моляться з нами, багаті милості Твої і щедроти Твої.

Виголошення:

Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклоніння, Отцю, і Сїну, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки [вічні.] *Вікі*

Хор: Амінь.

І співці співають перший антифон.*

Диякон поклонившись, відступає від свого місця і стоїть перед іконою Христовою, тримаючи орар трьома пальцями правої руки.

---

* Антифони подані в Додатку.

По закінченні антифону диякон приходить і стає на звичайнім місці; і поклонившись, мовить.**

Ще і ще в мирі Господеві помолімся.

Хор: Господи, помилуй.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Хор: Господи, помилуй.

Пресвяту, пречисту, преблагословенну, славному Владичицю нашу Богородицю і приснодіву Марію, з усіма святими пом'янувши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу Богові віддаймо.

Хор: Тобі, Господи.

Молитва другого антифону:

Господи Боже наш, спаси людей Твоїх і благослові спадкоємство Твоє, повноту Церкви Твоїї охорони, освяти тих, що люблять красу дому Твого, Ти їх прослав божественною Твоєю силою і не залишай нас, що надіємось на Тебе.

Виголошення:

Бо твоя є влада і Твоє є царство, і сила, і слава, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині і повсякчас, і на віки вічні.

Хор: Амінь.

І співці подібно співають другий антифон, а диякон подібно поступає, як і на першій молитві.

Тоді диякон:

Ще і ще в мирі Господеві помолімся.

** За дозволом Синоду Укр. Кат. Ієрархії, ті частини св. Літургії, що обведені чорними рамками, можна пропускати.

Хор: Гóсподи, помíлуй.

Заступí, спасí, помíлуй і охоронí нас, Бóже, Твоєю́ благодáттю.

Хор: Гóсподи, помíлуй.

Пресвяту́, пречíсту, преблагословенну, сла́вну Владíчицю на́шу Богорóдицю і приснодіву Марію, з усіма́ святи́ми пом'яну́вши, самі себе, і оді́н одного, і все житт́я на́ше Христу́ Бóгові відда́ймо.

Хор: Тобі́, Гóсподи.

Молитва третього антифону.

Ти, що дарува́в нам ці спі́льні й сýголосні молитви́, й обіця́в ввóлити проха́ння двох або́ трьох, що зго́дяться в ім'я́ Твоє́, Сам і нині́ проха́ння слуг Твоі́х на пожі́ток спóвни, подаю́чи нам і в тепе́рішньому ві́ці пізнáння Твоє́ї і́стини, а в майбу́тньому дару́й житт́я ві́чне.

Виголошення:

Бо Ти благі́й і чоловіколю́бець Бог єси́, і Тобі́ сла́ву возси́лаємо, Отцо́, і Сі́ну, і Святóму Ду́хові, нині́ і повсякча́с, і на ві́ки ^{в і́вн} ві́чні.

Хор: Амінь.

Тут відкривають двері на малий вхід.

Коли ж співці співають третій антифон або Блаженні, якщо є неділя, і коли прийдуть на „Славу“, ієрей і диякон, ставши перед святою трапезою, творять три поклони. Тоді ієрей бере святу Євангелію, дає дияконові, і йдуть праворуч поза престолом; і так, вийшовши північними дверми, зі свіченосцями попереду, роблять малий вхід. Ставши на звичайному місці, обидва схиляють голови і, коли диякон скаже: Господеві помолімся, ієрей тихо мовить молитву входу.

Молитва входу:

**Владіко Гóсподи Бóже наш,
Ти установів на не́бі чіни і во́їнства
а́нгелів і арха́нгелів на служіння
Твоєї сла́ви, тож вчині́ із
вхо́дом на́шим, щоб був вхо́дом
святі́х а́нгелів, які співслу́жать з
на́ми і ра́зом з на́ми славосло́влять
Твою́ доброту́.**

**Бо Тобі нале́жить уся́ка сла́ва,
честь і поклоні́ння, Отцю́, і Сі́ну,
і Свято́му Ду́хові, нині́ і повсяк-
ча́с, і на ві́ки ві́чні. Амінь.**

Коли ж скінчиться молитва, мовить диякон до ієрея, показуючи правою рукою до сходу і тримаючи трьома пальцями орар:

Благослови́, владіко, святі́й вхід.

Ієрей, благословлячи, мовить:

**Благословénний вхід святих
Твоїх завжди, нині і повсякчас, і
на віки вічні.**

Потім диякон подає ієреєві святу Євангелію і ієрей її цілує.

Коли скінчиться останній тропар, диякон входить на середину і, ставши перед ієреєм, підносить трохи руки і, показуючи святу Євангелію, виголошує:

Премудрість, прости.

Тоді, зробивши поклін, входять у святий вівтар: диякон, а за ним ієрей. Диякон кладе святу Євангелію на святій трапезі, а співці співають:

Прийдіте, поклонімся і припадім до Христа.

В будень: Спасі нас, Сіну Божий, у святих дивний Ти, співаємо Тобі: Алилуя.

Якщо неділя: Спасі нас, Сіну Божий, що воскрес із мертвих, співаємо Тобі: Алилуя.

Тоді звичайні тропарі. А ієрей мовить цю молитву:

Молитва Трисвятої пісні.

Бóже святий, що в святих перебуваєш, Тебе трисвятим гóлосом серафіми оспівують і херувіми славословлять, і всі небесні síли Тобі поклоняються. Ти з небуття в буття привів усé, створів людину на Твій образ і подóбу, і всякими дарами її прикрасів. Ти даєш тому, хто прóсить, премудрість і рóзум, і не погóрджуєш

грішником, а встановлюєш пока-
 яння на спасіння. Ти сподобив
 нас, смиренних і недостойних слуг
 Твоїх, і в оцю хвилину стати пе-
 ред славою святого Твого жер-
 товника і належне Тобі поклонін-
 ня і славослов'я принести. Сам,
 Владико, прийми і з уст нас гріш-
 них трисвяту пісню і відвідай нас
 милістю Своєю. Прости нам усяке
 прогрішення, добровільне і не-
 добровільне, освяти наші душі й
 тіла, і дай нам побожно служити
 Тобі всі дні життя нашого, молит-
 вами святої Богородиці і всіх свя-
 тих, що від віку Тобі угодні були.

*Коли ж співці прийдуть на останній тропар, диакон
 мовить до ієрея, склонивши голову і тримаючи в руці
 трьома пальцями орар:*

Благослові, владико, час Трисвя-
 того.

А ієрей, знаменуючи його, виголошує:

Бо Ти святій єси, Боже наш, і
 Тобі славу возсилаємо, Отцю, і
 Сіну, і Святому Духові, нині і по-
 всякчас.

А диякон приходить ближче святих дверей і, вказуючи орарем, мовить голосно до тих, що стоять у храмі:

І на віки вічні.

Хор: Амінь.

Коли співається Трисвяте,* мовлять і самі, ієрей і диякон, Трисвяте, при чому творять три поклони перед святою трапезою.

Тоді каже диякон до ієрея:

Повелі, владіко.

І відходять до горного місця, а ієрей, відходячи, мовить:

Благословénний, хто йде в ім'я Господнє.

Диякон: Благослові, владіко, горне сидіння.

Ієрей: **Благословénний Ти на престолі слави царства Твого, що сидиш на херувімах, завжди, нині і повсякчас, і на віки (вічні) віків**

Відомо, що ієреєві не годиться виходити на горне місце, ані сидіти на ньому, але сидіти на боці горного сидіння, з південної сторони.

По закінченні Трисвятого диякон приходить перед святі двері і мовить:

Будьмо уважні.

Ієрей виголошує: **Мир всім.**

---

* Трисвяте подане в Додатку.

І знову диякон: Премудрість, будьмо уважні.

І співці прокімен, Псалом Давидів.

Потім диякон: Премудрість.

А читець — надпис Апостола:

Діянь святіх апостолів читання. *Або: Соборного послання Якового, або: Петрового читання. Або: До Римлян, або: До Коринтян, або: До Галатів послання святого апостола Павла читання.*

І знову диякон: Будьмо уважні.

Коли ж скінчиться Апостол, мовить ієрей:

Мир тобі.

Диякон: Премудрість, будьмо уважні.

Хор: Алилуя, зі стихами.

Коли співають Алилуя, диякон бере кадильницю і ладан, приходить до ієрея і, прийнявши від нього благословення, кадить святу трапезу навкруги, ввесь вівтар і ієрея.

А ієрей, стоячи перед святою трапезою, мовить цю молитву:

Молитва перед Євангелієм.

Засвіті в серцях наших, чоловіколюбче Владіко, нетлінне світло Твого богопізнання і відкрий духовні очі наші, щоб ми зрозуміли Твої євангельські проповідання. Вкладі в нас і страх блаженних Твоїх заповідей, щоб ми,

перемігши всі тілесні похоти, провадили духовне життя, думаючи і діючи все, що угодне Тобі. Бо Ти є просвічення душ і тіл наших, Христе Боже, і Тобі славу віддаємо з безначальним Твоїм Отцем, і пресвятим і благим і животворним Твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки вічні. Амінь.

Диякон, відставивши кадило на звичайне місце, приходить до ієрея, склонює перед ним свою голову, тримаючи орар крайніми пальцями і показуючи на святу євангелію, і мовить:

Благослові, владико, благовістителя святого апостола і євангеліста ім'я.

Ієрей, знаменуючи його, виголошує:

Бог, молитвами святого, славного, всехвального апостола і євангеліста ім'я, нехай дасть тобі слово благовістити силою великою для сповнення Євангелія возлюбленного Сина Свого, Господа нашого Ісуса Христа.

І подає йому святу Євангелію.

А диякон, сказавши: Амінь, і поклонившись святій Євангелії, бере її і, вийшовши святими дверми, йде за свіченосцями, приходить і стає на амвоні або на іншому означеному місці.

А ієрей, стоячи перед святою трапезою і дивлячись на захід, виголошує:

Премудрість, прости, вислухаймо святого Євангелія.

Також: **Мир всім.**

Хор: І духові твоєму.

Диякон: Від ім'я святого Євангелія читання.

Хор: Слава Тобі, Господи, слава Тобі.

Ієрей: **Будьмо уважні.**

Якщо є два диякони, то один нехай говорить:

Премудрість, прости... Також і: Будьмо уважні.

По закінченні Євангелія ієрей каже:

Мир тобі, що благовістуєш.

Хор: Слава Тобі, Господи, слава Тобі,

І диякон відходить аж до святих дверей і віддає святу Євангелію ієреєві; і знову закриваються святі двері.

Диякон, ставши на звичайному місці, починає так:

Промовмо всі з усієї душі і з усієї мислі нашої, промовмо.

Хор: Господи, помилуй.

Господи вседержителю, Боже отців наших, молимося Тобі, вислухай і помилуй.

Хор: Господи, помилуй.

Помілуй нас, Боже, з великої милости Твоїї, молимося Тобі, вислухай і помілуй.

Хор: Господи, помілуй. Тричі.

Молитва посиленого благання:

Господи Боже наш, усильне це моління прийми від слуг Твоїх і помілуй нас з великої милости Твоїї, і щедроти Твої зішли на нас і на всіх людей Твоїх, що очікують від Тебе багатої милости.

В парафіяльних храмах:

Ще молимося за святішого вселенського Архиєрея нашого ім'я, Папу Римського, і за блаженнішого верховного Архиєпископа нашого Кир ім'я, і за преосвященнішого Митрополита нашого Кир ім'я, і за боголюбивого Єпископа нашого Кир ім'я, за тих, що служать і послужили у святому храмі цьому, і за отців наших духовних, і всіх у Христі братів наших.

Хор: Господи, помілуй. Тричі.

В монастирях:

Ще молимося за святішого вселенського Архиєрея нашого ім'я, Папу

Римського, і за блаженнішого верховного Архієпископа нашого Кир *ім'я*, і за преосвященнішого Митрополита нашого Кир *ім'я*, і за боголюбивого Єпископа нашого Кир *ім'я*, і за всечесніших отців наших: Протоархимандрита *ім'я*, Архимандрита *ім'я*, Протоігумена *ім'я*, й Ігумена *ім'я*, за тих, що служать і послужили в святій обітелі цій, і за отців наших духовних, і всіх у Христі братів наших.

Хор: Господи, помилуй. Тричі.

Ще молимося за Богом бережений народ наш, за правління і за все військо.

Хор: Господи, помилуй. Тричі.

Тут додається ектенія про окреме прохання.

Ще молимося за тут присутніх людей, що очікують від Тебе великої і багатої милости, за тих, що творять нам милостиню, і за всіх православних християн.

Хор: Господи, помилуй. Тричі.

Виголошення:

Бо милостивий і чоловіколюбчець Бог єси, і Тобі славу возси-

лаємо, Отцю, і Сїну, і Святому Духові, нїні і повсякчас, і на віки вічні.

Хор: Амінь.

Якщо буде приношення за померлих, диякон або ієрей мовить цю ектенію:

Помілуй нас, Боже, з великої милости Твої, молимося Тобі, вислухай і помілуй.

Хор: Господи, помілуй. Тричі.

Ще молимося за упокій душ померлих слуг Божих (*або: душі померлого слуги Божого, або: душі померлої слугині Божої*) *ім'я*, і щоб простітися їм (йому *або* їй) всякому прогрішенню добровільному і недобровільному.

Хор: Господи, помілуй. Тричі.

Щоб Господь Бог оселив душі їх (душу його, *або* її), де праведні спочивають.

Хор: Господи, помілуй. Тричі.

Милости Божої, царства небесного і відпущення гріхів їх (його *або* її) у Христа, безсмертного царя і Бога нашого, просім.

Хор: Подай, Господи.

Диякон: Господеві помолімся.

Хор: Господи, помилуй.

Іерей: Бóже дýхів і всякої плóті, Ти смерть подолав і диявола знищив, і життя світові Твоєму дарував. Сам, Господи, упокой дýші померлих слуг Твоїх (*або:* дýшу померлого слуги Твого, *або:* дýшу померлої слугині Твоїї) *ім'я*, на місці світлому, на місці квітучому, на місці спокійному, звідки відійшов біль, печаль і зітхання; і всяке прогрішення, вчинене ними (ним, *або* нею) словом, чи ділом, чи думкою, як благий і чоловіколюбець Бог, прости, бо немає людини, що жила і не згрішила б. Ти бо єдиний без гріха, правда Твоя— правда на віки, і слово Твоє— істина.

Виголошення:

Бо Ти є воскресіння, і життя, і упокій померлих слуг Твоїх (*або:* померлого слуги Твого, *або:* померлої слугині Твоїї) *ім'я*, Христе Бóже наш, і Тобі славу віддаємо, з безначальним Твоїм Отцем, і пресвятим і благим і животворним Твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки вічні.

Хор: Амінь.

Тоді диякон:

Помоліться, оглашенні, Господеві.

Хор: Господи, помилуй.

Вірні, за оглашених помолімся, щоб Господь помилував їх.

Хор: Господи, помилуй.

Щоб просвітив їх словом істини.

Хор: Господи, помилуй.

Відкрив їм Євангеліє правди.

Хор: Господи, помилуй.

Приєднав їх до святої Своєї соборної і апостольської Церкви.

Хор: Господи, помилуй.

Спаси, помилуй, заступи й охорони їх, Боже, Твоєю благодаттю.

Хор: Господи, помилуй.

Оглашенні, голови ваші перед Господом схиліть.

Хор: Тобі, Господи.

Молитва за оглашених:

Господи Боже наш, що на висотах живеш і на смиренних споглядаєш, що спасіння родові людському послав, єдинородного Сина Твого і Бога, Господа нашого Ісуса Христа, споглянь на слуг Твоїх оглашених, що схилили свої шиї перед Тобою, і сподоби їх у сприятливий час купелі відродження, відпущення гріхів і одяжі нетління; приєднай їх до святої Твоєї соборної і апостольської Церкви, і прилічи їх до вибраного Твого стада.

Виголошення:

Щоб і вони з нами славили пречесне і величне ім'я Твоє, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині і повсякчас, і на віки вічні.

Хор: Амінь.

Ієрей розгортає ілтон.

Диякон мовить:

Всі оглашенні, вийдіть.

Коли є другий диякон, виголошує і він:

Оглашенні, вийдіть.

Тоді знову перший:

Всі оглашенні, вийдіть.

Щоб ніхто з оглашених не залишився. Тільки вірні, ще і ще в мирі Господеві помолімся.

Хор: Господи, помилуй.

А якщо є тільки один диякон, або якщо ієрей служить без диякона, тоді мовить так:

Всі оглашенні, вийдіть; оглашенні, вийдіть; всі оглашенні, вийдіть. Щоб ніхто з оглашених не залишився.

Тільки вірні, ще і ще в мирі Господеві помолімся.

Хор: Господи, помилуй.

Молитва вірних перша:

Дякуємо Тобі, Господи Боже сил, що сподобив нас і нині стати перед святим Твоїм жертівником і припасти до щедрот Твоїх за наші гріхи і за людські невідання. Прийми, Боже, моління наше, вчини нас достойними бути, щоб приносити Тобі моління і мольби і жертви безкровні за всіх людей

Твоїх; і нас, яких Ти поставив на цю службу Твою, учини здатними, силою Духа Святого Твого, неосудно і непорочно, в чистому свідченні сумління нашого призивати Тебе в кожному часі і на всякому місці, щоб, вислухавши нас, Ти був милостивий нам у щедрості Своєї ласки.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твою єю благодаттю.

Хор: Господи, помилуй.

Диякон: Премудрість.

Виголошення:

Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклоніння, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки вічні.

Хор: Амінь.

Диякон: Ще і ще в мирі Господеві помолімся.

Хор: Господи, помилуй.

Молитва вірних друга:

Знову і багато разів припадаємо до Тебе і Тобі молимося, благий і чоловіколюбче, щоб Ти, зглянувшись на моління наше, очисти наші душі і тіла від усякої

сквѣрни тіла і дýха, і дав нам не-
пові́нно і неосúдно сто́яти пе́ред
святі́м Тво́ім жертóвником. Да-
ру́й же, Бо́же, і тим, що мо́ляться
з на́ми, úспіх в житті й вірі, і в
духóвному розумі́нні; дай їм, що
за́вжди зо стра́хом і любóв'ю Тобі
слúжать, не́пові́нно і неосúдно
причасті́тися святі́х Тво́їх Та́їн і
небéсного Твогó ца́рства сподо́-
битися.

Заступі́, спасі́, помі́луй і охороні́ нас, Бо́же,
Тво́єю благодáттю.

Хор: Го́споди, помі́луй.

Диякон: Премúдрість.

Диякон входить північними дверми.

Виголошення:

Щоб під вла́дою Тво́єю за́вжди
бере́жені, ми Тобі сла́ву возсила́-
ли, Отцо́, і Си́ну, і Святóму Дýхо-
ві, нині́ і повсякча́с, і на ві́ки ві́чні.

Хор: Амі́нь.

І відкриваються святі́ двері́.

*Тоді, під час спі́вання херувимської пі́сні, диякон бере
кадильницю́ і, поклавши ладану, приходить до іє́рея і,
при́йнявши благослове́ння від нього, кади́ть навкруги*

святу трапезу й увесь вівтар і іконостас, також ієрея, хор і людей; і мовить 50(51) Псалом.

Ієрей проказує тихо оцю молитву:

Ніхто не достойний із зв'язаних тілесними похотями і пристрастями приходити, або приближатися, або служити Тобі, Царю слави, бо служити Тобі—велике і страшне і самим небесним силам. Та одначе, ради несказанного і безмірного Твого чоловіколюб'я, безперемінно і незмінно Ти став чоловіком і був нашим архиєреєм, і богослужбової цієї і безкровної жертові священнодіяство передав Ти нам, як Владика всіх. Ти бо єдиний, Господи Боже наш, володієш небесними і земними, Тебе на престолі херувимському носять, Ти серафимів Господь і цар Ізраїлів, Ти єдиний святий і в святих спочиваєш. Тебе, отже, молю єдиного благого і благоуважного: Споглянь на мене грішного і непотрібного слугу Твого й очисти мою душу і серце від

сумління лукавого, і вчині мене здатним силою Святого Твого Духа, одягненого благодаттю священства, стати перед цією Твою святою трапезою і священнодіяти святе і пречисте Твоє тіло і чесну кров. Бо до Тебе приходжу і, схиливши мою шію, молюся Тобі, щоб Ти не відвернув лиця Твого від мене, ані не виключив мене з-поміж слуг Твоїх, але сподоби мене, щоб я, грішний і недостойний слуга Твій, приніс Тобі ці дари. Ти бо єси той, Хто приносить і Кого приносять, і Хто приймає і Кого роздають, Христе Боже наш, і Тобі славу віддаємо з безначальним Твоїм Отцем, і пресвятим і благим і животворним Твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки вічні. Амінь.

ВІКІВ

Після молитви й каждення, іерей і диякон, ставши перед святою трапезою, мовлять разом херувимську пісню тричі і по кожному закінченні поклоняються один раз.

Ми, херувімів тайно являючи і животворній Трійці трисвятую

пісню співаючи, всяку нині житійську відкладім печаль.

Щоб і Царя всіх ми прийняли, що Його в славі невідимо супроводять ангельські чіни. Алилуя, алилуя, алилуя. Тричі.

Тоді відходять до проскомидійника; попереду йде диякон, а ієрей кадить чесні дари, тихо молячись:

Бóже, милостівий будь мені грішному.

Диякон говорить до ієрея:

Візьмі, владіко.

А ієрей, взявши воздух, кладе на ліве рамя диякона, мовлячи:

Піднесіть руки ваші до святині і благословіть Господа.

Тоді бере святий дискос і ставить його на голову диякона з усякою увагою та побожністю, а диякон має також кадилицю на однім із пальців правої руки. А сам ієрей бере в руки святу чашу, і обидва виходять північними дверми, молячись; перед ними йдуть свіченосці.

Диякон виголошує:

Всіх вас, православних християн, нехай пом'яне Господь Бог у царстві Своім завжди, нині і повсякчас, і на віки вічні.

Ієрей говорить:

Святішого вселенського Архи-

єре́я на́шого ім'я, Па́пу Рі́мського, блаже́ннішого верхо́вного Архиє́пископа на́шого Кир ім'я, преосвя́щеннішого Митропо́літа на́шого Кир ім'я, і боголюбі́вого Єпі́скопа на́шого Кир ім'я, (*в монасти́рі: всечесні́шого отця́ на́шого Протоархимандрі́та ім'я, Архимандрі́та ім'я, Протоігу́мена ім'я, Ігу́мена ім'я*), і ввесь свя́щенничий, дия́конський і мона́ший чин, Бо́гом бере́жений наро́д наш, правлі́ння і все ві́йсько, благо́рідних і повсякча́с зга́дуваних фунда́торів і доброчі́нців свято́го хра́му цьо́го (свято́ї оби́телі ці́єї) і всіх вас, правосла́вних хри́стия́н, неха́й пом'яне́ Госпо́дь Бог у ца́рстві Сво́ім за́вжди, ні́ні і повсякча́с, і на ві́ки ві́чні.

Хор: Амінь. І співає:

Щоб і Царя́ всіх ми при́йняли, що Йо́го в сла́ві неві́димо супро́водять а́нгельські чі́ни. Аलि́уя, али́уя, али́уя.

І звійшовши через свя́ті двері, іє́рей стави́ть святу ча́шу на святу тра́пезу, а свя́тий диско́с бере́ з голо́ви дия́кона і стави́ть його́ тако́ж на святу тра́пезу: то́ді зніма́є покровці́ з свято́го диско́су і свято́ї ча́ші і кладе́ на од́ному бо́ці свято́ї тра́пези, а взя́вши з ра́м'я дия́кона возду́х і, покади́вши, покри́ває ним чесні́ дари, мовлячи́:

Благообразний Йосиф, знявши з хреста пречисте тіло Твоє, плащаницею чистою обвів і, пахощами покривши, у гріб новий положив.

І бере кадильницю з руки диякона, кадить чесні дари тричі і мовить:

Ущаслів, Господи, благоволінням Твоїм Сіон, і нехай відбудуються стіни єрусалімські. Тоді уподобаєш Собі жертву правди, приношення і всепалення, тоді покладуть на віктар Твій тельців.

І віддавши кадильницю, схиляє голову і мовить до диякона:

Пом'яні мене, брате і співслужителю.

А диякон до нього:

Нехай пом'яне Господь Бог священство твоє в царстві своїм.

І ієрей:

Помоліся за мене, співслужителю мій.

Тоді і диякон, склонивши голову і тримаючи водночас орар трьома пальцями правої руки, мовить до ієрея:

Дух Святий найде на тебе, і сила Вішнього осінить тебе.

Іерей: Той же Дух нехай співдіє з нами всі дні життя нашого.

І диякон до нього:

Пом'яні мене, владіко святій.

Іерей: Нехай пом'яне тебе Господь Бог у царстві Своім завжди, нині і повсякчас, і на віки вічні.

Диякон: Амінь.

І поклонившись ієреєві, виходить північними дверми, стає на звичайнім місці і мовить:

Співним молитву нашу Господеві.

Хор: Господи, помилуй.

За принесені чесні дарі, Господеві помолімся.

Хор: Господи, помилуй.

За святій храм цей і тих, що з вірою, побожністю і страхом Божим входять до нього, Господеві помолімся.

Хор: Господи, помилуй.

Щоб візволитися нам від усякої скорби, гніву й нужди, Господеві помолімся.

Хор: Господи, помилуй.

Молитва приношення, після поставлення божественних дарів на святій трапезі:

Господи Боже вседержителю, єдиний святій, Ти приймаєш жерству хваління від тих, що призивають Тебе всім серцем, прийми моління і нас грішних, і принеси до святого Твого жертівника, і вчини нас здатними приносити Тобі дарі і жертви духовні за наші гріхи і людські невідання, і сподоби нас знайти благодать перед Тобою, щоб була Тобі приємна жертва наша та щоб вселився Дух благодаті Твоїї благій у нас, і на цих дарах, що перед нами, і на всіх людях Твоїх.

Диякон: Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Хор: Господи, помилуй.

Дня всього досконалого, святого, мирного і безгрішного у Господа просім.

Хор: Подай, Господи.

Ангела миру, вірного наставника, охоронця душ і тіл наших у Господа просім.

Хор: Подай, Господи.

Прощення і відпущення гріхів і прогрішень наших у Господа просім.

Хор: Подай, Господи.

Доброго і пожиточного для душ наших і миру
для світу у Господа просім.

Хор: Подай, Господи.

Осталий час життя нашого в мирі й покайні
скінчити у Господа просім.

Хор: Подай, Господи.

Християнської кончини життя нашого, безболіс-
ної, бездоганної, мирної, і доброго одвіту на страш-
ному суді Христовому просім.

Хор: Подай, Господи.

Пресвяту, пречисту, преблагословенну, славно
Владичицю нашу Богородицю і приснодіву Марію, з
усіма святими пом'янувши, самі себе, і один одного,
і все життя наше Христу Богові віддаймо.

Хор: Тобі, Господи.

Виголошення:

**Щедрótами єдинорóдного Сína
Твогó, що з Ним благословénний
єсї, з пресвятім і благім і живо-
твóрним Твоїм Дúхом, нїні і по-
всякчáс, і на віки вічні,** *ВікіВ*

Хор: Амінь.

Іерей: **Мир всім.**

Хор: І дúхові твоєму.

Диякон: Возлюбім один одного, щоб
однодúмно визнавати.

Хор: Отця, і Сína, і Святóго Дúха, Трóйцю єди-
носúчну і нероздільну.

А іерей покланяється тричі, мовлячи тихо:

Возлюблю Тебе, Господи, кріпосте моя; Господь твердіня моя і захист мій. Тричі.

І цілує чесні дари так, як вони є накриті, спершу поверх святого дискаса, потім поверх святої чаші і край святої трапези перед собою. Якщо є два ієреї або більше, то всі вони цілують чесні дари, і один одного в рамена.

А настоятель каже:

Христос посеред нас.

А той, хто цілував, відповідає: І є, і буде.

Також і диякони, як є два, цілують кожний свій опар, де є знак хреста, і один одного в рамена, мовлячи те саме, що і священники. Подібно ж і диякон, стоячи на своєму місці, поклоняється тричі, і цілує свій опар, де є знак хреста, і так виголошує.

Двері, двері, в премудрості будьмо уважні.

Ієрей підносить воздух і тримає над святими дарами. Якщо є більше священників, що служать, тоді й вони підносять святий воздух і тримають його над святими дарами, потрясаючи, і тихо проказують з людьми символ віри.

Вірую в єдиного Бога Отця, вседержителя, творця неба і землі, і всьогó відимого і невідимого. І в єдиного Господа Ісуса Христа, Сіна Божого, єдиного, від Отця народженого перед усіма віками. Світло від світла, Бога істинного від Бога істинного, родженого, несотвореного, єдиносущного з Отцем, що через Нього все сталося. Він задля нас людей і нашого ради спасіння зійшов із небес, і воплотівся з Духа Святого і Марії Діви, і став чоловіком. І був розп'ятий за нас за Понтія Пилата, і страждав, і був похований. І воскрес у третій день, згідно з Писанням. І вознісся на небо, і сидить праворуч Отця. І вдруге прийде зі славою судити живих і мертвих, а

Його царству не буде кінця. І в Духа Святого, Господа животворного, що від Отця [і Сіна] ісходить, що з Отцем і Сіном рівнопоклоняємий і рівнослави- мий, що говорив через пророків. В єдину, святу, со- борну й апостольську Церкву. Ісповідую одне хри- щення на відпущення гріхів. Очікую воскресіння мертвих і життя майбутнього віку. Амінь.

Диякон: Станьмо гідно, станьмо зі страхом, будьмо уважні, щоб святе приношення в мирі принести.

Хор: Милість миру, жертову хваління.

Іерей, взявши воздух з чесних дарів, цілує його і кладе на відповідне місце, мовлячи: Благодать Господа...

А диякон, поклонившись, входить у святий вітар, бере рипіду і побожно повіває нею над дарами. Якщо немає рипіди, то робить це одним з покровців.

Виголошення:

Благодать Господа нашого Ісуса Христа, і любов Бога і Отця, і причастя Святого Духа, нехай буде з усіма вами.

Хор: І з духом твоїм.

Іерей, повернувшись до сходу:

Вгору піднесім серця.

Хор: Піднесли до Господа.

Іерей: **Благодарім Господа.**

Хор: Достойно і праведно є поклонятися Отцю, і Сіну, і Святому Духові, Трійці єдиносущній і нероз- дільній.

А іерей молиться:

Достойно і праведно Тебе оспівувати, Тебе благословити, Тебе хвалити, Тобі дякувати, Тобі поклонятися на всякому місці владицтва Твого. Ти бо єси Бог неказаний, незбагнений, невидимий, неосяжний, завжди сущий, і так само сущий, Ти, і єдинорідний Твій Син, і Дух Твій Святий. Ти від небуття до буття нас привів, і коли ми відпали, Ти знову нас підняв і не перестав творити все, поки нас на небо не привів і майбутнє царство Твоє дарував. За все це дякуємо Тобі, і єдиновірному Твоєму Сінові, і Духові Твоєму Святому, за всі Твої добродійсства, вчинені нам, які ми знаємо і яких не знаємо— явні і неявні. Дякуємо Тобі і за цю службу, яку Ти з рук наших зволив прийняти, хоч і стоять перед Тобою тисячі архангелів і десятки тисяч ангелів, херувими і серафими, шостикрілі, багатоокі, що високо ширяють, пернаті.

І диякон бере святу зізду зі святого дискоу, робить нею над диском знак хреста, цілує її і відкладає.

Виголошення:

Перемóжну пісню співа́ючи, виклі́куючи, взива́ючи і промовля́ючи.

Хор: Свят, свят, свят Госпо́дь Савао́т, по́вне не́бо і землі́ сла́ви Тво́єї, осáнна на висóтах. Благосло́вénний, хто йде в ім'я́ Госпо́днє, осáнна на висóтах.

Тоді приходить диякон і стає по правому боці, і бере рипіду в руки і повіває спокійно з усією увагою і страхом поверх святих дарів, щоб не сіли мухи, ні щось подібне.

Іерей молиться:

З ці́ми блаже́нними сі́лами, Владі́ко чолові́колю́бче, і ми клі́чемо і мо́вимо: Святи́й єсі́ і пре-святи́й, Ти, і єдиноро́дний Твій Син, і Дух Твій Святи́й; святи́й єсі́ і пресвяти́й, і вели́чна сла́ва Твоя́. Ти сві́т Твій так возлю́бив, що і Си́на Свого́ єдиноро́дного дав, щоб уся́кий, хто ві́рує в Ньо́го, не загі́нув, але́ мав житт́я ві́чне. Він, прийшо́вши і спóвнивши ввесь за́дум що́до нас, в но́чі, в яку Йо́го ви́дано, а ра́дше Він сам Себе́ ви́дав за житт́я сві́ту, прийня́в хлі́б у святі́ Свої́, і пречі́сті, і не-

**порóчні рúки, воздáв хвалу́ і по-
благословів (і благословляє), освятів,
переломів, дав святім Своім уч-
ням і апóстолам, кáжучи:**

Виголошення:

**Прийміть, їжте, це є тіло Моє,
що за вас ламається на відпущен-
ня гріхів.**

Іерей разом з дияконом вклоняються низько.

Хор: Амінь.

*А коли іерей це мовить, диякон показує на святий
дискос, тримаючи орар трьома пальцями правої руки. Так
само, коли мовить іерей: Пійте з неї всі... диякон по-
казує на святу чашу.*

Іерей тихо: **Так са́мо і ча́шу (і знову бла-
гословляє) по вечéрі, кáжучи:**

Виголошення:

**Пійте з неї всі, це є кров Моя
Ново́го Завіту, що за вас і за ба-
гатьо́х проливається на відпущен-
ня гріхів.**

І знову іерей разом з дияконом поклоняються низько.

Хор: Амінь.

*А якщо іереї соборно служать Божественну Літур-
гію, всі разом і голосно виголошують слова Господні.*

Іерей молиться:

Тому-то й ми, споминаючи оцю спасенну заповідь і все, що ради нас сталося: хрест, гріб, тридénне воскресіння, на небеса́ вознесіння, правóруч сидіння, другий і сла́вний прихі́д.

Виголошення:

Тво́е від Тво́їх Тобі принóсимо, за всіх і за все.

Коли ж це мовиться, диякон, склавши руки навхрест і піднявши святий дискос і святу чашу, поклоняється по-божно.

Хор: Тебе́ оспівуємо, Тебе́ благословимо́, Тобі дякуємо, Гóсподи, і мо́лимо́сь Тобі́, Бо́же наш.

Іерей молиться: **Ще принóсимо Тобі цю ду́ховну і безкро́вну слúжбу, і про́симо, і мо́лимо, і блага́ємо, зішли Ду́ха Твогó Свято́го на нас і на ці дарі́, що пе́ред на́ми.**

А диякон відкладає рипіду і підходить ближче до іерея, і обидва тричі поклоняються перед святою трапезою.

Тоді диякон, схиливши голову і показуючи ора́рем на святий хліб, мовить тихим голосом:

Благослови́, влади́ко, святи́й хліб.

А іерей, нахилившись, знаменує святий хліб, кажучи:

І сотвори́ отó хліб цей че́сним ті́лом Христа́ Твогó.

Диякон: Амінь.

І знову диякон: Благослові, владіко, святú чáшу.

А ієрей, благословляючи, мовить: А те, що в чáші цій, чéсною крów'ю Христá Твогó.

Диякон: Амінь.

І знову диякон, показуючи на обидві святощі, мовить:

Благослові, владіко, обідві.

Ієрей, благословляючи святощі, мовить:

Перетворівши Дúхом Твоім Святím.

Диякон: Амінь, амінь, амінь.

Диякон, схиливши голову перед ієреєм, вертається на те місце, де перед тим стояв.

Ієрей молиться:

**Щоб булі причáсникам на тве-
рeзість душi, на відпúщення грi-
хiв, на спiльнiсть зi Святím Твоім
Дúхом, на повнотú цáрства не-
бeсного, на смiливiсть пeред То-
бóю, не на суд i не в осúдження.**

**Ще принóсимо Тобi оцю духóвну
слúжбу за спочiлих у вiрi праотцiв,
отцiв, патріярхiв, прорóкiв, апóсто-**

лів, проповідників, євангелістів, мучеників, ісповідників, по́сників і за всяку пра́ведну ду́шу, що у вірі спочи́ла.

І взявши кадило, ієрей виголошує:

Особливо за пресвяту́, пречі́сту, преблагослове́нну, сла́вну Владі́чицю на́шу Богоро́дицю і присноді́ву Марію.

І тричі кадить перед святою трапезою. Також диякон кадить святу трапезу навкруги і поминає, кого хоче з померлих.

Хор співає: Достойно є воістину величати блаженною Тебе́, Богоро́дицю, всеблаженну, і пренепорочну, і Ма́тір Бо́га на́шого. Чеснішу від херувімів і незрівнянно славі́шу від серафі́мів, що без зотлі́ння Бо́га Сло́во породі́ла, су́щу Богоро́дицю, Тебе́ велича́ємо.

Або замість Достойно... співається ірмос із заспівом празника.

А ієрей молиться:

За свято́го Йо́ана проро́ка, предте́чу і христі́теля, за святі́х сла́вних і всехва́льних апосто́лів, за свято́го *ім'я*, що його́ па́м'ять сьо́годні вшано́вуємо, і за всіх святі́х Тво́їх, молитва́ми їх наві́дай нас, Бо́же.

**Пом'яні́ і всіх помѐрлих в надії
воскресіння життя вічного.**

І поминає померлих поіменно, кого хоче.

**І упоко́й їх там, де сяє сві́тло
лиця Твогó.**

**Ще мо́лимо Тебе́, пом'яні́, Го́с-
поди, все єпі́скопство правосла́в-
не, що пра́вильно навча́є сло́во
Твоє́ї і́стини, все пресві́терство,
в Христі́ дия́конство і весь свя-
ще́ничий чин.**

**Ще прино́симо Тобі́ цю́ духо́в-
ну службу́ за вселѐнну, за святу́,
като́лицьку й апо́стольську Це́ркву,
за тих, що в чистоті́ і че́сному жит-
ті перебува́ють, за Бо́гом бере́же-
ний наро́д наш, правлі́ння і все
ві́йсько. Дай їм, Го́споди, мі́рне
ца́рство, щоб і ми в споко́ю їх ті-
хе і сумі́рне життя́ прожи́ли в уся́-
кому́ благоче́сті і чистоті́.**

По відспіванні стиха ієрей виголошує:

**Найпе́рше пом'яні́, Го́споди,
святі́шого вселѐнського Архиє́рєя
нашого́ ім'я, Па́пу Рі́мського, бла-**

жённішого верховного Архиєпископа нашого Кир *ім'я*, преосвященнішого Митрополита нашого Кир *ім'я*, і боголюбівого Єпископа нашого Кир *ім'я*, і даруй їх святим Твоїм церквам, щоб у мирі, цілі, чесні, здорові, довголітньо і правильно навчали слово Твоєї істини.

Диякон поминає живих.

Хор: І всіх і все.

Іерей молиться:

Пом'яні, Господи, це місто, в якому живемо, (*або: село це, в якому живемо, або: обитель цю, в якій живемо*), і всяке місто, і країну, і тих, що з вірою живуть у них. Пом'яні, Господи, тих, що плавають і подорожують, недужих, страждających, полонених і спасіння їх. Пом'яні, Господи, тих, що дарі приносять і добро творять у святих Твоїх церквах, і тих, що пам'ятають про вбогих, і на всіх нас милості Твої зішли.

І поминає поіменно живих, кого бажає.

Виголошення:

І дай нам єдиними устами і єдиним серцем славити й оспівувати пречесне і величне ім'я Твоє, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині і повсякчас, і на віки вічні.

Хор: Амінь.

Іерей, повернувшись до дверей, благословляє і виголошує:

І нехай будуть милості великого Бога і Спаса нашого Ісуса Христа з усіма вами.

Хор: І з духом твоїм.

Диякон, прийнявши благословення від іерея, виходить і, ставши на звичайному місці, виголошує:

Всіх святих пом'янувши, ще і ще в мірі Господеві помолімся.

Хор: Господи, помилуй.

За принесені й освячені чесні дарі, Господеві помолімся.

Хор: Господи, помилуй.

Щоб чоловіколюбець Бог наш, прийнявши їх у святий і наднебесний і духовний Свій жертівник, як приємний запах духовний, зіслав нам божественну благодать і дар Святого Духа, помолімся.

Хор: Господи, помилуй.

Щоб візволитися нам від усякої скóрби, гніву й нужді, Господéві помолі́мся.

Хор: Го́споди, помі́луй.

Іерей молиться: **Тобі вручаємо все життя́ на́ше і надію, Владі́ко чолові́колю́бче, і про́симо, і мо́лимо, і бла́гаємо: Сподóби нас причасті́ти-ся небéсних Твоі́х і стра́шних Та́їн, ці́єї святóї і духо́вної трапéзи, з чі́стим сумлі́нням, на відпу́щення грі́хів, на прощénня прогрі́шень, на спі́льність зі Святі́м Ду́хом, на спадко́ємство ца́рства небéсного, на смі́ливість пе́ред Тобо́ю, не на суд а́бо в осóдження.**

Диякон: Заступі́, спасі́, помі́луй і охорони́ нас, Бо́же, Тво́єю благодáттю.

Хор: Го́споди, помі́луй.

Дня всьогó доскона́лого, святóго, мі́рного і безгрі́шного у Го́спода про́сім.

Хор: Подáй, Го́споди.

А́нгела мі́ру, ві́рного наста́вника,

охоронця душ і тіл наших у Господа просім.

Хор: Подай, Господи.

Прощення і відпущення гріхів і прогрішень наших у Господа просім.

Хор: Подай, Господи.

Доброго і пожиточного для душ наших і миру для світу у Господа просім.

Хор: Подай, Господи.

Осталий час життя нашого в мирі й покаянні скінчити у Господа просім.

Хор: Подай, Господи.

Християнської кончини життя нашого, безболісної, бездоганної, мирної, і доброго одвіту на страшному суді Христовому просім.

Хор: Подай, Господи.

Єдність віри і причастя Святого Духа випросивши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу Божові віддаймо.

Хор: Тобі, Господи.

Іерей виголошує:

**І сподоби нас, Владіко, зі смі-
лівістю, неосудно сміти призи-
вати Тебе, небесного Бóга Отця, і
мóвити:**

Хор: Отче наш, що єси на небесах, нехай святить-
ся ім'я Твоє, нехай прийде царство Твоє, нехай буде
воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш на-
сущний дай нам сьогодні, і прости нам провини на-
ші, як і ми прощаємо винуватцям нашим, і не введи
нас у спокусу, але визволи нас від лукавого.

Іерей: Бо Твоє є царство, і сила,
і слава, Отця, і Сіна, і Святого Дú-
ха, нині і повсякчас, і на віки вічні.

Хор: Амінь.

Іерей: Мир всім.

Хор: І дúхові твоєму.

Диякон: Гóлови ваші пéред Гóсподом
схиліть.

Хор: Тобі, Гóсподи.

Іерей молиться: Дякуємо Тобі, царю
невідимий, що незмірною Твоєю
сілою все утворів єси і багатством
мíлости Твоєї від небуття до бут-
тя все привів єси. Сам, Владіко,
споглянь з неба на тих, що схили-
ли свої гóлови пéред Тобою, бо не
схилили пéред тілом і крów'ю, але

пéред Тобóю, страшнім Бóгом. Ти, óтже, Владíко, оці дарí всім нам на добрó рівно подай, відповíдно до потрéби кóжного: з пла́ваючими пла́вай, з подорóжніми подорóжуй, а недúжих ізцілі, лікарю душ і тіл.

Виголошення:

Благодáттю і щедрóтами і чоловіколю́б'ям єдинорóдного Сíна Твогó, з Якíм Ти благословéнний єси́, з пресвятім і благíм і животвóрним Тво́ім Дúхом, нíні і повсякчáс, і на віки вічні.

Хор: Амінь.

Іерей молиться: Зглянься, Гóсподи Ісýсе Хрісте Бóже наш, від святóго житлá Твогó і від престóлу слави царства Твогó і прийді́, щоб освятíти нас, Ти, що вгорі́ з Отцém сиди́ш і тут з на́ми неві́димо перебу́ваєш, і сподóби могúтньою Тво́єю руко́ю подáти нам пречíсте Тво́є тіло і чéсну кров, а чéрез нас усíм лю́дям.

Коли священик проказує оцю молитву, диякон, стоячи перед святими дверми, опоясує себе орарем навхрест.

Тоді ієрей поклоняється, а також диякон, на тому місці, де стоїть, мовлячи стиха, тричі:

Бóже, милостівий будь мені грішному.

А коли диякон бачить, що ієрей простягає руки і дотикається святого хліба, щоб виконати святе піднесення, виголошує:

Будьмо уважні.

А ієрей, підносячи святий хліб, виголошує:

Святее святім.

Хор: Єдин свят, єдин Господь, Ісус Христос, на славу Бóга Отця. Амінь.

І співці співають причасний (кінонік) дня або святого. А диякон входить у святий вітвар і, ставши праворуч ієрея, каже:

Роздробі, владіко, святий хліб.

А ієрей уважно та побожно роздробляє його на чотири частини, і мовить:

**Роздроблюється і розділюється
Агнець Бóжий, роздроблюваний і
нероздільний, що його завжди
їдять і ніколи не з'їдають, але при-
часників він освячує.**

Треба тобі знати, ієрею, що коли роздроблюєш святий Агнець, маєш класти частини на святий дискос хресним знаком додола, а заколенням догори, як раніше, коли заколювався. ІС, отже, клади вгорі святого дискоса, що є на схід, а ХС в долині, що є на захід, а НІ на північ, а КА на південь, так як тут зображено.

Взявши частину ІС, вклади до святої чаші, а частину ХС роздоби іереям і дияконам. А дві святі частини, НІ і КА роздроблюй на малі частинки для причасників, скільки, на твою думку, буде потрібно.

Диякон, показуючи орарем святу чашу, мовить:

Сповні, владіко, святу́ ча́шу.

А іерей, узявши частину ІС, що лежить вгорі, творить нею хрест поверх святої чаші, мовлячи:

Повнотá Свято́го Ду́ха.

І так вкладає в святу чашу.

Диякон: Амінь.

[І взявши теплоту, мовить до іерея:

Благослові, владіко, теплоту.

А ієрей благословляє і говорить:

Благословенна теплотá святіх Твоїх завжди, нині і повсякчас, і на віки вічні. Амінь.

І диякон хрестовидно вливає трохи теплоти до святої чаші, мовлячи:

Теплотá віри повна Духа Святого. Амінь.

І відставивши теплоту, стає трохи оподаль.]

Ієрей говорить: **Дияконе, приступі.**

І диякон приходить і побожно творить поклін, просячи прощення.

Ієрей, тримаючи святий хліб, дає дияконові, а диякон цілує руку, яка йому подає, приймає святий хліб і говорить:

Подай мені, владіко, чесне і святé тіло Гóспода, і Бóга, і Спáса на́шого Ісúса Христá.

Ієрей говорить: **Ім'я, священнодияконові, подається чесне, і святé, і пречі́сте тіло Гóспода, і Бóга, і Спáса на́шого Ісúса Христá на відпущення гріхів його́ і на життя вічне.**

І диякон відходить за святу трапезу і, схиливши голову, молиться як ієрей, кажучи: Ві́рую, Гóсподи:

Подібно і ієрей, взявши одну частину святого хліба, мовить:

Чесне і пресвятé тіло Гóспода, і Бóга, і Спáса на́шого Ісúса Христá подається мені, ієре́єві ім'я, на

відпущення гріхів моїх і на життя вічне. Амінь.

І, схиливши голову, моли́ться, кажучи:

Вірую, Гóсподи, і іспові́дую, що Ти єси воістину Христóс, Син Бóга живóго, що прийшо́в у сві́т грішників спасти́, з які́х пе́рший я.

Також:

Вечéрі Твоéї та́йної сьогóдні, Сі́ну Бóжий, мене́ причáсником приймі́, бо ворога́м Тво́ім та́йни не пові́м і поцілу́нку не дам Тобі́, як Ю́да, але́ як розбі́йник спові́даюся Тобі́:

Також:

Пом'яні́ мене́, Гóсподи, ко́лі при́йдеш, у ца́рстві Тво́ім.

Пом'яні́ мене́, Владі́ко, ко́лі при́йдеш, у ца́рстві Тво́ім.

Пом'яні́ мене́, Святі́й, ко́лі при́йдеш, у ца́рстві Тво́ім.

Неха́й не на суд і не на осóджен-
ня бу́де мені́ причáстя святі́х Тво-
ї́х Та́їн, Гóсподи, а на зці́лення
душі́ і ті́ла.

Бóже, милостівий будь мені грішному.

Бóже, очисти гріхи мої і помилуй мене.

Без числа нагрішив я, Гóсподи, прости мені.

І тоді причащаються того, що тримають на руках, зі страхом і всякою обережністю.

Тоді ієрей, поклонившись, приймає обома руками, з покровцем, святу чашу і причащається з неї, кажучи:

Чéсної і святóї крóви Гóспода, і Бóга, і Спáса на́шого Ісúса Христа причащаюся я, слугá Бóжий, ієрéй ім'я, на відпúщення гріхів моїх і на життя вічне. Амінь.

І обтерши тоді свої уста і край святої чаші платком, що його тримає в руках, мовить:

Оцé діткnúлося уст моїх, і відніме беззакóння мої, і гріхи мої очисти́ть.

Тоді призиває диякона, мовлячи:

Дия́коне, приступі́.

І диякон приходить і поклоняється раз, мовлячи:

Отó прихóджу до безсмéртного ца́ря і Бóга на́шого.

І: Пода́й мені, влади́ко, чéсну і свя-

ту кров Господа, і Бóга, і Спáса нáшого Ісúса Христá.

Іерей мовить: Причащáється слугá Бóжий, диякон *ім'я*, чéсної і святої крóви Господа, і Бóга, і Спáса нáшого Ісúса Христá на відпúщення гріхів своіх і на життá вічне.

А коли диякон запричастився, мовить іерей:

Оцé діткnúлося уст твоіх, і відніме беззакóнннн твої, і гріхі твої очістить.

*Треба знати, що, як є бажаючі причащатися святих таїн, іерей роздробляє дві останні частини святого Агнца, **НІ** і **КА**, на малі частини, а тоді диякон [губкою] вкладає їх і всі інші частини, переісточені з Агнцем, у святу чашу.*

Потім покриває святу чашу покровцем, подібно і на святий дискос кладе звізду і покрівці.

Тоді відкривають двері святого вівтаря, а диякон, поклонившись раз, приймає від іерея чашу, з побожністю приходить до дверей і, підносячи святу чашу, показує її людям і виголошує:

Зі страхом Бóжим і вірою приступіть.

Хор: **Благословéнный, хто йде в ім'я Госпóднє, Бог Госпóдь появилéся нам.**

Тоді приступають бажаючі причащатися. І по молитві: Вірую, Господи: ідуть один по одному і поклоняються з усякою побожністю і страхом, маючи складені на грудях руки; і так кожний приймає Божественні Тайни.

А іерей, причащаючи кожного, мовить:

**Чесного, пресвято́го і пречіс-
того тіла і кр́ови Го́спода, і Бо́га,
і Спа́са на́шого Ісу́са Христа́ при-
чаща́ється слуга́ Бо́жий (служі́ня
Бо́жа) ім'я, на відпу́щення гріхів
своі́х і на житт́я ві́чне. Амі́нь.**

На такий лад причащаються всі.

*А після причастя ієрей входить у святий вівтар і
ставить святі дари на святому престолі.*

*Ієрей хрестовидно благословить людей святою ча-
шею, мовлячи:*

**Спасі́, Бо́же, люде́й Твоі́х і бла-
госло́ві́ спадко́ємство Тво́є.**

*І ієрей повертається до святої трапези і кадить три-
чі, кажучи тихо:*

**Вознесі́ся на небеса́, Бо́же, і по
всі́й землі́ неха́й бу́де сла́ва Тво́я.**

*А хор співає: Ми ба́чили сві́тло і́стинне, ми прий-
няли́ Ду́ха небесно́го, ми знайшли́ ві́ру і́стинну, не-
розді́льний Трби́ці покло́няємось, Вона́ бо спаса́
нас.*

*Тоді ієрей бере святий дискос і кладе на голову дияко-
на, а диякон, прийнявши його з побожністю, дивлячись
назовні до дверей і, нічого не кажучи, відходить до про-
скомидійника і там ставить його. А ієрей, поклонившись,
бере святу чашу, обертається до дверей і, дивлячись на
людей, мовить тихо:*

Благосло́ве́нний Бог наш,

І голосно:

**за́вжди, ні́ні і повсякча́с, і на
ві́ки ві́чні.**

І відходить до проскомидійника і ставить там святі дари.

Хор: Амінь.

Нехай сповняться уста наші хваління Твого, Господи, щоб ми співали славу Твою, бо Ти сподобив нас причастітися святих Твоїх, божественних, безсмертних і животворних Таїн. Збережи нас у Твоїй святині весь день повчатися правді Твоїй. Алилуя, алилуя, алилуя.

І диякон, розв'язавши орар, виходить північними дверми і, ставши на звичайному місці, виголошує:

Прості, прийнявши божественних, святих, пречистих, безсмертних, небесних і животворних, страшних Христових Таїн, достойно подякуймо Господеві.

Хор: Господи, помилуй.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Хор: Господи, помилуй.

День увесь досконалий, святій, мирний і безгрішний випросивши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу Богові віддаймо.

Хор: Tobі, Господи.

Молитва подяки:

Дякуємо Tobі, Владико чоловіколюбче, добродійцю душ наших, що Ти і сьогодні сподобив нас Твоїх

небесних і безсмертних Таїнств. Справ нашу путь, скріпи нас усіх у страсі Твоєму, збережи наше життя, скріпи наші стопи, молитвами і моліннями славної Богородиці і приснодіви Марії і всіх святих Твоїх.

А ієрей, склавши ілтон і, прямо тримаючи святу Євангелію, робить над ним хрест.

Виголошення:

Бо ти є освячення наше і Тобі славу возсилаємо, Отцю, і Сїну, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки вічні.

Хор: Амінь.

Ієрей: В мирі вийдім.

Хор: В імені Господнім.

Диякон: Господеві помолімся.

Хор: Господи, помилуй.

Молитва заамвонна, голосно:

Господи, Ти благословляєш тих, що Тебе благословляють, і освячуєш тих, що на Тебе надіються, спаси людей Твоїх і благослови спадкоємство Твоє, повноту Церкви Твоїї охорони, освяти тих, що люб-

лять красу́ до́му Тво́го; Ти їх про-
сла́в божéственною́ сýлою Тво́єю
і не зали́ши нас, що наді́ємось на
Те́бе. Мир сві́тові Тво́єму дару́й,
церкв́ам Тво́ім, ієр́еям, Бо́гом бе-
ре́женому наро́дові на́шому, прав-
лі́нню і всі́м лю́дям Тво́ім. Бо вся́-
ке до́бре дава́ння і вся́кий зве́р-
шений дар з висоті́ є, що схóдить
від Те́бе, Отця́ світла, і Тобі́ сла́ву,
і подя́ку, і поклі́н заси́лаємо, От-
цю́, і Сýну, і Свято́му Ду́хові, н́ині
і повсякча́с, і на ві́ки ві́чні.

Хор: Амі́нь.

Тоді: Нехай́ бу́де ім'я́ Госпо́дне благослове́нне
від н́ині і до́віку. *Тричі.*

Відтак Пс. 33(34): Благословлю́ Го́спода...

*А коли про́казується мо́литву, дия́кон стої́ть по пра-
вому бо́ці, перед і́коною Влади́ки Христа́, трима́ючи свій
орар і схили́вши голо́ву, аж до закінче́ння мо́литви. Коли
ж вона́ скінчи́лася, то і́ерей уві́ходить свя́тими дверми́ і
йде до про́скомиді́йника, де про́казує на́ступну мо́литву.*

Мо́литва на спо́живання́ свя́тих да́рів:

**Спо́внення зако́ну і проро́ків
Сам єси́, Хри́сте Бо́же наш. Ти, що
спов́нив увесь о́тчий за́дум, спов́-
ни ра́дості й весе́лости серця́ на-**

ші за́вжди, ні́ні і повсякча́с, і на ві́ки ві́чні. Амі́нь.

І диякон, увійшовши північним боком, споживає святі дари зі страхом і з усякою обережністю. А ієрей виходить і дає людям антидор.

По закінченні Псалма і роздачі антидора виголошує:

Благослове́ння Госпо́дне на вас, з Йо́го благода́ттю і чолові́колю́б'ям, за́вжди, ні́ні і повсякча́с, і на ві́ки ві́чні.

Хор: Амі́нь.

Ієрей: Сла́ва Тобі́, Хри́сте Бо́же, наді́є на́ша, сла́ва Тобі́.

Хор: Сла́ва Отцо́, і Си́ну, і Свято́му Ду́хові, і ні́ні і повсякча́с, і на ві́ки ві́чні. Амі́нь. Го́споди, поми́луй. Тричі. Благослови́.

Ієрей: Христóс, і́стинний Бог на́ш, моли́твами пречі́стої Сво́єї Ма́тері (ї́ інше), свято́го отця́ на́шого Йо́ана Золотоу́стого, архиєпи́скопа Константиногра́да, і свято́го ім'я́ (якого є́ храм, і якого є́ день), і всіх святі́х, поми́лує і спасе́ нас, як благи́й і чолові́колюбець.

Хор: Амі́нь.

На більш торжественних надзвичайних Літургіях ієрей голосно вносить многоліття, звернувшись до людей:

**Святішому вселénському Архи-
єреєві ім'я, Папі Рі́мському, сотво-
рі, Го́споди, мно́гії літа.**

Хор: Мно́гії літа.

Іерей: **Блаже́ннішому верхо́вному
Архиєпі́скопові на́шому Кир ім'я,
сотвори́, Го́споди, мно́гії літа.**

Хор: Мно́гії літа.

Іерей: **Преосвяще́ннішому Митро-
полі́тові на́шому Кир ім'я, сотвори́,
Го́споди, мно́гії літа.**

Хор: Мно́гії літа.

Іерей: **Боголюбі́вому Єпі́скопові
на́шому Кир ім'я, сотвори́, Го́спо-
ди, мно́гії літа.**

Хор: Мно́гії літа.

Іерей: **Всьо́му свяще́ничому і мо-
на́шому чи́нові, всім отця́м і бра-
та́м на́шим, і всім правосла́вним
христия́нам сотвори́, Го́споди,
мно́гії літа.**

Хор: Мно́гії літа.

*А іерей, увійшовши в святий ві́тар, роздягається з
священних одеж, мовлячи: Ні́ні відпускаєш: Трисвяте.
І по Отче наш:*

Відпускний Тропар, голос 8:

Благодать уст твоїх, наче світла осяйність вогню, просвітила вселенну; не скарби грошолюбства світові вона придбала, але висоту смиренномудрости нам показала. Тому, навчаючи нас своїми словами моли, отче Йоане Золотоустий, Слово, Христа Бога, щоб спаслися душі наші.

Слава: *Кондак, голос 6:*

Подібний: Що за нас.

Всеблаженный і преподобний Йоане Золотоустий, ти прийняв з небес божественну благодать, і твоїми устами навчаєш усіх поклонятися в Трійці єдиному Богові. Достойно хваľимо тебе, бо ти є вчитель, який Божих таїн навчає.

І нині: *Богородичний:*

Заступнице християн бездоганна, посереднице до Творця незамінна, не погорди молінням грішних, але випреди, як благá, з поміччю нам, що вірно тобі співаємо. Поспішиє на молитву і скоро прийди на моління, заступаючи повсякчас, Богородице, тих, що тебе почитають.

А якщо хочеш, прокажи і тропар дня.

Господи, помилуй, 12 р. Чеснішу... Слава: і нині:

І мовить відпуст.

А коли диякон спожив святі дари з усією обережністю, щоб ніщо з дуже дрібних окрушок не впало або не сталося, наливши в святу чашу вина і води, споживає і витирає [губкою] всю мокрість; тоді складає святі посуду разом, обв'язує їх, кладе на звичайному місці, проказуючи: Нині відпускаєш й інше, як і іерей, і вмиває руки на звичайному місці і, поклонившись, разом з іереєм творять відпуст; і, дякуючи Богові за все, виходять.

*Кінець Божественної Літургії святого
Йоана Золотоустого.*

МОЛИТВИ ПО СВЯТИМ ПРИЧАСТЮ

Коли гідно запричастишся животворних таїнствених дарів, заспівай зараз же з радости, щиро дякуй і тепло з душі говори Богові:

Слава Тобі, Боже. Слава Тобі, Боже. Слава Тобі, Боже.

Тоді оцю подячну молитву:

Дякую Тобі, Господи Боже мій, що Ти не відкинув мене грішного, але сподобив мене бути причасником Твоїх святощів. Дякую Тобі, що Ти сподобив мене недостойного причаститися Твоїх пречистих і небесних дарів. Але, Владико чоловіколюбче, Ти, що ради нас умер і воскрес, і дарував нам ці страшні і животворні Таїнства на благодіяння й освячення душ і тіл наших, дай, щоб вони були й мені на зцілення душі і тіла, на прогнання всього супротивного, на просвічення очей мого серця, на мир моїх душевних сил, на віру непостидну, на любов нелицемірну, на сповнення мудрости, на додержування Твоїх заповідей, на збільшення Твоїї божественної благодаті і на присвоєння Твого царства; щоб я, охоронюваний ними в Твоїй святості, завжди пам'ятав про Твою благодать і жив уже не для себе, але для Тебе, нашого Владики і добродійця, і так, відійшовши з цього життя з надією на життя вічне, досягнув непроминаючого спокою, де безстанний голос тих, що торжествують, і безконечна насолода тих, що оглядають невимовну красоту Твого обличчя. Бо Ти є істинне прагнення і несказанна радість тих, що Тебе люблять, Христе Боже наш, і Тебе оспівує все створіння на віки. Амінь.

Молитва св. Василя Великого:

Владіко Христе Божє, царю віків і творче всьогó, дякую Тобі за всі блага, якими Ти менє обдарував, і за причастя Твоїх пречистих і животворних Таїнств. Тому́ благаю Тебє, благий і чоловіколюбче, охороняй менє під Твоїм покрóвом і в тіні крил Твоїх та обдаруй менє чистим сумлінням, щоб я аж до останнього мого віддиху достойно причащався Твоїх святощів на відпущення гріхів і на життя вічне. Бо Ти є хліб життя, джерелó святости, подателъ благ, і Тобі славу возсилаємо з Отцєм, і Святім Духом, нині і повсякчас, і на віки вічні. Амінь.

Молитва св. Йоана Золотоустого:

Таїнственно удостóйвшись б́ути причасником Твого пречистого тіла і чесної крóви, Христе Божє, оспівую і благословлю, поклоняюся, і славлю, і величаю спасіння Твої, Гóсподи, нині і повсякчас, і на віки вічні. Амінь.

Молитва св. Йоана Дамаскина:

Божє, Божє мій, невидимий і негасний вогню, Ти, що чиниш ангелів Своїх вогнем палóчим, Ти, що в Своїй несказанній любові передав мені на поживу Твоє божєство тїло і прийняв менє за причасника Свого божества ради прийняття Твого пречистого тіла і чесної крóви, проникни все моє тїло і д́уха, всі мої кóсті й мóзок, гріхи мої спали, д́ушу мою просвітí й ум мій проясни, тїло освятí й обитель в мені створи разом з благословєнним Твоїм Отцєм і всесвятім Духом, щоб і я завжди перебував у Тобі, заради молитóв пречистої Твоєї Матері і всіх святих Твоїх. Амінь.

Інша молитва:

Гóсподи Ісýсе Христе, Божє наш, нехай Твоє святе тїло б́уде мені на життя вічне, і Твоя чесна кров на відпущення гріхів. А оця подяка нехай б́уде мені на радість, здоров'я і потіху. У час страшного й другого Твого прише́стя сподóби менє грішного стáти правóруч слави Твоєї, за молитва́ми пречистої Твоєї Матері і всіх святих.

Молитва до Пресвятої Богородиці:

Пресвята Владичице, Богородице, світло моєї затьмареної душі, надіє, покрове, захисте, потіхо і радосте моя, дякую Тобі, що Ти сподобила мене недостойного бути причасником пречистого тіла і чесної крові Сина твого. Але Ти, що породила правдиве світло, просвіти духовні очі серця мого; Ти, що породила джерело безсмертя, оживи мене, умиртвленого гріхом. Ти, милостивого Бога милосердна Мати, помилуй мене і дай мені говіння і сокрушення в серці моєму, покіру в думках моїх і визволення з полону помислів моїх. Сподоби мене аж до останнього віддиху неосудно приймати освячення пречистих Таїн на зцілення душі й тіла. І дай мені слізки покайня і сповіді, щоб я величав і славив Тебе по всі дні життя мого, бо Ти благословенна і препрославлена на віки. Амінь.

Кінець молитов по св. Причастю.

ВІДПУСТИ

ВІДПУСТИ ПРАЗНИЧНІ НА ЛІТУРГІЇ

На Воздвиження чесного Хреста:

Христос, істинний Бог наш, молитвами пречистої Своєї Матері, сілою чесного і животворного Хреста, якого сьогодні всесвітнє воздвиження світло празнуємо, святого отця нашого Йоана Золотоустого, архієпископа Константинограда, і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбець.

На Різдво Христове:

Христос, істинний Бог наш, що народився в вертепі у Вифлеємі Юдейському і дав Себе покласти в ясла спасіння нашого ради, молитвами пречистої Своєї Матері, святого отця нашого Йоана Золотоустого, архієпископа Константинограда, і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбець.

На Обрізання:

Христос, істинний Бог наш, що по вісьмох днях прийняв законне обрізання спасіння нашого ради:

На Богоявлення:

Христос, істинний Бог наш, що в Йордані христитися зволив від Йоана спасіння нашого ради:

На Стрітення:

Христос, істинний Бог наш, що зволив спочити в обіймах праведного Симеона спасіння нашого ради:

На Преображення:

Христос, істинний Бог наш, що на горі Таворській у славі переобразився перед святими своїми учнями й апостолами:

В Суботу праведного Лазаря:

Христос, істинний Бог наш, що прийшов у Витанію воскресити праведного Лазаря спасіння нашого ради:

В Квітну Неділю:

Христос, істинний Бог наш, що на ослія сісти і до Єрусалиму прийти зволив, і від дітей єврейських хвалу прийняв спасіння нашого ради:

В Неділю Пасхи і весь Світлий тиждень:

Христос, що воскрес із мертвих, смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував, істинний Бог наш:

В Неділю святого апостола Томи:

Христос, істинний Бог наш, що прийшов до учнів замкненими дверми і Тому у вірі утвердив спасіння нашого ради:

На Вознесіння:

Христос, істинний Бог наш, що в славі вознісся від нас на небо і сів праворуч Бога й Отця спасіння нашого ради:

В Неділю Пятидесятниці:

Христос, істинний Бог наш, що в огненних язиках з неба зіслав пресвятого Духа на святих Своїх учнів і апостолів спасіння нашого ради:

*В торжественне поклоніння пречистим Тайнам
Тіла і Крови Господа нашого Ісуса Христа:*

Христос, істинний Бог наш, що ради превеликої любови дав нам Тіло Своє їсти і Кров Свою істинну пити на спасіння наше:

В празник пресолодкого Господа, і Бога, і Спаса нашого Ісуса Христа, Чоловіколюбця:

Христос, істинний Бог наш, що зволив дати списом серце Своє на хресті пробити і любов Свою до нас до кінця показати:

Якщо празник Богородиці, Різдва її або Успіння й інших, мовиться так:

Христос, істинний Бог наш, молитвами пречистої Своєї Матері, якої Різдва, *або* Покрова, *або* Входу в храм, *або* Непорочного Зачаття, *або* Благовіщення, *або* Успіння сьогодні торжественний празник світло звершуємо, святого отця нашого Йоана Золотоустого, архієпископа Константинограда, і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбець.

В посвяття і віддання не мовиться: сьогодні торжественний і світло.

Ці короткі відпусти господських празників є тільки в самі празники і їх віддання. В посвяття празників до дня віддання є повні відпусти, тільки в середи і п'ятниці не мовиться: Силою чесного і животворного Хреста, а все інше за звичаєм.

В посвяття і віддання, якщо припаде в неділю, береться тільки недільний відпуст: Христос, що воскрес із мертвих.

Нехай буде відомо й те, що там, де є храм Спаса Христа: Різдва, Богоявлення або Вознесіння й інше, в тиждневому відпусті не виголошується празничних відпустів, а празничні відпусти виголошується тільки в день празника і до віддання, а весь рік: Христос, істинний Бог наш, і інше дня.

На Переставлення святого апостола Йоана Богослова:

Христос, істинний Бог наш, молитвами пречистої Своєї Матері, святого, славного і всехвального апостола і євангеліста, дівственника, наперсника і возлюбленного

учня Христового Йоана Богослова, якого сьогодні чесного переставлення пам'ять торжественно празнуємо, святого отця нашого Йоана Золотоустого, архієпископа Константинограда, і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбчець.

В Собор святого Архистратига Михаїла й інших безтілесних сил:

Христос, істинний Бог наш, молитвами пречистої Своєї Матері, заступництвом святого архистратига Михаїла й інших чесних небесних сил безтілесних, яких сьогодні собор торжественно празнуємо:

На Різдво святого Йоана Хрестителя:

Христос, істинний Бог наш, молитвами пречистої Своєї Матері, чесного і славного пророка, предтечі і хрестителя Господнього Йоана, якого сьогодні різдво світло празнуємо:

В празник святих верховних апостолів Петра і Павла:

Христос, істинний Бог наш, молитвами пречистої Своєї Матері, святих, славних і всехвальних верховних апостолів Петра і Павла, яких сьогодні торжественний празник світло звérшуємо:

В день святого пророка Іллі:

Христос, істинний Бог наш, молитвами пречистої Своєї Матері, святого славного пророка Іллі Тесвіт'янина, якого сьогодні вогненного схóдження на небо пам'ять світло звérшуємо:

В день інших святих, бдінних і поліелейних без всеночного, мовимо: якого (яких) сьогодні пам'ять торжественно звérшуємо:

ВІДПУСТИ НА КОЖНИЙ ДЕНЬ

В неділю:

Христос, що воскрес із мёртвих, істинний Бог наш,

молитвами пречистої Своєї Матері, святих, славних і всехвальних апостолів, святого отця нашого Йоана Золотоустого, архієпископа Константинограда, і святого, *якого є храм*, і святого, *якого є день*, і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбчець.

В понеділок:

Христос, істинний Бог наш, молитвами пречистої Своєї Матері, заступництвом чесних небесних сил безтілесних, святих, славних і всехвальних апостолів:

У вівторок:

Христос, істинний Бог наш, молитвами пречистої Своєї Матері, чесного і славного пророка, предтечі і христителя Йоана, святих, славних і всехвальних апостолів:

В середу і п'ятницю:

Христос, істинний Бог наш, молитвами пречистої Своєї Матері, силою чесного і животворного Хреста, святих, славних і всехвальних апостолів:

В четвер:

Христос, істинний Бог наш, молитвами пречистої Своєї Матері, святих, славних і всехвальних апостолів, святого отця нашого Миколая, архієпископа, Мирлікійського чудотворця:

В суботу:

Христос, істинний Бог наш, молитвами пречистої Своєї Матері, силою чесного і животворного Хреста, заступництвом чесних небесних сил безтілесних, чесного і славного пророка, предтечі і христителя Йоана, святих, славних і всехвальних апостолів, святого отця нашого Миколая, архієпископа, Мирлікійського чудотворця, святих славних і переможних мучеників, преподобних і бо-

гонісних отців наших, святого отця нашого Йоана Золотоустого, архієпископа Константинограда, святих і праведних богоотців Йоакима й Анни, і святого (якого є храм), і святого (якого є день), і всіх святих, помилує і спасе нас, як благий і чоловіколюбчець.

Якщо буде приношення за померлих, ієрей виголошує цей відпуст:

Христос, істинний Бог наш, що живими і мертвими володіє, молитвами пречистої Своєї Матері, святих, славних і всехвальних апостолів, преподобних і богоносних отців наших, і всіх святих, душу (або душі) слуги Свого, що переставився від нас (або слугині Своєї, що переставилася від нас, або слуг Своїх, що переставилися від нас) ім'я, в оселях праведних оселить, на лоні Авраама упокоїть, і до праведних залічить, і нас помилує, як благий і чоловіколюбчець.

Також ієрей виголошує:

У блаженному успінні вічний упокій подай, Господи, повсякчас помінаному слугі Твоєму (або помінаній слугині Твоїй, або помінаним слугам Твоїм) ім'я, і вчині йому (або їй, або їм) вічну пам'ять.

Хор: Вічная пам'ять. Тричі.

ТРОПАРИ ВОСКРЕСНІ

Голос 1

Тропар: Хоч запечатали ка́мінь юдеї* і воїни стерегли пречисте тіло Твоє,* воскрес Ти, Спасе, на третій день,* даруючи життя світові.* Тому́ сили небесні взивали до Тебе, Життеда́вче:* Сла́ва воскресінню Твоєму, Хри́сте,* сла́ва ца́рству Твоєму,* сла́ва провидінню Твоєму, єди́ний Чоловіколю́бче!

Кондак: Воскрес Ти у славі як Бог із гробу* і світ з Собою воскресів,* лю́дське єство Тебе́, як Бо́га, оспівує і смерть щезла.* Ада́м же ликує, Владі́ко,* і Єва ніні, з у́зів ви́зволившись, радіє, взива́ючи:* Ти, Хри́сте, Той, Хто всім подає воскресіння.

Богородичний: Коли́ Гавриїл звістив Тобі́, Ді́во: Ра́дуйся!* – то з цим го́лосом прийня́в тіло Владі́ка в Тобі́, святі́м киво́ті,* як мо́вив пра́ведний Даві́д,* і Ти з'яві́лася простори́шою небес, носі́вши Творця́ Свого́.* Сла́ва Тому́, що посели́вся в Тобі́!* Сла́ва Тому́, що вийшов з Тебе́!* Сла́ва Тому́, що ви́зволив нас наро́дженням Твої́м.

Прокімен: Милі́сть Твоя́, Го́споди, хай бу́де над на́ми, бо ми наді́ялись на Тебе́. (Пс 33,22)

Стих: Ра́дуйтеся, пра́ведні, в Го́споді, пра́вим нале́жить похва́ла. (Пс 33,1)

Алилуя: Бог, що дає відплату мені́, і покорі́в наро́ди мені́. (Пс 18,48)

Стих: Ти, що звели́чуєш спасі́ння ца́ря, і дає́ш ми́лість пома́заннику Своє́му Даві́дові і ро́дові його́ пові́ки. (Пс 18,51) Алилу́я, *тричі*.

Причасний: Хвалі́те Го́спода з небес, хвалі́те Йо́го на висо́тах. (Пс 148,1) Алилу́я, *тричі*.

Голос 2

Тропар: Коли зійшов Ти до смерті, Життя безсмертне,* тоді ад умертвив Ти сіянням Божества,* коли ж і померлих з глибин підземних Ти воскресив,* всі сили небесні взивали:* Життєдавче, Христе Боже наш, слава Тобі!

Кондак: Воскрес Ти з гробу, всесильний Спасе,* і ад побачивши чудо, зжахнувся та й мертві встали;* а творіння, бачивши, радіє з Тобою, й Адам веселиться,* і світ, Спасе мій, повсякчас Тебе оспівує.

Богородичний: У молитвах невсипущу Богородицю,* і в заступництві несхитне уповання не втримали в собі гріб і смерть,* бо як Матір Життя покликав до життя Той,* Хто в лоно вселився повсякчас дівственне.

Прокімен: Господь – моя сила і моя пісня, і Він став моїм спасінням. (Пс 118,14)

Стих: Тяжко покарав мене Господь, та не передав мене смерті. (Пс 118,18)

Алилуя: Віслухає тебе Господь у день печалі, захистить тебе ім'я Бога Якова. (Пс 20,2)

Стих: Господи, спаси царя і віслухай нас, коли будемо взивати до Тебе. (Пс 20,10) Алилуя, *тричі.*

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте Його на висотах. (Пс 148,1) Алилуя, *тричі.*

Голос 3

Тропар: Нехай веселяться небесні, нехай радіються земляни,* бо показав владу рукою Своєю Господь.* Він смертю смерть подолав,* первістком з-поміж мертвих став,* визволив нас із глибин аду,* і подав світові велику милість.

Кондак: Воскрес Ти нині з гробу, Щедрий,* і нас вивів із брам смерті,* нині Адам веселиться і радіє Єва,* разом же і пророки з патріярхами безустанно оспівують* божественну могутність влади Твоїї.

Богородичний: Діва сьогодні стоїть перед нами у храмі* та з хорами святих невидимо за нас молиться Богу.*

А́нгели з архиєре́ями поклоня́ються, апо́столи ж з проро́ками ра́дуються,* бо за нас блага́є Богоро́диця споко́нвічного Бо́га.

Прокімен: Співа́йте Бо́гові на́шому, співа́йте; співа́йте цареві́ на́шому, співа́йте. (Пс 47,7)

Стих: Всі наро́ди, заплещі́ть рука́ми, клі́кніть до Бо́га го́лосом ра́дості. (Пс 47,2)

Алилу́я: На Те́бе, Го́споди, упова́ю, щоб не осороми́тись наві́ки. (Пс 31,2)

Стих: Будь мені́ Бо́гом захи́сником і до́мом приста́но́вища, щоб спасти́ мене́. (Пс 31,3) Алилу́я, *тричі*.

Причасний: Хвалі́те Го́спода з небес, хвалі́те Йо́го на висота́х. (Пс 148,1) Алилу́я, *тричі*.

Голос 4

Тропар: Сві́тлу про воскресе́ння ро́зповідь від а́нгела почу́вши* і від пра́дідного за́суду звільни́вшись,* Го́сподні учени́ці, раді́ючи, ка́зали апо́столам:* Здо́лана сме́рть, воскресе́с Христо́с Бог,* що да́є світові́ вели́ку ми́лість.

Кондак: Спас і мій визво́літель,* як Бог, із грóбу воскре́сив земля́н від у́зів* і розби́в бра́ми а́дові* та воскресе́с на тре́тій де́нь, як Влади́ка.

Богородичний: Йоакі́м і А́нна наро́дженням Тво́ім, Пречи́ста,* з несла́ви безді́тності, Ада́м же і Ё́ва від тлі́ння сме́рті ви́зволіли́ся.* Звільне́ний від вини́ за грі́хи, Твій наро́д святку́є, взива́ючи:* Неплі́дна наро́джує Богоро́дицю* і корми́тельку Життя́ на́шого.

Прокімен: Які́ вели́чні діла́ Твої́, Го́споди! Все прему́дро сотвори́в Ти. (Пс 104,24)

Стих: Благослови́, душе́ моя́, Го́спода! Го́споди, Бо́же мій, Ти ве́лми вели́кий. (Пс 104,1)

Алилу́я: Натягні́ лук і наступа́й, і пану́й істи́ни ра́ди, ла́гідності і спра́ведли́вості. (Пс 45,5)

Стих: Ти полюби́в пра́вду і знена́видів беззако́ння. (Пс 45,8) Алилу́я, *тричі*.

Причасний: Хвалі́те Го́спода з небес, хвалі́те Йо́го на висота́х. (Пс 148,1) Алилу́я, *тричі*.

Голос 5

Тропар: Рівнобезначальне з Отцём і Духом Слово,* що від Діви народилося на спасіння наше,* прославімо, вірні, і поклонімся,* бо Воно благозвобило тілом зійти на хрест* і смерть перетерпіти, і воскресити помёрлих* славним воскресінням Своім.

Кондак: До аду, Спасе мій, зійшов Ти,* і, як всемогутній, сокрушивши його брами,* Ти, Чоловіколюбче, як Творець, воскресів з Собою помёрлих,* жалó смерти вірвав, й Адама від прокляття визволив.* Тому всі до Тёбе взиваємо:* Спаси нас, Господи!

Богородичний: Радуйся, Брамо Господня, непрохідна!* Радуйся, Охороно і Покрове тих, що до Тёбе приходять!* Радуйся, тиха Пристане і Вседіво, що Свого Творця і Бóга тілом породила!* Молись безупінно за тих, що прославляють* і почитають Народженого від Тёбе.

Прокімен: Ти, Господи, збережеш нас і захистиш нас від роду цього і повік. (Пс 12,8)

Стих: Спаси мене, Господи, бо не стало праведного. (Пс 12,2)

Алилуя: Милості Твої, Господи, оспівуватиму повік, і з роду в рід сповіщу устами моїми Твою вірність. (Пс 89,2)

Стих: Бо сказав Ти: Повік мільсть збудується, на небесах приготівиться істина Твоя. (Пс 89,3) Алилуя, *тричі*.

Причасний: Хваліте Господа з небес, хваліте Його на висотах. (Пс 148,1) Алилуя, *тричі*.

Голос 6

Тропар: Ангельські сили на гробі Твоім,* і сторожі омертвіли;* Марія ж стояла при гробі,* шукаючи пречистого тіла Твого.* Полонив Ти ад і, не переможений від нього,* зустрів Ти Діву, даруючи життя.* Воскреслий з мёртвих, Господи, слава Тобі!

Кондак: Животворною рукою Життєдавець, Христос Бог,* воскресів з темних безодень всіх помёрлих* і подав

воскресіння людському родові:* Він бо всіх Спаситель,* воскресіння, життя і Бог усіх.

Богородичний: Заступнице християн бездоганна,* Посереднице до Творця назамінна,* не погорді молінням грішних, але випередь, як Благá, з поміччю нам,* що вірно Тобі співаємо.* Поспіши́сь на молитву і скóро прийди́ на моління,* заступаючи повсякчас, Богородице, тих, що Тебе почитають.

Прокімен: Спаси́, Господи, людей Твоїх і благослови́ спадкоємство Твоє. (Пс 28,9)

Стих: До Тебе, Господи, взивáтиму; Бо́же мій, не відверта́йся мовчки від мене. (Пс 28,1)

Алилуя: Хто живе́ під охоро́ною Всеви́шнього, під покрóвом Бо́га небéсного осéлиться. (Пс 91,1)

Стих: Ска́же він Господéві: Ти заступник мій і пристанóвище моє́, Бог мій, на котро́го я надіюся. (Пс 91,2)
Алилу́я, *тричі*.

Причасний: Хвалі́те Господа з небéс, хвалі́те Йо́го на висóтах. (Пс 148,1) Алилу́я, *тричі*.

Голос 7

Тропар: Зни́щив Ти хресто́м Тво́ім смерть,* відчини́в розби́йникові рай,* миронóсицям плач на радість переми́нив* і апóстолам звелі́в проповідувати,* що воскрес Ти, Хри́сте Бо́же,* даючи́ світові вели́ку ми́лість.

Кондак: Вже́ біль́ше вла́да сме́рти не змо́же людей́ держáти,* зійшо́в бо Христóс,* зни́щивши і зні́вечивши́ сили́ її,* зв'я́зується ад, проро́ки ж одноду́шно радіють.* З'я́вився Спас тим, що ві́рують, промовля́ючи:* Вихо́дьте, ві́рні, до воскресіння.

Богородичний: Як на ска́рбни́цю на́шого воскресі́ння,* наді́ємось на Те́бе, Всехва́льна,* тож ви́веди нас з я́ми й безо́дні про́гріхів,* бо Ти спасла́ підле́глих гріха́м,* породі́вши на́ше Спасі́ння.* Як пе́ред наро́дженням Ти була́ Ді́ва,* так і в род́женні і по наро́дженні,* Ти зали́шила́ Ді́вою.

Прокімен: Господь силу лю́дям Сво́ім дасть, Господь поблагословить люде́й своїх міром. (Пс 29,11)

Стих: Принесіть Господеві, сині́ Божі, принесіть Господеві молоді́х баранців. (Пс 29,1)

Алилуя: Дóбре воно́ – прославля́ти Го́спода, і співа́ти Тво́му імені́, Всеви́шній. (Пс 92,2)

Стих: Звіща́ти вранці́ Твою́ ми́лість, но́чами – Твою́ вірні́сть. (Пс 92,3) Алилу́я, *тричі*.

Причасний: Хвалі́те Го́спода з небес, хвалі́те Йо́го на висота́х. (Пс 148,1) Алилу́я, *тричі*.

Голос 8

Тропар: З висоти́ зійшо́в Ти, Милосе́рдний,* і триде́не погребен́ня прийня́в Ти,* щоб нас звільни́ти від стражда́нь.* Життя́ і воскресі́ння на́ше,* Го́споди, сла́ва Тобі́!

Кондак: Коли́ Ти воскрес із грóбу,* то й померли́х підня́в,* і Ада́ма воскресі́в;* раді́є Є́ва воскресі́нням Тво́ім* і кінці́ світу́ прославля́ють* Твоє́ з ме́ртвих воскресі́ння, Багатоми́лостивий.

Богородичний: Тобі́, ви́браній Владарці́,* подя́чні пісні́ перемо́ги співа́ємо ми, врято́вані від ли́ха, слуги́ Твої́, Богоро́дице.* Ти, що ма́єш си́лу нездола́нну,* захо́роні нас від уся́ких бі́д, щоб зва́ти нам:* Ра́дуйся, Неві́сто, Ді́во чи́стая!

Прокімен: Помолі́ться і хвалу́ відда́йте Господеві́, Бо́гу на́шому. (Пс 76,12)

Стих: Відомий Бог у Юде́ї, в Ізраї́лі вели́ке ім'я́ Йо́го. (Пс 76,2)

Алилуя: Прийді́те, раді́сно заспіва́ймо Господеві́, воскли́кнім Бо́гу, Спасі́телеві на́шому. (Пс 95,1)

Стих: Прийді́мо з похвала́ми пе́ред обличчя́ Йо́го, і псалма́ми воскли́кнім Йо́му. (Пс 95,2) Алилу́я, *тричі*.

Причасний: Хвалі́те Го́спода з небес, хвалі́те Йо́го на висота́х. (Пс 148,1) Алилу́я, *тричі*.

ТРОПАРІ ПОВСЯКДЕННІ

У Понеділок – Святим Ангелам

Тропар (гл.4): Небесних воїнств Архистратіги!* Мобимо вас завжди ми, недостойні,* щоб вашими молитвами ви захистили нас покровом крил духовної вашої слави,* охороняючи нас, що прибігаємо і щиро клічемо:* Від бід визвольте нас, як чиноначальники небесних сил!

Слава: Кондак (гл.2): Архистратіги Божі, служителі божественної слави,* ангелів начальники і людей наставники!* Корисного нам просіте і великої милости,* як безтілесних архистратіги.

І нині: Богородичний (гл.6): Заступнице християн бездоганна,* Посереднице до Творця незамінна,* не погорди молінням грішних, але випередь, як Блага, з поміччю нам,* що вірно Тобі співаємо.* Поспішишь на молитву і скоро прийди на моління,* заступаючи повсякчас, Богородице, тих, що Тебе почитають.

Прокімен (гл.4): Ти твориш духів ангелами своїми, і слугами своїми полум'я вогненне. (Пс 104,4)

Стих: Благослові, душе моя Господа! Господи, Боже мій, Ти вельми великий. (Пс 104,1)

Апостол: до Євреїв, Зач. 305 (Євр. 2,2-10)

Браття, коли слово проголошене ангелами, було так зобов'язуюче, що всякий його переступ і непослух приймав справедливу кару, то як ми утечемо, коли занедаємо так велике спасіння? Воно, спочатку проповідане Господом, було підтверджене тими, що його чули. Коли Бог засвідчив знаками, чужими й різними силами, і дарами Святого Духа, які Він роздає по своїй волі. Во не

ангелам підкорив Він світ майбутній, про який ми говоримо. Бо десь хтось засвідчив, кажучи: Що таке людина, що Ти про неї пам'ятаєш? Або син чоловічий, що Ти навідуєшся до нього? Ти вчинив його мало що меншим від ангелів. Увінчав його славою і чєстю. Усє підкорив йому під нєги. Коли ж усє підкорив йому, то не лишив нічого, що було б йому непідкореним. Та нині ще не бачимо, щоб йому все було підкорене, а бачимо Ісуса, увінчаного славою й чєстю за те, що перетерпів смєрть, Який на короткий час був нижче ангелів, щоб за ласкою Божою за всіх зазнати смєрти. Годилось бо Йому, заради Якого все і чєрез Якого все, що ввів багато синів у славу, чєрез страждання удосконалити провідника їхнього спасіння.

Алилуя (гл.5): Хваліте Господа всі ангели Його, хваліте Його всі сили Його. (Пс 148,2)

Стих: Бо Він сказав, і сталося; Він повелів, і створилося. (Пс 148,5) Алилуя, *тричі.*

Євангелія від Матєя, Зач. 52,54 (13,24-30; 36-43)

Сказав Господь притчу оцю: Царство Небєсне подібне до чоловіка, що був посіяв добре зєрно на своїм полі. Та коли люди спали, прийшов його ворог і посіяв кукіль між пшеницю й пішов. Коли віросло збіжжя і вигнало колосся, тоді кукіль появився. Прийшли слуги господаря і кажуть до нього: – Пáne, хібá не добре зєрно ти посіяв на твоїм полі? Звідки взявся кукіль? Він відповів їм: – Ворог-чоловік зробив це. Слуги йому кажуть: – Хóчеш, ми підемо його ви́полемо? – Ні! – каже, щоб, випóлюючи кукіль, ви чáсом не вірвали разом з ним пшениці. Лишіть нехай ростє до жнив одне й друге разом. А під час жнив я женцям скажۇ: зберіть перше кукіль та звяжіть його в снопи, щоб його спалити; пшеницю ж складіть у мою клýню. І підійшли до Нього Його учні й кажуть: – Віясни нам притчу про кукіль, що на полі. Він у відповідь сказав їм: – Той хто сіє добре зєрно – це Син Чоловічий; поле – це світ; добре зєрно – це сини Царства; кукіль це сини лукавого; ворог, що його посіяв – це диявол; жнивá – це кінєць світу; женці – це ангели. Так, як збирають кукіль і в вогні палять, так сáмо бۇде при кінці світу. Син Чоловічий пошлє своїх ангелів, які зберу́ть із Його Цар-

ства всі спокұси й тих, що чинять беззаконня, і кинуть їх у піч вогненну, там буде плач і скрегіт зубів. І тоді праведні засяють, як сонце, в Царстві Отця Свого. Хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає.

Причасний: Ти твориш дұхів ангелами Своїми і слұгами Своїми полум'я вогненне. (Пс 104,4) Алилұя, *тричі*.

У Вівторок – Предтечі

Тропар (гл.2): Пам'ять праведного з похвалами,* для тебе ж доволі Господнього свідчення, Предтече,* ти показався воістину і від пророків чесніший,* бо сподобився у водах христити Проповідуваного.* Тому за істину постраждав ти, радіючи,* і тим, що були в аді, благовістив Бóга, який у тілі з'явився,* взяв гріхи світу і подав нам велику милість.

Слава: Кондак (гл.3): Пёрше неплідна, нині Христового родить Предтечу,* що є сповненням усякого пророцтва;* бо Кого прорóки проповідували, на Тóго він у Йордані рұку поклав* і явився Бóжого Сло́ва прорóк, проповідник, водно́раз і Предтеча.

І нині: Богородичний (гл.6): Застұпнице християн: (див. *понеділок*)

Прокімен (гл.7): Радіє праведник у Гóсподі, і на Ньóго уповає. (Пс 64,11)

Стих: Віслухай, Бóже, голос мій, коли моли́тимусь до Тебе. (Пс 64,2)

Апостол: Діянъ Ап., Зач. 33 (Ді 13,25-32)

В тих днях, сповнівши свій шлях, Іва́н мо́вив: Я не той, за ко́го ви мене вважа́єте; он іде́ за мно́ю Той, Яко́му я не гідний розв'язати взуття́ Його́. Мужі́ браті́, сині́ роду Авраа́ма, і ті, що між ва́ми, що боя́ться Бóга! Вам післане сло́во цьогó спасіння. Та мешканці Єрусали́му і князі́ їхні́ не визна́ли Його́ і, засуді́вши Його́, сповні́ли сло́ва проро́ків, які чита́ються щосубо́ти. І не знайшо́вши в Ньóму ніяко́ї вини́ сме́рти, вимага́ли у Пила́та вби́ти Його́. А коли́ ви́конали́ все, що було́ напи́сано про Ньóго, зня́ли Його́ з хре́ста́ й покла́ли до грóбу. Та Бог воскресів

Його з мёртвих, і Він багáто днів являвся тим, що прийшли з Ним з Галилєї в Єрусали́м, які й тепе́р є свідками Його пе́ред наро́дом. І ми звіща́ємо вам ту обі́тницю, що була́ да́на батька́м на́шим. Бог її зди́снів нам, їхні́м ді́тям, воскресі́вши Ісу́са.

Алилуя (гл.4): Пра́ведник кві́тнутиме немóв па́льма; він ви́женеться вго́ру, мов кедр лива́нський. (Пс 92,13)

Стих: Поса́джені в Госпо́днім до́мі, вони́ на дво́рах Бо́га на́шого кві́тнутимуть. (Пс 92,14) Алилу́я, *тричі.*

Євангеліє від Івана, Зач. 3 (1,29-34)

В той час ба́чив Іва́н Ісу́са, що йде до ньóго, і ка́же: – Ось А́гнецъ Бо́жий, Який бере́ грі́х світу. Це Той, про Яко́го ка́зав я: за мно́ю йде муж, су́щий пе́редо мно́ю, бо Він був ра́ніш за ме́не. Я Його́ не знав. Та я на те прийшо́в, хри́стячи водо́ю, щоб Він був об’я́влений Ізраї́леві. І свідчи́в Іва́н, ка́жучи: – Я ба́чив Ду́ха, що мов го́луб схо́див з не́ба й перебува́в на Ньóму. І я не знав Його́, але той, Хто посла́в мене́ хри́стити водо́ю, ка́зав мені́: Над ким побáчиш Ду́ха, який схóдить і над Ним перебува́є, той хри́стить Ду́хом Свя́тим. І я ба́чив і засвідчив, що Він – Син Бо́жий.

Причасний: Па́м’ять про пра́ведника бу́де ві́чна, ли́хої сла́ви він не ляка́ється. (Пс 112,6) Алилу́я, *тричі.*

У Середу – Хресту і Богородиці

Тропар (гл.1): Спасі́, Го́споди, люде́й Твоі́х* і благо́слові́ спадко́ємство Твоє́!* Да́й перемо́гу благові́рному наро́дові над супро́тивниками* і хресто́м Твоі́м охоро́ні люд Твій.

Кондак (гл.4): Зйшо́вши доброво́льно на хрест,* онóв-леному лю́дові Твоє́му, Хри́сте Бо́же,* що но́сить Твоє́ ім’я,* дару́й Твої́ щедрóти;* звесели́ сі́лою Твоє́ю і да́й перемо́гу* над супро́тивниками Твоє́му наро́дові,* щоб його́ допо́мiжною збро́єю став Твій мир,* непобóрна пере́мо́га.

Прокімен (гл.3): Велича́є ду́ша моя́ Го́спода, і дух мій ра́діє в Бо́зі Спа́сі мо́ім. (Лк 1,46)

Стих: Бо Він зглянувся на покору слугині Своєї, ось бо віднині убожа́тимуть мене́ всі роди. (Лк 1,48)

Апостол: до Филип'ян, Зач. 240 (Фл 2,5-11)

Браття, плека́йте в собі ті самі гадкі, що були в Христі Ісусі. Він, бу́вши в Бо́жій природі, не вважа́в за здо́бич свою́ рівність із Бо́гом, але́ применши́в Себе́ само́го, прийня́вши вид слуги́, ста́вши поді́бним до лю́дини. По́добою яви́вшись як лю́дина, Він пони́зив Себе́, ста́вши слухня́ним аж до сме́рти, сме́рти ж хре́сної. Тому́ й Бог Йо́го ви́вищив і дав Йо́му ім'я́, що по́над уся́ке ім'я́, щоб пе́ред і́менем Ісуса́ вся́ке ко́ліно прикло́нилося на не́бі, на землі́ й під земле́ю, і щоб уся́кий язик ви́знав, що Ісус Христос є́ Госпо́дь на сла́ву Бо́га Отця́.

Алилуя (гл.8): Слу́хай, до́чко, і спо́глянь, і прихи́ли́ вухо́ твоє́. (Пс 45,11)

Стих: Пе́ред лицем Тво́ім помо́ляться замо́жні між лю́дьми. (Пс 45,13) Алилу́я, *тричі*.

Євангеліє від Луки, Зач. 54, 58 (10,38-42; 11,27-28)

В той час увійшо́в Ісус в одне́ село́, і яка́сь жі́нка, на ім'я́ Ма́рта, прийня́ла Йо́го в свій ді́м. Була́ у не́ї сестра́, що зва́лася Ма́рія; ця, сі́вши в но́гах Го́спода, слухала́ Йо́го сло́ва. Ма́рта ж клопо́тала́ся уся́кою послуго́ю. Підійшла́ вона́ й ка́же: — Го́споди, чи Тобі́ байдуже́, що сестра́ моя́ лиши́ла мене́ саму́ служи́ти? Скажи́ ж їй, щоб мені́ помогла́. Озва́вся Госпо́дь до не́ї і промови́в: — Ма́рто, Ма́рто, ти побива́єшся і клопо́чешся про ба́гато чо́го, одно́го ж потрі́бно. Ма́рія ви́брала кра́щу ча́стку, що не відніме́ться від не́ї. Коли́ Він говори́в це, яка́сь жі́нка підня́ла го́лос з-по́між наро́ду і сказа́ла до Ньо́го: — Блаже́нне ло́но, що Тебе́ носи́ло, і гру́ди, що Тебе́ корми́ли. Він же сказа́в: — Блаже́нні ті, що слуха́ють сло́во Бо́же і зберіга́ють його́.

Причасний: Ча́шу спасі́ння при́йму́, і ім'я́ Госпо́дне призову́. (Пс 116,13) Алилу́я, *тричі*.

У Четвер – Апостолам і Миколасві

Тропар Апостолам (гл.3): Апосто́ли святи́, мо́літь ми-

лостівого Бóга,* щоб відпущення гріхів подав ду́шам на́шим.

Тропар Миколаєві (гл.4): Пра́вилом віри, взірце́м ла́гідности й учи́телем стрима́ности* яви́ла тебе́ твоє́му ста́дові найви́ща Істи́на.* Тому́ придба́в ти собі смире́нням вели́чність,* а вбо́зтвом бага́тство, о́тче святи́телю Микола́ю!* Мо́ли Христа́ Бóга, щоб спаслі́ся ду́ші на́ші.

Кондак Апостолам (гл.2): Непохі́тних і богонатхне́них пропові́дників,* найви́щих учні́в Тво́їх при́йняв Ти, Го́споди,* в насоло́ду дібр Тво́їх і впокі́й,* бо їхні стражда́ння і сме́рть при́йняв Ти по́над усякі пожер́тви, єди́ний серцеві́дче.

Слава: Кондак Миколаєві (гл.3): У Ми́рах, Святи́й, показав́ся ти священнослу́жителем;* Христо́ве бо Єва́нґеліє, преподо́бний, сповни́вши,* покля́в ти ду́шу свою́ за наро́д твій і спас непови́нних від сме́рти,* тому́ й освяти́в ти себе́, як вели́кий слу́житель Бо́жої благода́ті.

І нині: Богородичний (гл.6): Засту́пнице христия́н: (див. *понеділок*)

Прокімен (гл. 8): По всій землі залуна́в їх го́лос, на край світу — їхні слова́. (Пс 19,5)

Стих: Небеса́ оповіда́ють сла́ву Бо́жу, і діло рук Його́ проголо́шує твердь небесна́. (Пс 19,2)

Апостол: 1 до Коринтян, Зач. 131 (1 Кр 4,9-16)

Бра́ття, Бог поста́вив нас, апо́столів, оста́нніх, немóв призначених на стра́ту; ми бо ста́ли видóвищем і світові́, й а́нгелам, і лю́дям. Ми нерозу́мні Христа́ ра́ди, ви ж у Христі́ розу́мні; ми не́мічні, ви си́льні; ви сла́вні, ми без сла́ви. До цьо́го ча́су ми голо́дні і спра́гли, і на́гі; нас б'ють, і ми скита́ємось; ми трудимо́ся, працю́ючи в́ласними рука́ми; нас обража́ють, і ми благословля́ємо; нас переслі́дують, і ми терпимо́; нас ла́ють, і ми доброзичли́ві; ми ста́ли смі́ттям світу́, вики́дками всіх аж до́сі. Пи́щу це, не щоб осоро́мити вас, але́ щоб як діте́й мо́їх улю́блених навести́ на ро́зум. Бо хоч би ви ма́ли ти́сячі учите́лів у Христі́, але́ батьків неба́гато, я бо вас породі́в че́рез Єва́нґеліє в Христі́ Ісу́сі. Блага́ю, о́тже, вас: Бۇ́дьте мо́їми наслі́дувача́ми, як і я Христа́.

Алилуя (гл. 1): Небесá просла́вляють чудá Твої́, Го́споди, й і́стину Твою́ в це́ркві святи́х. (Пс 89,6)

Стих: Бог просла́влюваний на ра́ді святи́х. (Пс 89,8)
Алилу́я, *тричі.*

Євангеліє від Матєя, Зач. 34 (10, 1; 5-8)

В той час Ісус, прикли́кавши сво́їх двана́дцять учні́в, дав їм вла́ду над нечи́стими ду́хами, щоб їх виганя́ли і лікува́ли вся́ку хворобу́ й уся́ку немі́ч. Оці́х двана́дцятьо́х Ісус ви́слав і на́казав їм: – У доро́гу до пога́н не пуска́йтесь і в самарі́йські міста́ не захо́дьте. Іди́ть ра́дше до погі́блих ове́ць до́му Ізраї́ля. Іди́ть, пропові́дуйте, ка́жучи, що Ца́рство небе́сне – бли́зько. Оздоровля́йте недужих, воскреша́йте ме́ртвих, очища́йте прокаже́них, бісів виганя́йте. Да́ром ви прийняли́ – да́ром дава́йте.

Причасний: По всі́й землі́ залуна́в їх го́лос, на край світу́ – їхні́ слова́. (Пс 19,5) Алилу́я, *тричі.*

У П'ятницю – Хресту

Після входу тропар (гл.1): Спасі́, Го́споди, люде́й Твоі́х* і благо́словий спадко́ємство Твоє́!* Дай пере́мо́гу благові́рному наро́дові над супро́тивниками* і хресто́м Твої́м охоро́ни́ люд Твій.

Кондак (гл.4): Зійшо́вши доброво́льно на хрест,* оно́вленому лю́дові Тво́му, Хри́сте Бо́же,* що но́сить Твоє́ ім'я́,* дару́й Твої́ щедро́ти,* звесели́ си́лою Твоєю́ і дай пере́мо́гу* над супро́тивниками Тво́му наро́дові,* щоб його́ допо́мжною збро́єю став Твій мир,* непоборна пере́мо́га.

Прокімен (гл.7): Просла́вля́йте Го́спода, Бо́га на́шого, і покло́ня́йтеся підні́жжю ніг Йо́го, бо святе́ воно́. (Пс 99,5)

Стих: Госпо́дь царю́є, – неха́й тремта́ть наро́ди. (Пс 99,1)

Апостол: 1 до Коринтян, Зач. 125 (1 Кр 1, 18-24)

Бра́ття, сло́во про хрест – глупо́та́ тим, що погиба́ють, а для нас, що спаса́ємося, си́ла Бо́жа. Пі́сано бо: Зни́щу му́дрість му́дрих, і ро́зум розу́мних зве́ду́ ніна́що. Де му́-

дрий? Де вчений? Де дослідувач віку цього? Хіба Бог не зробив дурною мудрість цього світу? А що світ своєю мудрістю не пізнав Бога в Божій мудрості, Богові угоднo було спасти віруючих глупотою проповіді. Коли юдеї вимагають знаків, а греки шукають мудрости, ми проповідуємо Христа розп'ятого – ганьбу для юдеїв і глупоту для поган, але для тих, що покликані – чи юдеїв, чи греків – Христа, Божу силу і Божу мудрість.

Алилуя (гл.1): Пом'яні Свою громаду, яку Ти придбав Собі здавна. (Пс 74,2)

Стих: Бог же Цар наш предвічний, вчинив спасіння посеред землі. (Пс 74,12) Алилуя, *тричі*.

Євангеліє від Івана, Зач. 9; 10 (3, 13-17)

Сказав Господь: – Ніхто не зійшов на небо, крім того, Хто зійшов з неба: Син Чоловічий, що на небі. І як Мойсей підняв змія в пустині, так Син Чоловічий має бути піднесений, щоб кожен, хто вірує у Нього, мав життя вічне. Бо Бог так полюбив світ, що дав Сина Свого єдиного, щоб кожен, хто вірує в Нього, не загинув, але мав життя вічне. Бо Бог не послав у світ Сина, щоб світ засудити, але щоб Ним спасти світ.

Причасний: Яві нам світло лиця Твого, Господи. (Пс 4,7) Алилуя, *тричі*.

В Суботу – Всім Святим і Померлим

Після входу тропар (гл.2): Апостоли, пророки, мученики, святителі, преподобні і праведні,* що добре звершили подвиг і віру зберегли!* Маючи сміливість до Спа-са,* за нас Його, як благого, молять, щоб спаслися душі наші.

За померлих (гл. 2): Пом'яні, Господи, як благий, слуг Твоїх,* і прости, що в житті нагрішили,* бо ніхто не є безгрішний, тільки Ти, що можеш і померлим дати упокій.

Слава: за померлих (гл.8): Зо святими упокой, Хри-

сте,* душі слуг Твоїх,* де немає болісті, ні печалі, ні зітхання,* але життя безконечне.

І нині: мученикам (гл.8): Тобі, Господи, Творцеві природи, вселенна приносить* як первістки творіння богоносних мучеників.* Їхніми молитвами і Богородиці ради,* збережи, Багатомилостивий,* Церкву Твою і народ Твій в глибокому мирі.

Прокімен (гл.8): Веселіться в Господі і радуйтеся, праведні. (Пс 32,11)

Стих: Блаженні, яким прощено беззаконня, і яких гріхи прикрито. (Пс 32,1)

І померлим (гл.6): Душі їх у блаженстві перебуватимуть. (Пс 25,13)

Апостол: 1 до Солунян, Зач. 270 (1 Сл 4, 13-17)

Браття, не хочемо, щоб ви не знали щодо померлих, щоб ви не сумували, як інші, що не мають надії. Бо ми віруємо, що як Ісус умер і воскрес, так і тих, що заснули в Ісусі, Бог приведе з Ним. Це бо ми вам кажемо словом Господнім: Ми, що живемо, що лишимося до приходу Господа, не випередимо тих, що заснули. Бо сам Господь на даний знак, на голос архангела та при сурмі Божій, зійде з неба, і найперше воскреснуть ті, що вмерли в Христі. Потім же ми, що лишимося при житті, будемо разом з ними взяті на хмарах у повітря, назустріч Господеві й так завжди з Господом будемо.

Алилуя (гл.4): Візвали праведні і Господь вислухав їх, і від усіх скорбот їхніх урятував їх. (Пс 34,18)

Стих: Багато скорбот у праведних, але з усіх них Господь їх рятує. (Пс 34,20) Алилуя, *тричі.*

І померлим (гл.6): Блаженні, яких вибрав і прийняв Ти, Господи, і пам'ять їх з роду в рід. (Пс 65,5)

Євангеліє від Івана, Зач. 16,17 (5,24-30)

Сказав Господь юдеям, які до Нього прийшли: – Істинно кажу вам: Хто слухає Моє слово й вірує в Того, Хто послав Мені, живе життям вічним і на суд не приходить, бо від смерті перейшов у життя. Істинно, істинно кажу

вам: Надходить час, ба вже й тепер він, коли померлі почують голос Сїна Божого і, почувши, оживуть. Бо як Отець має життя в Собі, так і Сїнові дав, щоб мав життя в Собі, і дав Йому владу, суд чинити, бо Він – Син Чоловічий. Не дивуйтеся цьому, бо надходить час, коли всі, що у гробах, почують голос Його і вийдуть ті, що чинили добро, на воскресіння життя, а ті, що чинили зло, на воскресіння суду. Не можу Я нічого діяти від Себе самого. Я суджу так, як чую, і суд Мій справедливий, бо Я шукаю не Моєї волі, але волі Того, Хто послав Мене.

Причасний: Радуйтеся, праведні, в Господі; правим належить похвала. (Пс 33,1)

І померлим: Блаженні, яких вибрав і прийняв Ти, Господи, і пам'ять їх з роду в рід. (Пс 65,5) Алилуя, *тричі.*

СПІЛЬНІ СЛУЖБИ СВЯТИМ

(Вживати головно підчас Великого Посту, коли на Божественній Літургії не береться служби дня, але святого.)

Служба Пресвятій Богородиці

Після входу тропар (гл.4): До Богородиці удаймося щиро ми, грішні і смиренні,* і припадьмо в покаянні, з глибини душі клічучи.* Владичице, помози, змилосердившись над нами,* поспіши, бо загинаємо від безлічі гріхів;* не відпусти слуг Твоїх без нічого,* бо в Тобі маємо єдину заступницю.

Кондак (гл.6): Не маємо іншої допомоги,* не маємо іншої надії,* крім Тебе, Пречиста Діво;* Ти нам помози, на Тебе надіємось* і Тобою хвалимось:* бо ми Твої слуги, щоб ми не посоромилися.

Прокімен (гл.3): Величає душа моя Господа, і дух мій радіє в Бозі, Спасі моїм. (Лк 1,46-47)

Стих: Бо Він зглянувся на покору слугині Своєї, ось бо віднині ублажатимуть мене всі роди. (Лк 1, 48)

Апостол, Аलिуя, Євангеліє і Причасний – див. в середу.

Служба Св. Небесним Безтілесним Силам

див. Службу в понеділок.

Служба святим Пророкам

Тропар (гл.2): Пророка Твого (ім'я), Господи, пам'ять святкуючи,* заради нього молимо Тебе: Спаси душі наші.

Кондак (гл.4): Просвічене Духом чисте серце твоє,* бачивши даліке, як теперішнє,* стало посудом пресвіт-

лого пророцтва;* тому почитаємо тебе, блаженний і сла́вний Проро́че, ім'я.

Прокімен (гл.4): Ти ієре́й повіки, за чи́ном Мелхиседе́ка. (Пс 110,4)

Стих: Сказа́в Госпо́дь Влади́ці моє́му: Зася́дь право́руч Ме́не, до́ки не поклада́у ворогі́в Тво́їх підні́жком Тобі́. (Пс 110,1)

Апостол: 1 до Коринтян, Зач. 156 (1 Кр 14,20-25)

Бра́ття, не бу́дьте дітьми́ ро́зумом. Щодо́ зла, бу́дьте дітьми́, а щодо́ ро́зуму, бу́дьте зрі́лі. Напи́сано в зако́ні: Чу́жими мо́вами й іншими уста́ми Я бу́ду гово́рити до цьо́го наро́ду, та вони́ й так Мене́ не слуха́тимуть, ка́же Госпо́дь. Так що мо́ва знак не для ві́руючих, але́ для неві́руючих; проро́цтво ж не для неві́руючих, але́ для ві́руючих. Якщó, óтже, зйде́ться уся́ цéрква ра́зом і всі ста́нуть гово́рити мо́вами, і ввійду́ть про́сті або́ неві́руючі лю́ди, хіба́ не ска́жуть, що ви божеві́льні? Ко́ли ж усі про́року́ють і ввійде́ неві́руючий чи про́стий, всі його́ винува́тять, усі су́дять; та́йни його́ се́рця стаю́ть я́вними, і він па́дає ни́ць на зе́млю, покло́няє́ться Бо́гові і заявля́є, що Бог спра́вді між ва́ми.

Алилу́я (гл.5): Мойсе́й і Аро́н між Йо́го свяще́никами, і Самуї́л між ти́ми, що Йо́го ім'я́ прикли́кають. (Пс 99,6)

Стих: Сві́тло зася́яло пра́ведникові́, а тим, що пра́ві се́рцем – ра́дість. (Пс 97,11) Алилу́я, *тричі.*

Євангеліє від Мате́я, Зач. 96 (23,29-39)

Сказа́в Госпо́дь юде́ям, що до Ньо́го прийшли́: – Го́ре вам, кни́жники й фари́сеї, лицемі́ри, що буду́єте гроби́ проро́ків та прикра́шуєте нагробни́ки пра́ведних, і ка́же: Якби́ ми жили́ за батьків на́ших, ми не були́ б приче́тні з ними́ кро́ви проро́чої. Ви, та́ким чи́ном, са́мі призна́єтесь, що ви сини́ тих, які вбива́ли проро́ків. Доповню́йте мі́рку батьків ва́ших! Змі́й, гадю́че ко́дло! Як ви мо́жете уникну́ти пекельно́го за́суду? Тому́-то поси́лаю до вас проро́ків, мудре́ців і кни́жників. Ви де́яких з них уба́єте й розі́пнете, а де́яких бичува́тимете у ва́ших синаго́гах і гони́тимете з мі́ста в мі́сто, щоб та́ким чи́ном упа́-

ла на вас уся кров праведна, проліта на землі, від крові праведного Авеля до крові Захарії, сина Варахії, якого ви вбили між святинею і жертівником. Істинно кажу вам, усе це впаде на цей рід! Єрусалиме, Єрусалиме, що вбиваєш пророків і каменуєш посланих до тебе! Скільки разів хотів Я зібрати дітей твоїх, як квочка збирає курчат своїх під крила, але ви не бажали! Ось дім ваш лишиться вам порожній. Кажу бо вам: Ви не побачите Мене віднині, доки не скажете: Благословен той, хто приходить в ім'я Господнє!

Причасний: Пам'ять про праведника буде вічна, лихोї слави він не лякається. (Пс 112,6) Аलिлуя, *тричі.*

Служба Апостолові й Апостолам

Тропар Апостолові (гл.3): Апостоле святій (ім'я), моли милостивого Бога,* щоб відпущення гріхів подав душам нашим.

Кондак Апостола (гл.4): Як зорю пресвітлу, назавжди придбала тебе, апостоле (ім'я), Церква,* просвічувана даруванням багатьох чудес твоїх.* Тому клічемо до Христа:* Спасай, Многомилостивий, тих, що вірою вшановують пам'ять Твого апостола.

* * *

Тропар Апостолам (гл.3): Апостоли святі, молить милостивого Бога,* щоб відпущення гріхів подав душам нашим.

Кондак (гл.4): Лозами винограду Христового явилися ви, мудрі,* приносячи грона чеснот, що виточують нам вино спасіння.* Приймаючи його і сповняючись веселощами,* святкуємо чесну вашу пам'ять, Господні апостоли.* Тому молить, щоб даровано нам велику милість* і відпущення гріхів.

Прокімен (гл.8): По всій землі залунав їх голос, на край світу – їхні слова. (Пс 19,5)

Стих: Небеса оповідають славу Божу, і діло рук Його проголошує твердь небесна. (Пс 19,2)

*Апостол: 1 до Коринтян, Зач. 131 (Кр. 4, 9-16)
див. в четвер*

Алилуя (гл. 1): Небесá просла́влять чудá Твої́, Го́споди, і і́стину Твою́ в це́ркві святи́х. (Пс 89,6)

Стих: Бог просла́влюваний на ра́ді святи́х. (Пс 89,8)
Алилу́я, *тричі.*

Євангеліє Апостолові – від Матея, Зач. 34 (9,36-10,8)

В тому́ часі Ісус, бачачи́ ю́рби наро́ду, милосе́рдився над ни́ми, бо вони́ бу́ли сто́млені і приби́ті, немов́ ві́вці, що па́стиря не ма́ють. Тоді́ Він ка́же свої́м уч́ням: – Жни́ва вели́кі, та робі́тників ма́ло. Просі́ть, о́тже, госпо́даря жнив, щоб ви́слав робі́тників на свої́ жни́ва. І прикли́кавши свої́х двана́дцять уч́нів, Ісус дав їм вла́ду над нечи́стими ду́хами, щоб їх виганя́ли і лікува́ли вся́ку хворобу́ й уся́ку немі́ч. Ось іме́на двана́дцятьо́х апо́столів: пе́рший Сі́мон, про́званий Петро́м, і Андрі́й, брат його́; Які́в, син Заведе́я, та Іва́н, брат його́; Филип та Вартоломе́й; Тома́ й Мате́й, мита́р; Які́в, син Алфе́я, і Таде́й; Сі́мон Канані́й та Юда Іскаріо́тський, що зра́див Його́. Оци́х двана́дцятьо́х Ісус ви́слав і наказав́ їм: У доро́гу до пога́н не пуска́йтесь і в самарі́йські міста́ не захо́дьте. Іді́ть ра́дше до погі́блних ове́ць до́му Ізраї́ля. Іді́ть, пропові́дуйте, ка́жучи, що Ца́рство небе́сне – бли́зько. Оздоровля́йте недужих, воскреша́йте ме́ртвих, очища́йте прокаже́них, бісів виганя́йте. Да́ром ви прийняли́ – да́ром дава́йте.

Євангеліє Апостолам – від Луки, Зач. 51(10,16-21)

Сказа́в Госпо́дь свої́м уч́ням: – Хто слуха́є вас, Мене́ слуха́є; хто відрі́кається вас, Мене́ відрі́кається; а хто відрі́кається Мене́, відрі́кається Того́, Хто посла́в Мене́. Верну́лись сі́мдесят два з раді́стю, ка́жучи: – Го́споди, і біси́ коря́ться нам з-за Твого́ іме́ни. Він сказа́в їм: – Я ба́чив сатану́, що, на́че бли́скавка, па́дає з неба́. Ось Я даю́ вам вла́ду наступати́ на змі́їв, скорпіо́нів і на всю́ си́лу воро́жу – і ніщо́ вам не пошко́дить. Одна́че не раді́йте тому́, що ду́хи вам коря́ться, але́ раді́йте тому́, що іме́на ва́ші запи́сані на не́бі. В той час Ісус зра́див Ду́хом Свя́тим і сказа́в: – Просла́вляю Тебе́, Отче, Го́споди неба́ й землі́, що Ти вта́їв це від му́дрих та розу́мних і відкрив немо́влятам. Так, О́тче, бо так Тобі́ подобало́ся.

Причасний: По всій землі залунав їх голос, на край світу – їхні слова. (Пс 19,5) Аلیلуя, *тричі*.

Служба Святителеві

Тропар (гл.4): Правилом віри, взірцем лагідности й учителем стриманости* явила тебе твоєму стадові найвища Істина.* Тому придбав ти собі смиренням величність,* а вбозтвом багатство, отче святителю (*ім'я*).* Моли Христа Бога, щоб спаслися душі наші.

Кондак (гл.2): Божественний гріме, сурмб духовна,* віри насадителю, нищителю єресей,* Трійці угоднику, великий святителю (*ім'я*).* Завжди з ангелами стоячи,* моли безперестанно за всіх нас.

Прокімен (гл.1): Уста мої висловлять премудрість, і думки серця мого – розумні речі. (Пс 49,4)

Стих: Слухайте це, всі народи, уважайте, всі мешканці світу. (Пс 49,2)

Апостол: до Євреїв, Зач. 318 (Євр. 7,26-8,2)

Браття, такого нам годилось мати первосвященника: святого, невинного, непорочного й відлученого від грішників і вищого небес, Який не має потреби, як архиєреї, щодня приносити жертви перше за свої гріхи, а потім за гріхи народу, бо Він зробив це раз, принісши Себе самого в жертву. Закон бо настановляє архиєреями людей, підлеглих немочі, а слово клятви, що було після закону, настановляє Сїна, що навіки досконалий. Головне ж з того, що ми сказали, те, що маємо такого архиєрея, Який возсів на небі по правіці престόла Величі, служителя святині й справжнього намету, що його поставив Господь, а не чоловік.

Аلیلуя (гл.2): Уста праведника виголошують премудрість і язик його говорить правду. (Пс 37,30)

Стих: Закон Бога його в нього в серці, і не зупиняться стопи його. (Пс 37,31) Аلیلуя, *тричі*.

Євангеліє від Івана, Зач. 36 (10,9-16)

Сказав Господь юдеям, які до Нього прийшли: Я – по-

ро́та. Хто ввійде че́рез Ме́не, спасе́ться. Він уві́йде, вийде і зна́йде пасо́висько. Зло́дій не прихо́дить, хи́ба що́б кра́сти, вбива́ти, вигу́блювати. Я прии́шов, що́б ма́ли життя і ма́ли йо́го впо́вні. Я – до́брий па́стир. До́брий па́стир життя сво́є да́є за ове́ць. На́ймит, який не па́стир і я́кому ві́вці не нале́жать, ба́чить во́вка, що́ надхо́дить, і ки́дає ві́вці та біжи́ть геть; і вовк хапа́є їх і розпо́лохує. На́ймит же вті́кає, бо він на́ймит і не дба́є про ві́вці. Я – до́брий па́стир і зна́ю Мої́х, і Мої́ Менé зна́ють. Оте́ць Мій зна́є Ме́не, і Я зна́ю Отця́; Я життя́ Мо́є кладу́ за Мої́ ві́вці. Ще й і́нші ві́вці ма́ю, що́ не з ці́єї коша́ри; і їх му́шу привесті́. Вони́ почу́ють Мій го́лос, і бу́де одне́ ста́до й оди́н па́стир.

Причасний: Па́м'ять про пра́ведника бу́де ві́чна, ли́хої сла́ви він не ля́кається. (Пс 112,6) Алилу́я, *тричі*.

Служба Святителям

Тропар (гл.4): Бо́же отці́в на́ших,* що́ за́вжди пово́дишся з на́ми за Тво́єю ла́гідністю!* Не зоста́в нас без Тво́єї ла́ски,* але́ їхні́ми моли́твами влашту́й у ми́рі життя́ на́ше.

Кондак (гл.8): Як чесно́т учите́лів та ієра́рхів прикра́су,* Це́рква, оспі́вуючи, сла́вить вас.* Моли́твами ва́шими пода́йте тим,* що́ вас з любо́в'ю вшано́вують, наста́влення на чесно́ти* і ви́зволення від споку́с, бо ви неперемо́жні.

Прокімен (гл.7): Че́сна пе́ред Го́сподом сме́рть преподо́бних Йо́го. (Пс 116,15)

Стих: Що́ відда́м Господе́ві за все, що́ Він дав мені́? (Пс 116,12)

Апостол: до Євреїв, Зач. 335 (Євр. 13,17-21)

Бра́ття, слуха́йтеся ва́ших наста́вників і корі́ться, бо вони́ пильну́ють ва́ші ду́ші, за які ма́ють зда́ти звіт; що́б вони́ це робили́ з ра́дістю, а не зі́дха́ючи, бо це для вас некорі́сно. Моли́ться за нас, бо нам зда́ється, що́ ма́ємо до́бру со́вість, бажа́ючи в усьо́му до́бре посту́пати. Особли́во ж про́шу це робі́ти, що́б я чимско́ріше поверну́вся до вас. А Бог ми́ру, що́ підня́в з ме́ртвих Того́, Хто кро́в'ю заві́ту ві́чного став вели́ким Па́стирем ове́ць, Го́спода на́-

шого Ісуса Христа, нехай зробить вас здібними виконувати Його волю добрими ділами, здійснюючи у вас те, що Йому любе, через Ісуса Христа, Якому слава по віки вічні. Амінь.

Алилуя (гл.2): Священіки Твої зодягнуться в праведність, і преподобні Твої вельми радітимуть. (Пс 132,9)

Стих: Бо Господь вибрав Сіон, і звів, щоб він став Його оселею. (Пс 132,13) Алилуя, *тричі*.

Євангеліє від Матяя, Зач. 11 (5, 14-19)

Сказав Господь своїм учням: Ви – світло світу. Не може сховатись місто, що лежить на верху горі. І не запалюють світла і не ставлять його під посудиною, лише на свічник, і воно світить усім у хаті. Так нехай світить перед людьми ваше світло, щоб вони, бачивши ваші добрі вчинки, прославляли вашого Отця, що на небі. Не думайте, що Я прийшов усунути закон чи пророків. Я прийшов їх не усунути, а доповнити. Істинно бо кажу вам: доки мине небо й земля, ні одна йота, ні одна риска з закону не переїде, поки все не здійсниться. Хто, отже, порушить одну з оцих найменших заповідей і навчить інших так робити, той буде найменшим у Царстві небеснім. А хто виконає їх і навчить, той буде великим у Царстві небеснім.

Причасний: Пам'ять про праведника буде вічна, лихої слави він не лякається. (Пс 112,6) Алилуя, *тричі*.

Служба Преподобним і Христа ради Юродивим

Тропар Преподобного (гл.8): У тобі, Отче, вірно збереглося те, що у первообразі!* Взявши бо хрест, пішов ти за Христом* і ділом навчав гордувати тілом, бо воно минає,* а дбати про душу, єство безсмертне.* Тому й радіє з ангелами, преподобний (ім'я), дух твій.

Кондак Преподобного (гл.2): Чистотою душевною побожному озброївшись* і міцно взявши в руку, наче спис, безперестанні молитви,* переміг ти демонські сили, (ім'я), отче наш,* молися невпинно за всіх нас.

* * *

Тропар Преподобних (гл.4): Бо́же отців на́ших,* що за́вжди поводи́шся з на́ми за Своєю ла́гідністю!* Не зо́ста́в нас без Твоєї ла́ски,* але́ їхніми моли́твами влашту́й у ми́рі житт́я на́ше.

Кондак Преподобних (гл.2): Че́рез безліч хви́ль, як по су́ші пройшовши,* ви струмка́ми слі́з цілко́м пото́пили безті́лесних воро́гів, богому́дрі і преподо́бні.* Прийма́вши дар чуде́с, моли́ться безу́пінно за всіх нас.

Прокімен (гл.7): Че́сна пе́ред Го́сподом сме́рть преподо́бних Йо́го. (Пс 116,15)

Стих: Що відда́м Господе́ві за все, що Він дав мені? (Пс 116,12)

Апостол: до Галатів, Зач. 213 (Гл.5,22-6,2)

Бра́ття, плід Ду́ха: любо́в, ра́дість, ми́р, довготерпи́ння, ла́гідність, добро́та, ві́рність, ти́хість, здержли́вість. На тих то нема́ зако́ну. Ті ж, що є Ісу́с Хри́стові, розп'я́ли ті́ло з його́ пристра́стями та по́хотями. І коли́ ми живемо́ ду́хом, то ду́хом і ході́мо. Не бу́дьмо марносла́вні, зади́ркувати́ між собо́ю, зави́дуючі одні́ одним. Бра́ті, коли́ хтось по́па́в у яку́сь прови́ну, то ви, духо́вні, тако́го наста́вля́йте ду́хом ла́гідности, пи́льнуючи себе́ само́го, щоб і собі не впа́сти в споку́су. Носі́ть тяга́рі оди́н одного́ і так ви́конаєте зако́н Хри́ста́.

Алилу́я (гл.6): Щасли́ва лю́дина, що Го́спода бо́їться, що в Йо́го за́повідях ве́льми ми́лується. (Пс 112,1)

Стих: Си́льним на землі́ бу́де його́ пото́мство. (Пс 112,2) Алилу́я, *тричі*.

Євангеліє від Мате́я, Зач. 43 (11, 27-29)

Сказа́в Госпо́дь свої́м учня́м: Все пере́дане Мені́ Мої́м Отце́м, і ніхто́ не зна́є Си́на, крім Отця́, і Отця́ ніхто́ не зна́є, крім Си́на, та ко́му Син схоче́ відкрити́. Прийді́ть до Ме́не всі вто́млені й обтя́жені, і Я обле́гшу́ вас. Візьмі́ть Моє́ я́рмо на себе́ й навчі́ться від Ме́не, бо Я ла́гідний і сумі́рний се́рцем, і найде́те полегшу́ ду́шам ва́шим. Я́рмо бо Моє́ лю́бе й тяга́р Ми́й легки́й.

Причасний: Па́м'ять про пра́ведника бу́де ві́чна, ли́хої сла́ви він не ляка́ється. (Пс 112,6) Алилу́я, *тричі*.

Служба Мученикові

Тропар (гл.4): Мученик Твій, Господи (ім'я),* у своїм стражданні прийняв нетлінний вінок від Тебе, Бога нашого;* мавши бо Твою силу, він переміг мучителів* і подолав нікчемне зухвальство демонів;* його молитвами спаси душі наші.

Кондак (гл. 2): Світлою і неоманною зорею явився ти, страстотерпче (ім'я),* звіщаючи світові Сонце-Христа – своїм промінням.* Ти знищив усю оману і нам подаєш світло,* молячись безперестанно за всіх нас.

Прокімен (гл.7): Радіє праведник у Господі, і на Нього уповає. (Пс 64,11)

Стих: Віслухай, Боже, голос мій, коли молитимусь до Тебе. (Пс 64,2)

Апостол: 2 до Тимотея, Зач. 292 (2 Тм.2, 1-10)

Сіну Тимотею, зміцнюйся у благодаті, що в Христі Ісусі. А що ти чув від мене при багатьох свідках, те передай вірним людям, які будуть здібні й інших навчити. Отож перенось труди, як добрий воїн Христа Ісуса. Ніхто, будиши воїном, не встряває в справи життя цього, якщо хоче догодити тому, хто його найняв на службу. І коли хтось бореться, то не отримує вінка, якщо не бореться законно. Рільникові, що працює, належиться першому споживати плоди. Збагній, що я говорю, а Господь дасть тобі розуміння у всьому. Пам'ятай про Господа нашого Ісуса Христа, що воскрес із мертвих, з роду Давида, згідно з моїм Євангелієм, за яке я страждаю аж до кайданів, немов злочинець, але слова Божого зв'язати не можливо. Тому я все терплю задля вибраних, щоб і вони osiąгнули спасіння, що в Христі Ісусі, з вічною славою.

Алилуя (гл.4): Праведник квітнучим немов пальма; він виженеться вгору, мов кедр ливанський. (Пс 92,13)

Стих: Посаджені в Господнім домі, вони на дворах Бога нашого квітнуть. (Пс 92,14) Алилуя, *тричі*.

Євангеліє від Івана, Зач. 52 (15,17-16,2)

Сказав Господь своїм учням: – Це вам заповідаю, щоб ви любили один одного. Якщо світ вас ненавидить – то

знайте, що він Менé ще пéред ва́ми знена́видів. Якби́ ви були́ від світу, світ своé любив би. А що ви не від світу, бо Я ви́брав вас від світу, то́му світ вас нена́видить. Згада́йте сло́во, що Я був сказа́в вам: Слуга́ не більши́й від па́на свого́. Якщо́ переслі́дували Менé, переслі́дуватимуть і вас; і якщо́ сло́во Моé збері́гали, збері́гатимуть і ва́ше. Та все те робитимуть вам за Моé ім'я́, не зна́ють бо Того́, Хто посла́в Менé. Якби́ Я не прийшо́в був і не говорив до них, гріха́ не ма́ли б. Але тепéр вони́ ви́правдання за їхній гріх не ма́ють. Хто нена́видить Менé, і Отця́ Мо́го нена́видить. Якби́ Я не чини́в був се́ред них діл, яких ніхто́ інший не чини́в, гріха́ не ма́ли б. Тепéр же й ба́чили й знена́виділи – і Менé й Отця́ Мо́го. Але щоб здійс́нилося сло́во, що напи́сане в їхньому́ зако́ні: Знена́виділи вони́ Менé безпідста́вно. Як при́йде Уті́шитель, якого́ зі́шлю́ вам від Отця́, Дух істи́ни, який від Отця́ похо́дить, Він сви́дчитиме про Ме́не. Та й ви сви́дчитимете, бо ви зі́ Мною́ від поча́тку. Сказа́в Я вам те, щоб ви не зневі́рилися. Вас ви́ключать із синаго́г, і наста́не годі́на, коли́ ко́жен, хто вас убива́тиме, гада́тиме, що службу́ прино́сить Бо́гові.

Причасний: Па́м'ять про пра́ведника бу́де вічна, ли́хої сла́ви він не ляка́ється. (Пс 112,6) Алилу́я, *тричі*.

Служба Мученикам

Тропар (гл.1): Терпіння́ми Святи́х, що за Те́бе постражда́ли,* дай умоли́тися, Го́споди, і зцілі́ всі на́ші терпіння́,* мо́лимося Тобі́, Чоловіколю́бче.

Кондак (гл.2): Промі́нними ста́вши світи́льниками,* ви, боже́ственні му́ченики, все створи́ння ося́юєте сві́тлом чудес́,* зціля́єте недуги́, за́вжди розві́аєте глибо́ку те́мряву,* і безупи́нно мо́литесь Христу́ Бо́гові за всіх нас.

Прокімен (гл.4): Святи́м, що на землі́ Йо́го, прояви́в Го́сподь усі́ бажання́ Сво́ї в них. (Пс 16,3)

Стих: Го́сподь пéредо мно́ю за́вжди; то́му що Він у ме́не по прави́ці, не захита́юся. (Пс 16,8)

Апостол: до Ефесян, Зач. 233 (Еф 6,10-17)

Бра́ття, крі́піться в Го́споді та в могу́тності Йо́го си́ли.

Одягніться в повну зброю Божу, щоб ви могли дати відсіч хитрощам диявольським. Нам бо треба боротися не проти тіла і крові, але проти начал і властей, проти правителів цього світу темряви, проти духів злоби в піднебесних просторах. Тому возьміть повну зброю Божу, щоб за лихої години ви могли дати опір і, перемагаючи все, міцно встоятися. Стійте, отже, підперезавши бідра ваші правдою, вдягнувшись у броню справедливости, і взувши ноги в готовість проповідання Євангелії миру. А над усе візьміть щит віри, яким зможете згасити всі розпалені стріли лукавого. Візьміть також шолом спасіння і меч духовний, тобто слово Боже.

Алилуя (гл.4): Візвали праведні і Господь вислухав їх, і від усіх скорбот їхніх урятував їх. (Пс 34,18)

Стих: Багато скорбот у праведних, але з усіх них Господь їх рятує. (Пс 34,20) Алилуя, *тричі.*

Євангеліє від Луки, Зач. 106 (21, 12-19)

Сказав Господь своїм учням: – Стережіться людей, що накладуть на вас руки й переслідувати будуть, і волочитимуть вас по синагогах та по тюрмах, водитимуть перед царів і правителів задля імени Мого. І це дасть вам нагоду свідчити про Мене. Візьміть собі до серця, що вам не треба готуватися наперед, що маєте відповідати. Я бо дам вам слово й мудрість, якій ніхто з ваших противників не зможе протиставитись і перечити. Вас видадуть батьки, брати, рідні й друзі, і декому з вас смерть заподіють. Вас будуть ненавидіти всі за Моє ім'я. Але й волос з голови у вас не пропаде. Вашою терпеливістю спасетє душі ваші.

Причасний: Радуйтеся, праведні, в Господі; правим належить похвала. (Пс 33,1) Алилуя, *тричі.*

Служба Священномученикові

Тропар (гл.4): Апостольських звичаїв бувши учасником* і їхніх престолів намісником,* трудившись, знайшов ти, богонатхненний шлях до боговидіння.* Тому правильно навчав ти слово істини* і заради віри постраждав аж

до кр́ови, священномученику (ім'я),* моли́ Христа́ Бо́га, щоб спасти́ся ду́шам на́шим.

Кондак (гл.4): Як святи́тель, благоче́сно прожи́вши* і муче́ництва шлях пройшо́вши,* ідо́льські же́ртви погаси́в ти* і був оборо́нцем сво́го ста́да, богому́дрий;* то́му, почи́таючи тебе́, щиро́ кли́чемо:* Визво́ляй нас за́вжди від би́д тво́їми моли́твами, о́тче наш (ім'я).

Прокімен (гл.7): Нехай торжествую́ть пра́ведні у сла́ві, на сво́їх ло́жах нехай лику́ють. (Пс 149,5)

Стих: Співай́те Господе́ві нову́ пі́сню, а хвалу́ Йо́му на збо́рі пра́ведників. (Пс 149,1)

Апостол: до Євреїв, Зач. 334 (Євр 13, 7-16)

Бра́ття, пам'ята́йте про наста́вників ва́ших, які зві́щали вам сло́во Бо́же і, дивлячи́сь на кіне́ць їхнього жит́тя, наслі́дуйте їхню ві́ру. Ісус Хри́стос учо́ра й сьо́годні – Той са́мий і пові́ки. Не піддава́йтеся різним чу́жим нау́кам; воно́ бо до́бре укрі́пити се́рце ла́скою, а не стра́вами, які не принесли́ ніяко́ї ко́ристи тим, що ни́ми займа́лися. У нас є же́ртівник, з яко́го не ма́ють пра́ва їсти ті, що служа́ть при наме́ті. Бо м'ясо тих зві́рят, кро́в яких архи́єрей заноси́ть у святи́ню за грі́хи, пали́ться за та́бором. То́му й Ісус, щоб освя́тити наро́д своєю́ кро́в'ю, стражда́в по́за мі́стом. Тож вихо́дьмо до Ньо́го за та́бір, несучи́ Йо́го на́ругу, бо ми не ма́ємо тут пості́йного мі́ста, але́ майбу́тнього шука́ємо. То́му, о́тже, че́рез Ньо́го приноси́мо за́вжди Бо́гові же́ртву хвали́, то́бто плід уст, які визна́ють Йо́го ім'я́. Не забува́йте добро́дійства та взае́мної допо́мogi, такі бо же́ртви є ми́лі Бо́гові.

Алилу́я (гл.2): Свяще́ники Тво́ї зодя́гнуться в пра́ведність, і преподо́бні Тво́ї вельми ра́дітимуть. (Пс 132,9)

Стих: Бо Госпо́дь ви́брав Си́он, і зво́лив, щоб він став Йо́го оселе́ю. (Пс 132,13) Алилу́я, *тричі*.

Євангеліє від Луки, Зач. 67 (12,32-40)

Сказа́в Госпо́дь: – Не би́йся, мале́ ста́до, бо ва́шому Отце́ві подобало́ся да́ти вам Ца́рство. Прода́йте ва́ше майно́ й дава́йте ми́лостину; зробі́ть собі́ гамані́, що не старі́ються, невиче́рпний ска́рб на не́бі, де зло́дій при́ступу не

має, ні міль не точить. Бо де скарб ваш, там буде і серце ваше. Глядіть, щоб ваш стан був підперезаний, і свічки засвічені. І будьте як люди, що чекають пана свого, коли він вернеться з весілля, щоб йому негайно відчинити, як прийде й застукає. Щасливі ті слуги, яких він, прийшовши, застане чуйними! Істинно кажу вам: він підперезеться, посадить їх за стіл і, приступивши, почне їм служити. І як прийде о другій або о третій сторожі й так усё знайде, щасливі ті слуги. Збагніть це добре: коли б господар знав о котрій годині прийде злодій, пильнував би й не дав би проламати стіни у своїм домі. І ви також будьте готові, бо не знаєте, о котрій годині Син Чоловічий прийде.

Причасний: Пам'ять про праведника буде вічна, лихої слави він не лякається. (Пс 112,6) Аलिуя, *тричі.*

Служба Священномученикам

Тропар (гл.4): Бóже отців наших,* що завжди поводишся з нами за Твоєю лагідністю!* Не зостав нас без Твоїї ласки,* але їхніми молитвами влаштуй у мирі життя наше.

Кондак (гл.3): Зійшовшись сьогодні, піснями похвалимо вас,* як невгасних світильників духовного сонця.* Ви бо, священномученики, осіяли тих, що були в темряві нерозуму,* закликаючи всіх до висот побожності.* Тому й кличемо до вас: Радуйтеся всіх посликів осново.

Прокімен (гл.7): Чесна перед Господом смерть преподобних Його. (Пс 116,15)

Стих: Що віддам Господеві за все, що Він дав мені? (Пс 116,12)

Апостол: до Євреїв, Зач. 311 (Євр 5, 4-10)

Браття, чести цієї ніхто не бере сам собі, лише той, хто покликаний Богом, як Арон. Так і Христос не сам Собі присвоїв славу стати архиєреєм, бо вона від Того, Який мовив: — Ти Мій Син, Я сьогодні породив Тебе. Як і на іншому місці каже: — Ти священник наввіки за чином Мелхиседека. Він за днів Свого тілесного життя приніс був молитви й благання з великим голосінням та сльозми

до Того, Який міг Його спасти від смерті, і Він був вислуханий за благочестя; і хоч був Сином, навчився послуху з того, що витерпів і, ставши досконалим, спричинився до вічного спасіння всім, які Йому слухняні, і Бог назвав Його архиєреєм за чином Мелхиседека.

Алилуя (гл.2): Священники Твої зодягнуться в праведність, і преподобні Твої вельми радітимуть. (Пс 132,9)

Стих: Бо Господь вибрав Сіон, і зволив, щоб він став Його оселею. (Пс 132,13) Алилуя, *тричі*.

Євангеліє від Луки, Зач. 24 (6, 17-23)

В той час став Ісус на рівнім місці й була там велика сила Його учнів і людей вельми багато з Юдеї та з Єрусалиму, і з побережжя Тіру та Сидону. Вони прийшли слухати Його й оздоровитись від своїх недуг; і всі ті, що їх мучили нечисті дүхи, теж оздоровлялись. Увесь народ намагався Його доторкнутися, бо сила виходила з Нього й усіх оздоровляла. Тоді Він, звівши на своїх учнів очі, мовив: – Блаженні вбогі дүхом, бо ваше Царство Божє. Блаженні голодні нині, бо ви насититесь. Блаженні, що плачете нині, бо будете сміятись. Блаженні будете, коли вас ненавидітимуть люди, коли вас вилучать, коли ганьбитимуть вас та коли викинуть, як безчєсне, ваше ім'я Сина Чоловічого ради. Радійте того дня й веселіться, бо ваша нагорода велика на небі.

Причасний: Радуйтеся праведні в Господі, правим належить похвала. (Пс 33,1) Алилуя, *тричі*.

Служба Преподобномученикові

Тропар (гл.8): У тобі, Отче, вірно збереглося те, що у первообрази!* Взївши бо хрест, пішов ти за Христом* і ділом навчав гордувати тілом, бо воно минуще,* а дбати про дүшу, єство безсмертне.* Тому й радіє з ангелами, преподобномучениче (ім'я), дух твій.

Кондак (гл.2): Як благочестивого і досвідченого посника,* чєсного і добровільного страждальника та зразкового жителя пустині* в піснях достойно прослаavimo (ім'я) всєхвального,* він бо подолав пристрасті.

Прокімен (гл.7): Нехай торжествують праведні у славі, на своїх ложах нехай ликують. (Пс 149,5)

Стих: Співайте Господеві нову пісню, а хвалу Йому на зборі праведників. (Пс 149,1)

Апостол: 2 до Тимотея, Зач. 291 (2 Тм 1, 8-18)

Сіну Тимотею, не соромся свідощтва Господа нашого, ні мене, Його в'язня, але перенось труді зі мною для Євангелії, за допомогою Бога, Який спас нас і покликав святим покликом, не за наші діла, а за власним рішенням та благодаттю, що була нам дана в Христі Ісусі перед вічними часами; об'явлена ж була тепер через появу Спасителя нашого Ісуса Христа, Який знищив смерть і освітлив життя і нетління Євангелієм, для якого я поставлений проповідником, апостолом та вчителем. З тієї причини я терплю це, але не соромлюся, бо знаю, в кого я вірував, і я певен, що Він спроможний зберегти моє передання на той день. За правило візьми здорові слова, що їх ти чув від мене у вірі та любові, яка в Христі Ісусі. Бережи добре передання Духом Святим, Який живе в нас. Ти знаєш, що всі ті, що в Азії, між ними Фігел і Гермоген, від мене відвернулися. Нехай Господь дасть милосердя домові Онисифора, бо він часто мене підкріплював і не соромився моїх кайданів і, будучи в Римі, шукав мене заповідливо й знайшов. Хай Господь дасть йому знайти милосердя в той день. А скільки послужив він мені в Ефезі, ти знаєш ліпше від мене.

Алилуя (гл.6): Щаслива людина, що Господа боїться, що в Його заповідях вельми милується. (Пс 112,1)

Стих: Сильним на землі буде його потомство. (Пс 112,2) Алилуя, *тричі.*

Євангеліє від Марка, Зач. 37 (8, 34-9,1)

Сказав Господь: – Коли хто хоче йти за Мною, хай зрече́ться самого себе, візьме на себе хрест свій та йде слідом за Мною. Бо хто хоче спасти свою душу, той її погубить; а хто погубить свою душу мені ради та Євангелія, той спасе її. Якá бо користь людині здобути світ увесь і занепастити свою душу? Що бо людина може дати вза́мін

за власну душу? Хто, отже, буде соромитися Менé й Моїх слів перед оцим родом перелюбним та грішним, того буде соромитися Син Чоловічий, коли прийде у славі Отця Свого зі святими ангелами. І сказав їм: – Істинно кажу вам: Ї деякі з отут присутніх, що не зазнають смерті, аж поки не увидять Царства Божого, що прийде у могутності.

Причасний: Радуйтеся праведні в Господі, правим належить похвала. (Пс 33,1) Алилуя, *тричі.*

Служба Преподобномученкам

Тропар (гл.4): Бóже отців наших,* що завжди поводишся з нами за Твоєю лагідністю!* Не зостав нас без Твоєї ласки,* але їхніми молитвами влаштуй у мирі життя наше.

Кондак (гл.2): Чéрез бéзліч хвиль, як по сýші пройшовши,* ви струмками сліз цілком потопили безтілесних ворогів, богомудрі і преподобні.* Прийнявши дар чудес, моліться безупинно за всіх нас.

Прокімен, Алилуя і Причасний – див. Службу Преподобномученикові.

Апостол: до Римлян, Зач. 99 (Рм 8,28-39)

Браття, ми знаємо, що тим, які люблять Бóга, покликаним за Його постановою, усе співдіє на добро. Бо яких Він передбачив, тих наперед призначив, щоб були подібні до образу Сїна Його, щоб Він був перворóдний між багатьма братами; яких же наперед призначив, тих і покликав; і яких покликав, тих оправдав; яких же оправдав, тих і прославив. Що отже скажемо на це? Коли Бог за нас, хто проти нас? Він власного Сїна не пощадив, а видав Його за нас усіх; як, отже, разом із Ним не дасть нам усього? Хто буде винуватити вибраних Бóжих? Коли Бог оправдує, хто засудить? Христóс Ісус, Який умер, щобільше – й воскрес, що по правіці Бóжій, Він заступається за нас. Хто нас відлучить від любови Христа? Гóре, чи страждання, чи переслідування, чи голод, чи нагота, чи небезпека, чи меч? Бо написано: – За Тебе нас увесь день убивають, уважають нас за овець, призначених на заріз. Але в усьому цьому маємо повну перемогу

завдяки Тому, Хто нас полюбив. Бо я певний, що ні смерть, ні життя, ні ангели, ні власті, ні теперішнє, ні майбутнє, ні сили, ні висота, ні глибина, ні інше яке сотворіння не зможе нас відлучити від любови Божої, що в Христі Ісусі, Господі нашім.

Євангеліє від Луки, Зач. 64 (12, 8-12)

Сказав Господь: — Кожен, хто визнає Мене перед людьми, і Син Чоловічий визнає його перед ангелами Божими. Хто ж Мене відречеться перед людьми, того і Я відречусь перед ангелами Божими. І всякому, хто скаже слово проти Сина Чоловічого, проститься йому; а тому, хто хулитиме Святого Духа, не проститься. Коли вас приведуть у синагоги, до урядів та до влади, не клопочіться тим, як або що маєте відповідати, або що маєте казати, бо Дух Святий навчить вас тієї години, що вам треба говорити.

Служба Святим Мученицям

Тропар Мучениці (гл.4): Агниця Твоя, Ісусе, (ім'я), кліче сильним голосом.* Тебе, жениху мій, люблю і, Тебе шукаючи, муки терплю* і разом з Тобою розпинаюся і погребуюся в Твоім хрищенні,* і страждаю задля Тебе, щоб царювати з Тобою,* і вмираю за Тебе, щоб жити з Тобою.* Тому прийми мене, як непорочну жерту,* що з любов'ю Тобі посвятілася.* Її молитвами, як милосердний, спаси душі наші.

Кондак Мучениці (гл.2): Храм Твій всечасний знайшли ми, всі вірні, як душевну лікарню,* і голосно клічемо до Тебе.* Діво мученице, (ім'я) вельмиславна,* моли безперестанно Христа Бога за всіх нас.

* * *

Тропар Преподобномучениці (гл.4): Агниця Твоя, Ісусе: (див. Мучениці)

Кондак Преподобномучениці (гл.4): Божественна пам'ять твою, (ім'я),* засяяла нині і з'явилася світові,* немов сонце, прославляючи життя твоє.* Бо ти стриманістю перемогла тілесні спокуси,* і кров'ю та стражданнями заручилася з Христом.* Тому визволи від усіх бід тих,

що славлять тебе,* щоб взивали ми до тебе:* Радуйся,
Мати преподобна!

* * *

Тропар Мученицям (гл.1): Агніці духовні! Звершивши
цлях і зберігши віру,* ви через мучеництво прийшли до
Агнця і Пастиря, Христа.* Тому нині радісною душею зга-
дуємо вашу пам'ять, подивугідні,* Христа прославляючи.

Кондак Мученицям (гл.4): Страстотерпиць Христових
святкуємо пам'ять,* з вірою прохаючи допомоги,* щоб усі
ми визволились від усякої скорботи, взиваючи.* З нами
Бог наш, що їх прославив, як Сам це зволив.

Прокімен усім трьом (гл.4): Дівний Бог у святих
Своїх, Бог Ізраїлів. (Пс 68,36)

Стих: У церквах благословіть Бога Господа – ви з
джерел Ізраїлевих. (Пс 68,27)

Апостол: 2 до Коринтян, Зач. 181 (2 Кр 6, 1-10)

Браття, як співробітники, ми благаето вас, не прий-
мати марно благодати Божої. Бо каже: – Сприятливого
часу Я вислухав тебе і в день спасіння Я поміг тобі. Ось
тепер – час сприятливий, ось тепер – день спасіння. Не
даємо нікому ніякої нагоди до спотикання, щоб не вистав-
ляти на глум наше служіння; але в усьому показуємо, що
ми слуги Божі, у великій терпелівості, у скорботах, у бі-
дах, у тіснотах, під бичуванням, у темницях, у заколотах,
у трудах, у недоспаннях, у постах, у чистоті, у знанні, у
довготерпелівості, у лагідності, у Святому Дусі, у щирій
любіві, у слові правди, в силі Божій, у зброї справедлі-
вости в правіці й лівіці, у славі й безчесті, у наклепах
і в добрій славі; як обманці, однак правдиві; як незнані,
але добре знані; як ті, що вмирають, але все живі; як ка-
рані, та не убиті; як сумні, та завжди веселі; як бідні, але
багатьох збагачуємо; як ті, що нічого не мають, але все
посідають.

Алилуя (гл.1): Терпеліво очікував я Господа, і Він
почув мене і вислухав молитву мою. (Пс 40,2)

Стих: І вивів мене з безодні пристрастей і з багнис-
того болота. (Пс 40,3) Алилуя, *тричі.*

Євангеліє від Матєя, Зач. 62 (15, 21-28)

Того часу ввійшов Ісус у сторони тїрські та сидонські. Аж ось жінка хананейка вийшла з тих околиць і стала кричати: — Змилуйся надо мною, Господи, сину Давіда. Біс тяжко мучить мою дочку. Він не озвався до неї і словом. Тут приступили Його учні й почали Його просити: — Відпусти її, бо вона кричить за нами. Він у відповідь сказав: — Я посланий лише до погіблих овець дому Ізраїля. Вона підійшла і, вклонившись Йому, каже: — Господи, поможи мені! Він відповів їй: — Не лічить брати хліб у дітей і кидати щенят. А вона каже: — Так, Господи! Але й щенята їдять кришки, що падають со столу в панів їхніх. Тоді Ісус у відповідь сказав їй:— О жінко, велика твоя віра! Хай тобі буде, як бажаєш. І відужала її дочка від тієї години.

Причасний: Радуйтеся, праведні в Господі, правим належить похвала. (Пс 33,1) Аلیلїя, *тричі.*

Служба Преподобним Жінкам

Тропар Преподобній (гл.8): У тобі, мати, вірно збереглося те, що у первообразі!* Взївши бо хрест, пішла ти за Христом* і ділом навчала гордувати тілом, бо вонó минуще,* а дбати про дїшу, єство безсмертне.* Тому й радіє з ангелами, преподобна (ім'я), дух твій.

Кондак (гл.2): З любови до Господа, преподобна, ти відкинула бажання спокою,* а просвітївши дух твій постом, ти мужньо перемогла прїстрасті,* тому молитвами зруйнуї диявольські гордоці супротивників.

* * *

Тропар Преподобним жінкам (гл.2): Заручївшись із справжнім Нареченим, Христославні,* і зрікшись з'єднання з туземним обручником,* ви зросли чеснотами в подвигах* і зайшли на вершини нетлінности,* прекраснодушні й пребагаті стовпї, і правило для черниць.* Тому молїть безперестанно за нас,* що з любов'ю святкуємо вашу пам'ять.

Кондак (гл.2): Віснаживши свої тіла постом і невсипущими моліннями,* умоляючи за свої прогріхи Творці,*

щоб прийняти цілковите прощення, ви отримали від Бóга відпущення і небéсне царство.* Моліть Христа́ Бóга за всіх нас.

Прокімен спільний усім (гл.4): Дівний Бог у святих Своїх, Бог Ізраїлів. (Пс 68,36)

Стих: У церквах благословіть Бóга Гóспода – ви з джерел Ізраїлевих. (Пс 68,27)

Апостол: до Галатів, Зач. 208 (Гл 3, 23-29)

Браття, раніш ніж прийшла віра, ми були замкнені під охороною закóну, очікуючи віри, що мала відкритися, так що закóн був на́шим вихóвником аж до Христа́, щоб ми вірою оправдалися. Як уже прийшла віра, ми вже більше не під вихóвником, бо ви всі сині́ Бóжі чéрез віру в Христа́ Ісýса. Всі бо ви, що в Христа́ христілися, в Христá зодягну́лися. Нема́ юде́я ні гре́ка, нема́ невільника ні вільного, нема́є ні чолові́ка ні жінки, бо всі ви одно́ в Христі́ Ісýсі. А коли ви Христóві, ви потóмство Авраа́ма, наслідники за обі́тницею.

Алилу́я (гл.1): Терпели́во очікував я Гóспода, і Він почув мене́ і вислухав мо́літву мою́. (Пс 40,2)

Стих: І вивів мене́ з безодні́ прістрасей і з багніс- того болóта. (Пс 40,3) Алилу́я, *тричі*.

Євангелі́є від Мате́я, Зач. 104 (25, 1-13)

Сказа́в Госпо́дь прі́тчу о́цю: – Ца́рство Небе́сне поді́бне до десяти́ох дів, що взяли́ свої́ ля́мпі й вийшли́ назу́стріч молодóму. П'ять з них були́ нерозу́мні, а п'ять му́дрі. Нерозу́мні взяли́ з собо́ю сві́тичі, та не взяли́ олі́ви з собо́ю. Му́дрі ж узя́ли в посу́динках олі́ву. А що молоді́й забари́вся, всі задрі́мали й посну́ли. Та опі́вночі залуна́в крик: – Ось молоді́й! Вихо́дьте́ йому́ назу́стріч! Схопи́лись тоді́ ті ді́ви і пригото́ували́ свої́ сві́тичі. І нерозу́мні ка́жуть до му́дрих: – Да́йте нам ва́шої олі́ви, бо на́ші сві́тичі га́снуть. Му́дрі ж у відпо́відь їм ка́жуть: – Щоб ча́сом і нам, і вам не забра́кло – піді́ть кра́ще до прода́вців і купі́ть собі́. І як вони́ пішли́ купува́ти, прибу́в молоді́й, і ті, що були́ гото́ві, ввійшли́ з ним у весе́льну

світлицю, і замкну́ли двéрі. Нарéшті прихóдять також інші діви й ка́жуть: – Гóсподи, Гóсподи, відчини́ нам! Він у відповідь сказа́в їм: – Їстинно кажу́ вам: я вас не-знаю. Чува́йте, óтже, не зна́єте бо ні дня ні годіни, коли́ Син Чолові́чий при́йде.

Причасний: Па́м'ять про пра́ведника бу́де вічна, ли-хої сла́ви він не ляка́ється. (Пс 112,6) Алилу́я, *тричі*.

Служба Ісповідникові

Тропар (гл.8): Правосла́в'я наста́внику,* учи́телю по-бо́жності і чистоти́,* світи́льнику вселénної,* архиере́їв богонатхнénна окра́со, (*ім'я*) премудри́й!* Сво́їми нау́ками ти все просві́тив, сопи́лко духо́вна!* Моли́ Христа́ Бо́га, щоб спасли́ся ду́ші на́ші.

Кондак (гл.2): Насолоди́вшись, богому́дрий, стріма́ні-стю* і присми́ривши тіле́сні бажáння,* ти з'я́вився як той, що вироста́є,* і як ра́йське де́рево житт́я розкві́тнув ти, всеблаже́нний (*ім'я*), óтче свяще́нніший.

Прокімен, Алилуя і Причасний – див. Службу Преподобномученикові.

Апостол: до Ефесян, Зач. 233 (Еф 6, 10-17)

Бра́ття, кріпи́ться в Гóсподі та в могу́тності Йо́го си-ли. Одягні́ться в по́вну збро́ю Бо́жу, щоб ви могли́ да́ти відсіч хитро́щам дияво́льським. Нам бо тре́ба боро́тися не про́ти тіла і кро́ви, але́ про́ти нача́л і вла́стей, про́ти праві́телів цьо́го світу те́мряви, про́ти ду́хів зло́би в під-небе́сних простóрах. Ось то́му возмі́ть по́вну збро́ю Бо́жу, щоб за лихо́ї годіни ви могли́ да́ти о́пір і, перемага́ючи все, мі́цно всто́ятися. Стійте, óтже, підпереза́вши бе́дра ва́ші пра́вдою, вдягну́вшись у бро́ню справе́дливости, і взу́вши но́ги в гото́вість пропові́дання Єва́нгелі́ї ми́ру. А над усе́ візьмі́ть щит віри, яким змо́жете згаси́ти всі роз-пáлені стрі́ли лука́вого. Візьмі́ть також шоло́м спа́сіння і меч духо́вний, то́бто сло́во Бо́же.

Євангеліє від Луки, Зач. 64 (12, 8-12)

Сказав Господь: – Кожен, хто визнає Мене перед людьми, і Син Чоловічий визнає його перед ангелами Божими. Хто ж Мене відречеться перед людьми, того і Я відречусь перед ангелами Божими. І всякому, хто скаже слово проти Сина Чоловічого, проститься йому; а тому, хто хулитиме Святого Духа, не проститься. Коли вас приведуть у синагоги, до урядів та до влади, не клопочіться тим, як або що маєте відповідати, або що маєте казати, бо Дух Святий навчить вас тієї години, що вам треба говорити.

Служба Безсрібникам і Чудотворцям

Тропар (гл.8): Святі безсрібники і чудотворці, (ім'я)!* Згляньтесь на наші немочи;* як дар ви прийняли, і як дар нам дайте.

Кондак (гл.2): Преславні лікарі чудотворці!* Приймавши ласку зцілень, даєте здоров'я тим, хто потребує.* Вашим піклуванням подолайте зухвальство ворогів,* чудесно виліковуючи людей.

Прокімен (гл.4): Святим, що на землі Його, проявив Господь усі бажання Свої в них. (Пс 16,3)

Стих: Господь передо мною завжди; тому що Він у мене по правіці, не захитаюся. (Пс 16,8)

Апостол: 1 до Коринтян, Зач. 153 (1 Кр 12,27- 13,8)

Браття, ви Христове тіло і члени, кожний зокрема. Деяких поставив Бог у Церкві: поперше – апостолів, по друге – пророків, потрете – учителів, потім дарі чудес, потім дарі оздоровляти, помагати, упраляти й говорити різними мовами. Хіба ж усі апостоли? Хіба усі пророки? Хіба усі учителі? Хіба усі чудотворці? Хіба всі мають дар оздоровляти? Хіба всі мовами говорять? Хіба всі тлумачать? Дбайте пильно про ліпші дарі. Та я покажу вам щонайкращу путь. Якби я говорив мовами людськими й ангельськими, але не мав любови, я був би немов мідь дзвінка або кимвали звучні. Якби я мав дар пророцтва і відав усі тайни й усе знання, і якби я мав усю віру, щоб

і гóри перенóсити, алé не мав любóви, я був би ніщó. І якби́ я розда́в бідним усé, щó ма́ю, та якби́ я дав моé тіло на спáлення, алé не мав любóви, то я не мав би ніяко́ї ко́ристи. Любóв довготерпели́ва, любóв ла́гідна, вона́ не за́здрить, любóв не чвані́ться, не надува́ється, не бешкету́є, не шука́є свого́, не рве́ться до гні́ву, не задуму́є зла; не тіши́ться, коли́ хто чини́ть кривду, раді́є правдо́ю; все зно́сить, все ві́рить, усьогó наді́ється, все перетерпи́ть. Любóв ніко́ли не мина́є.

Алилуя (гл.2): Гляди́ть, як до́бре і як лю́бо, коли́ брати́ живу́ть укупі́. (Пс 133,1)

Стих: Бо там Госпо́дь зсила́є благослове́ння і життя́ пові́ки. (Пс 133,3) Алилу́я, *тричі*.

Євангеліє від Матея, Зач. 34 (10, 1,5-8)

В той час Ісус, прикли́кавши сво́їх двана́дцять учні́в, дав їм вла́ду над нечи́стими ду́хами, щоб їх виганя́ли і ліку́вали вся́ку хворóбу й уся́ку не́міч. Оци́х двана́дцятьо́х Ісус ви́слав і наказав їм: — У доро́гу до пога́н не пуска́йтесь і в самарі́йські міста́ не захо́дьте. Іди́ть ра́дше до погі́блих ове́ць до́му Ізраї́ля. Іди́ть, пропові́дуйте, ка́жучи, що Ца́рство небе́сне бі́зько. Оздоровля́йте недужі́х, воскреша́йте ме́ртвих, очи́щуйте прокаже́них, бісів виганя́йте. Да́ром ви прии́няли — да́ром дава́йте.

Причасний: Ра́дуйтеся, пра́ведні, в Го́споді; пра́вим нале́жить похва́ла. (Пс 33,1) Алилу́я, *тричі*.

СЛУЖБИ НА ВСЯКІ ПОТРЕБИ

Служба за Упокій

Тропар (гл.2): Пом'яні, Господи, як благий, слуг Твоїх* і прості, що в житті нагрішили,* бо ніхто не є безгрішний, тільки Ти, що можеш і помірлим дати упокій.

Інший тропар (гл.8): Глибиною мудрости* чоловіколюбно все управляєш* і корисне всім подаєш,* єдиний Творче;* упокій, Господи, душі слуг Твоїх,* бо на Тебе уповання покладали,* Творця і будівника і Бога нашого.

Слава: Кондак (гл.8): Зо святими упокій, Христе,* душі слуг Твоїх,* де немає болісті, ні печалі, ні зітхання,* але життя безконечне.

І нині: Богородичний (гл.8): Тебе і захорону і пристановище маємо,* і ласкаву молільницю до Бога, Якого Ти народила,* Богородице непоробча, вірних спасіння.

Прокімен (гл.6): Душі їх у блаженстві перебувати-муть. (Пс 25,13)

Стих: До Тебе, Господи, підніс я душу мою. (Пс 25,1)

У понеділок:

Апостол: до Римлян, Зач. 113 (Рм 14, 6-9)

Браття, хто вважає на дні, ради Господа на них вважає; і хто не вважає на дні, ради Господа на них не вважає. І хто їсть, ради Господа їсть, бож дякує Богові; і хто не їсть, ради Господа не їсть, і дякує Богові. Ніхто бо з нас не живе для себе самого і ніхто не вмирає для себе самого; бо коли живемо, для Господа живемо і коли вмираємо, для Господа вмираємо. Отож чи ми живемо, чи

вмираємо, ми Господні. На це бо Христос умер і воскрес, щоб і над мертвими, і над живими панувати.

Алилуя (гл.6): Блаженні, яких вибрав і прийняв Ти, Господи. (Пс 65,5)

Стих: І пам'ять їх з роду в рід. (Пс 65,5) Алилуя, *тричі.*

Євангеліє від Івана, Зач. 15,16 (5,17-24)

Сказав Господь юдеям, які до Нього прийшли: – Отець Мій діє понині, і Я дію. За те юдеї ще більше намагались Його убити, та не тільки за те, що суботу нарушував, а й за те, що називав Бога Своім Отцем, видаючи Себе за рівного Богові. Ісус відповів їм, кажучи: – Істинно, істинно кажу вам: Не може Син від Себе діяти нічого, як тільки те, що бачить, як Отець діє. Бо що Отець діє, те саме також і Син діє. Отець бо любить Сина й усе Йому показує, що Сам діє. І більші від цих діла Йому покаже, щоб ви дивувалися. Бо як Отець воскрешає померлих і оживляє, так і Син, когочоже, оживляє. Отець бо не судить нікого, але дав Синови увесь суд, щоб усі почитали Сина, як почитають Отця. Хто не почитає Сина, той не почитає Отця, Який послав Його. Істинно, істинно кажу вам: Хто слухає Моє слово й вірує в Того, Хто послав Мене, живе життям вічним і на суд не приходить, бо від смерті перейшов у життя.

Причасний: Блаженні, яких вибрав і прийняв Ти, Господи; і пам'ять їх з роду в рід. (Пс 65,5) Алилуя, *тричі.*

У вівторок:

Апостол: 1 до Коринтян, Зач. 162 (1 Кр 15, 39-45)

Браття, не кожне тіло таке саме тіло, але інакше тіло у людей, інакше тіло у тварини, інакше тіло у птиць і інакше в риб. Є тіла небесні й тіла земні, і інакший блиск небесних, інакший блиск земних. Інакший блиск сонця, інакший блиск місяця, інакший блиск зір, ба навіть зорі від зорі різняться блиском. Так само й воскресіння мертвих: сіється в тлінні, встає у нетлінні, сіється в безчесті, встає

у славі; сіється в безсиллі, встає у силі; сіється тіло тваринне, встає тіло духовне. Якщо є тіло тваринне, то є й тіло духовне. Так і написано: – Перший чоловік Адам став душею живою, останній же Адам духом животворним.

Євангеліє від Івана, Зач. 16,17(5, 24-30)

Сказав Господь юдеям, які до Нього прийшли: – Істинно, істинно кажу вам: Хто слухає Моє слово й вірує в Того, Хто послав Мене, живе життям вічним і на суд не приходить, бо від смерті перейшов у життя. Істинно, істинно кажу вам: Надходить час, ба вже й тепер він, коли помірлі почують голос Сина Божого і, почувши, оживуть. Бо як Отець має життя в Собі, так і Синови дав, щоб мав життя в Собі, і дав Йому владу суд чинити, бо Він – Син Чоловічий. Не дивуйтеся цьому, бо надходить час, коли всі, що у гробах, почують голос Його і вийдуть ті, що чинили добро, на воскресіння життя, а ті, що чинили зло, на воскресіння суду. Не можу Я нічого діяти від Себе самого. Я суджу так, як чую, і суд Мій справедливий, бо Я шукаю не Моєї волі, але волі Того, Хто послав Мене.

У середу:

Апостол: 2 до Коринтян, Зач. 178 (2 Кр 5,1-10)

Браття, ми знаємо, що коли земне наше житло, намет, розпадеться, маємо будівлю Божу, будинок нерукотворний, вічний на небі. Тому в ньому й стогнемо, бажаючи надягнути поверх нього наше небесне житло, якщо будемо ще вдягнені, а не нагі. Доки ми в цьому наметі, стогнемо під тягарем, бо не хочемо роздягнутися, але вдягнутися, абі те, що в нас смертне, було проглнуте життям. Бог же, що сотворив нас, власне, для цього, дав нам завдаток Духа. Увесь час, отже, ми повні відваги і знаємо, що поки живемо в тілі, відходимо від Господа, бо вірою ходимо, а не видінням – ми сміливі й воліємо вийти з тіла, щоб жити з Господом. Тому й намагаємось з усіх сил Йому подібатися: чи ми в тілі, чи поза тілом. Всім бо нам треба явитися перед судом Христовим.

Евангеліє від Івана, Зач. 21 (6, 35-39)

Сказав Господь юдеям, які до Нього прийшли: – Я хліб життя. Хто приходить до Мене, не голодуватиме; хто в Мене вірує, не матиме спраги ніколи. Та я сказав вам: Ви бачили Мене і не віруєте. Усе, що Мені дає Отець, прийде до Мене, і того, хто до Мене приходить, Я не відкину; бо Я зійшов з неба не для того, щоб Мою волю чинити, а волю Того, хто Мене послав. Ось така воля Того, що Мене послав: щоб з усього, що Він Мені дав, Я нічого не погубив, але воскресив його в останній день.

У четвер:

Апостол: 1 до Коринтян, Зач. 160 (1 Кр 15,20-28)

Браття, Христос воскрес із мертвих, первісток померлих. Тому що через чоловіка – смерть, через чоловіка й воскресіння з мертвих. Бо як в Адамі всі вмирають, так у Христі всі оживуть. І кожний у своїм порядку: первісток – Христос, потім – Христові під час Його приходу. Потім – кінєць, коли Він передасть царство Богові й Отцеві, коли знищить усяке начальство і всяку владу й силу. Бо Він має царювати, поки не покладє всіх ворогів Йому під ноги. Як останній ворог буде знищена смерть; бо Він усе підкорив Йому під ноги. Коли ж Він каже, що все підкорене, то ясно, що, крім того, хто Йому підкорив усе. Якже все Йому буде підкорене, тоді й Сам Син підкориться Тому, хто Йому підкорив усе, щоб Бог був усім в усьому.

Евангеліє від Івана, Зач. 22, (6, 40-44)

Сказав Господь юдеям, які до Нього прийшли: – Така бо воля Мого Отця, щоб кожен, хто бачить Сина й вірує в Нього, мав життя вічне і Я воскресну його в останній день. Обурилися юдеї на Нього за те, що сказав був: – Я хліб, що зійшов з неба, і говорили: – Хіба то не Ісус, Син Йосифа, якого батька-матір ми знаємо? Як же Він тепер твердить: Я зійшов з неба? Озвався Ісус і сказав їм: – Не ремствуйте між собою. Ніхто не може прийти до Мене, коли Отець, який послав Мене, не приведе його, і Я воскресну його в останній день.

У п'ятницю:

Апостол: 1 до Коринтян, Зач. 163 (1 Кр 15,47-57)

Браття, перший чоловік із землі – зёмний, другий чоловік з неба. Який зёмний, такі й зёмні, і який небесний, такі й небесні. І так са́мо, як ми носили образ зёмного, так носитимемо й образ небесного. Ось що говорю, браті: Тіло й кров царства Божого унаслідувати не можуть, ані тлін – унаслідувати нетління. Ось я кажу вам та́йну: Не всі помремó, але всі перемінимося, ра́птом, в одну мить, при останній сурмі; засурміть бо, і ме́ртві нетлінними воскреснуть, і ми перемінимося. Му́сить бо це тлінне одягну́тися в нетлінне, і це сме́ртне одягну́тися в безсме́ртя. І коли це тлінне одягнеться в нетлінне, а це сме́ртне одягнеться в безсме́ртя, тоді збу́деться на́писане сло́во: Сме́рть погли́нута пере́мо́гою. Де тво́я, сме́рте, пере́мо́га? Де тво́є, сме́рте, жа́ло? Жа́ло сме́рти – гріх, си́ла гріха – за́кон. Бо́гу дя́ка, що да́є нам пере́мо́гу че́рез Го́спода на́шого Ісу́са Хри́ста.

Євангеліє від Івана, Зач. 23 (6, 48-54)

Сказа́в Госпо́дь юде́ям, які до Ньо́го прии́шли: – Я хлі́б житт́я. Батькі́ ва́ші їли ма́нну в пусти́ні й поме́рли. А це хлі́б, що з не́ба сходи́ть, щоб той, хто його́ їсти́ме, не вмер. Я – хлі́б живи́й, що зійшо́в з не́ба. Коли́ хто їсти́ме цей хлі́б, жи́тиме пові́ки. І хлі́б, що Я дам, то Мо́є ті́ло за житт́я сві́ту. Тут юде́ї ста́ли спере́чатися між собо́ю, ка́жучи: – Як ото́й мо́же нам да́ти сво́є ті́ло їсти? Ісу́с сказа́в їм: – Їсти́нно, їсти́нно ка́жу вам: Якщо́ не їсти́мете ті́ла Си́на Чолові́чого й не пи́тимете Йо́го кро́ви, не ма́тимете житт́я в собі́. Хто ї́сть Мо́є ті́ло і п'є Мою́ кров, той живе́ житт́ям ві́чним, і Я воскрешу́ його́ в оста́нній де́нь.

У суботу:

Апостол: 1 до Солунян, Зач. 270 (1 Сл 4,13-17)

Браття, не хо́чемо, щоб ви не зна́ли що́до поме́рлих, щоб ви не сумува́ли, як і́нші, що не ма́ють наді́ї. Бо ми

віруємо, що як Ісус умер і воскрес, так і тих, що уснули в Ісусі, Бог приведе з Ним. Це бо ми вам кажемо словом Господнім: Ми, що живемо, що лишимся до приходу Господа, не випередимо тих, що уснули. Бо Сам Господь на даний знак, на голос архангела та при сурмі Божій, зійде з неба, і найперше воскреснуть ті, що вмерли в Христі. Потім же ми, що лишимся при житті, будемо разом з ними взяті на хмарах у повітря, назустріч Господеві й так завжди з Господом будемо.

Євангеліє від Івана, Зач. 16, 17 (5, 24-30)
(Див. Євангеліє померлим у вівторок.)

Служба на Всяке Прошення

Тропар (гл.6): Помилуй нас, Господи, помилуй нас,* бо ніякого одвіту не знаючи,* оцю Тобі молитву, як Владичці, ми грішні приносимо:* Помилуй нас.

Слава: Кондак (гл.6): Господи, помилуй нас, бо на Тебе ми уповали.* Не прогнівайся дуже на нас, ані не пам'ятай беззаконь наших,* але зглянься і нині, як милосердний, і вірятуй нас від ворогів наших,* бо Ти Бог наш, а ми люди Твої, всі діла рук Твоїх,* і ім'я Твоє призиваємо.

І нині: Богородичний (гл.6): Милосердя двері відкрий нам, благословенна Богородице,* щоб, надіючись на Тебе, ми не погинули,* але щоб Тобою вибавилися від бід,* Ти бо єси спасіння роду християнського.

Прокімен (гл.4): Господи, вислухай молитву мою, почуй моління моє в істині Твоїй. (Пс 143,1)

Стих: Хваліте Господа, бо добрий Господь. (Пс 135,3)

Апостол: до Филип'ян, Зач. 247 (Фл 4, 4-9)

Браття, радуйтеся завжди в Господі; знову кажу, радуйтеся! Хай ваша доброзичливість буде відома всім людям, Господь близько. Ні про що не журіться, але в усьому виявляйте Богові ваші прохання молитвою й благанням з подякою. І мир Божий, що перевищає всяке поняття, берегтиме ваші серця й думки в Христі Ісусі. Наостанку,

браті, усé, що правдиве, що чéсне, що справедливе, що чйсте, що любе, що гідне похвалй, колі якá чеснóта чи щобудь похвáльне – про те думайте. Чогó ви навчилися, що прийняли, що чули й бáчили в мені, те чиніть, і Бог міру бóде з вами.

Алилуя (гл.1): Візволь Ізраїля, Бóже, від усіх скорбóт його́. (Пс 25,22)

Стих: За те помóлиться до Тебе всяк преподóбний у час сприйтливий. (Пс 32,6) Алилу́я, *тричі*.

Євангеліє від Матея, Зач. 20 (7, 7-11)

Сказáв Господь: – Просіть, і дасться вам; шукайте, і знайдете; стукайте, і відчинять вам. Кóжний бо, хто про́сить, одéржує; хто шукає, знахóдить; хто стукає, то́му відчинять. Чи ж є між ва́ми хтось такий, що колі син попрóсить у ньóго хліба, дасть йому́ ка́мінь? Або́ колі попрóсить ри́би, дасть йому́ гадю́ку? Тож колі ви, злі бóвши, вмі́єте дава́ти дітям ва́шим до́бри да́ри, оскі́льки бі́льш Оте́ць ваш, що на не́бі, дасть да́ри тим, які Йо́го про́сять.

Причасний: Віслухай, Го́споди, го́лос мій, я́ким я за́кликав, і поми́луй мене́. (Пс 27,7) Алилу́я, *тричі*.

Служба Подяки

Тропар (гл.4): Дякуємо́ Тобі, Го́споди, ми, недостóйні слуги́ Твої́,* за вели́кі доброді́йства Твої́, що їх ми при́йняли.* Прославля́ючи Тебе́, хвалимо́, благослови́мо, дякуємо́ Тобі, оспі́вуємо й велича́ємо Твоє́ милосе́рдя* і, як слуги́, з любóв'ю звива́ємо до Те́бе:* Доброчі́нцю, Спа́се наш, сла́ва Тобі́.

Кондак (гл.3): Сподóбившись Тво́їх доброді́янъ і да́рів не по заслу́зі,* як слуги́ негі́дні, до Те́бе, Владі́ко, ре́вно припада́ємо й подя́ку Тобі́ поси́льно склада́ємо,* і Тебе́, як Доброчі́нця і Творця́ прославля́ючи, звива́ємо:* Сла́ва Тобі́, Бóже багатомилості́вий.

Прокімен (гл.4): Заспі́ваю Господе́ві, добро́ бо мені́ вді́яв. (Пс 13,6)

Стих: Нехáй радіє моє́ се́рце Тво́ім спасі́нням. (Пс 13,6)

Апостол: до Єфесян, Зач. 228-9 (Еф 5, 1-2, 9-21)

Браття, будьте наслідувачами Бóга, як любі діти й ходіть у любові, за прикладом Христа, що полюбив вас і видав Себе за вас, як принос та жéртву приємного Бóгові запаху. Ви були колись тёмрявою, тепér же – світлом у Гóсподі; поступайте як діти світла. Плід світла є у всьому, що добре, що справедливе та правдиве. Шукайте пильно того, що любе Гóсподеві. Не беріть участи в безплідних ділах тёмряви, а радше їх картайте, бо що ті люди потай рóблять, соромно й казати. Все, що ганіться, стає явним у світлі, а все, що виявляється, стає світлом. Тому говоріть: – Прокінься сонний і встань із мёртвих, а Христос освітить тебе! Тож уважайте пильно, як маєте поступати: не як немудрі, а як мудрі, використовуючи час, бо дні лихі. Тому не будьте необачні, але збагніть, що є воля Божа. І не впивайтесь вином, якé доводить до розпúсти, а спóвнюйтеся Дúхом. Прокáзуйте між собою вгóлос псалми й гімни та духовні пісні, співайте й прославляйте в серцях ва́ших Гóспода, і дякуйте за все зáвжди Бóгові й Отцéві в ім'я Гóспода на́шого Ісúса Христа. Коріться одін одному у стрáсі Христовому.

Алилуя (гл.4): Я прославлятиму ім'я Бóже в пісні, і з подякою величатиму Йогó. (Пс 69,31)

Стих: Бо Гóсподь вíслухає нещáсних, і в'язнями Сво́ими не погордúє. (Пс 69,34) Алилу́я, *тричі.*

Євангеліє від Луки, Зач. 85 (17, 12-19)

В той час, коли Ісúс входив в одне село, вийшло Йому назустріч дéсять прокажéних, що стояли опода́лік. Вони зняли гóлос і казали: – Ісúсе, на́ставнику, зми́луйся над на́ми! Побáчивши їх, Він промóвив: – Ідіть, покажіться священикам. І стало́сь, як вони йшли, очістилися. Один з них, побáчивши, що відужав, верну́вся, сла́влячи вели́ким гóлосом Бóга. І, припа́вши лицéм до ніг Ісúса, став Йому дякувати. Він був самаряни́н. Озвáвсь Ісúс і ка́же: – Хіба́ не дéсять очістилось? Де ж дéв'ять? І не бу́ло між ними ні́кого, хто б, верну́вшись, во́здав хвалу́ Бóгові, крім чужинця цьогó? І сказа́в до ньогó: – Встань, іди: віра твоя спасла́ тебе.

Причасний: Благословенний Бог, що не відкинув молитви моєї, ні ласки Своєї від мене. (Пс 66,20) Алилуя, *тричі*.

Служба про Поміч Святого Духа

Тропар (гл.2): Боже, Творче й Початку всього,* на прав і поблагослови діло рук наших, яке ми розпочинаємо на славу Твою;* і вибави нас від усякого лиха,* бо Ти єдиний Всесильний і Чоловіколюбчець.

Кондак (гл.6): Негайний Заступнику і могутній Допоміжнику,* прийди нині і, силою Своєї благодаті, поблагослови слуг Твоїх.* Скріпи їх і доведи до щасливого кінця їхнє добромисне діло,* бо Ти, як могутній Бог, все, що лиш захочеш, можеш звершити.

Богородичний (гл.6): Заступнице християн бездоганна,* Посереднице до Творця незамінна,* не погорди молінням грішних, але випередь, як Благі, з поміччю нам,* що вірно Тобі співаємо.* Поспішись на молитву і скоро прийди на моління,* заступаючи повсякчас, Богородице, тих, що Тебе почитають.

Прокімен (гл.4): І ласка Господа Бога нашого хай буде над нами, і стверди діло рук наших. (Пс 90,17)

Стих: Хай з'явиться Твоїм слугам Твоє діло, і слава Твоя їхнім дітям. (Пс 90,16)

Апостол: до Филип'ян, Зач. 241 (Фл 2,12-16)

Браття, працюйте над спасінням вашим у страхі та трепеті, не тільки коли я присутній, але ще більше тепер, коли я відсутній, бо то Бог діє у вас і хотіння і діяння за Своїм уподобанням. Усе робіть без нарікання і мудрування, щоб ви були бездоганні й щирі, непорочні діти Божі серед лукавого й розбещеного роду, серед якого ви сяєте, немов світила у світі, зберігаючи слово життя, мені на похвалу в день Христа.

Алилуя (гл.4): Нехай Господь пошле тобі допомогу з святині, нехай підтримає тебе з Сіону. (Пс 20,3)

Стих: Нехай тобі вчинить, що бажає твоє серце. (Пс 20,5) Алилуя, *тричі*.

Євангеліє від Івана, Зац. 48 (14, 10-20)

Сказав Господь своїм учням: – Слова, які говорю до вас, не від Себе говорю. Отець у Мені пробуває, Він творить діла. Вірте Мені, що Я в Отці, а Отець у Мені; коли ж ні, то з-за самих діл вірте. Істинно, істинно кажу вам: Хто в Мене вірує, той такі самі діла робитиме, які Я роблю. І більші від них робитиме, бо Я вже йду до Отця Мого. І все, що попросите Отця в Моє ім'я, Я зроблю, щоб Отець прославився у Сіні. Зроблю все, чого ви не просили б в Моє ім'я. Якщо ви Мені любите, то Мої заповіді зберігатимете. І Я проситиму Отця, і Він дасть вам іншого Утішителя, щоб з вами був повіки, Духа істини, Якого світ не може прийняти, бо Його не бачить і не знає. Ви ж Його знаєте, бо Він перебуває з вами і в вас буде. Не лишу вас сиротами, Я до вас прийду. Ще тріхи, і світ вже більше не побачить Мене. Ви ж Мене побачите, бо Я живу і ви будете жити. І визнаєте того дня, що Я в Моєму Отці, і що ви в Мені, і Я у вас.

Причасний: Втішайся в Господі, і Він сповнить бажання серця твого. (Пс 37, 4) Алилуя, *тричі.*

Служба за Недужих

Тропар (гл.4): Скорий у заступництві єдино Ти, Христе!* Негайно з висот навідайся ласкаво до недужого слуги Твого (**недужої слугині Твоєї, недужих слуг Твоїх**)* і ізбави від недуг і з гірких болістей піднеси його (її, їх),* щоб оспівував (оспівувала, оспівували) Тебе, безнастанно славлячи,* молитвами Богородиці, єдиний Чоловіколюбче.

Кондак (гл.5): Добрый Господи, як колись Ти підняв Петрову тещу і паралітика з ношів,* так і нині, прийди і зціли слугу Твого (служню Твою, слуг Твоїх),* що лежить (лежать) у ліжку смертельно хворий, (хвора, хворі; **або:** ранений, ранена, ранені).* Милосердний Господи, що переносив болі й страждання нашого роду,* Ти все можеш, що лиш захочеш.

Прокімен (гл.7): Помілуй мене, Господи, бо я охляв, вилікуй мене, бо трясуться кісті в мене. (Пс 6,3)

Стих: Бо по смерті хто Тебе згадає, в шеолі хто Тебе возхва́лить? (Пс 6,6)

Апостол: *Соборне Послання Якова, Зач. 57 (Як 5, 10-16)*

Браття, візьміть за приклад страждання й довготерпіння пророків, які говорили іменем Господнім. Глядіть, ми називаємо блаженними тих, що терплять. Ви чу́ли про страждання Йова, і знаєте, як Господь це закінчив; Господь бо повний співчуття й милосердя. Та перш за все, браті мої, не клянїться ні небом, ні землею, ні якою іншою клятвою. Нехай же буде в вас: так – так; і ні – ні, щоб ви не впали під суд. Страждає хтось між ва́ми, хай мо́литися. Радіє хтось, хай співає псалмі. Нездужає хтось між ва́ми? Хай прикли́че пресвітерів церковних і хай вони помо́ляться над ним, пома́завши його́ олією в ім'я Господнє. І мо́литва віри спасе недужого, й Господь підійме́ його́; і як він вчинив гріхи, вони йому́ простя́ться. Сповідайте, о́тже, оди́н одному гріхи ва́ші й мо́літься оди́н за одного, щоб вам відужати. Ревна бо мо́литва пра́ведника ма́є вели́ку си́лу.

Алилуя (гл.7): Го́споди, не докоря́й мені в Тво́єму гніві, і не кара́й мене́ в Тво́ім о́буренні. (Пс 6,2)

Стих: Спаси́ мене́ за́для Тво́єї ла́ски, Го́споди. (Пс 6,5) Алилу́я, *тричі*.

Евангеліє від Матея, Зач. 26 (8, 14-23)

В той час прийшо́в Ісус до Петра́ в ха́ту і побачив його́ те́щу, що лежа́ла в гаря́чці. Він доторкну́вся до її руки́ і гаря́чка її поки́нула, і вона́ вста́ла, і услу́говувала Йо́му. І як на́ста́в ве́чір, принесли́ до Ньо́го бага́то біснува́тих, і Він сло́вом вигнав ду́хів і зці́лив усіх недужих, щоб збу́лося ска́зане проро́ком Іса́єю: – Він узя́в на́ші недуги́ й поніс на́ші хвороби́. Побачивши си́лу наро́ду навколо́ себе, Ісус велі́в уч́ням відплі́сти на drúгий бік. І приступи́в оди́н кни́жник та сказа́в до Ньо́го: – Учи́телю, куди́ б Ти не пішо́в, я піду́ за Тобо́ю. Ісус ка́же до ньо́го: – Лиси́ці ма́ють но́ри і пти́ці небесні́ гні́зда, а Син Чолові́чий не ма́є де голо́ві прихили́ти. Дру́гий з уч́нів сказа́в до Ньо́го: – Го́споди, дозво́ль мені́ піти́ спе́ршу похова́ти мого́ ба́тька. Ісус сказа́в до ньо́го: – Іди́ за Мно́ю і зоста́в

мертвим ховати своїх мертвих. Як Він увійшов до човна, слідом за Ним увійшли Його учні.

Причасний: Помилуй мене, Господи, бо я охляв, вилікуй мене, бо трясуться кісті в мене. (Пс 6,3) Аلیلуя, *тричі*.

Служба за Подорожніх

Тропар (гл.2): Ти, Христэ, що є дорогою й правдою,* пошли нині Ангела Свого слугі Твоєму (служині Твоїй, слугам Твоїм),* щоб супроводив його (її, їх) у дорозі, як колись Товію,* даючи всяке благополуччя і захороняючи від усякого нещастя,* молитвами Богородиці, єдиний Чоловіколюбче.

Кондак (гл.2): Господи, Ти, що товаришив у дорозі до Емаусу Луці і Клеопі,* супроводь і нині слугу Твого (служиню Твою, слуг Твоїх), що вибирається (вибираються) в дорогу,* вибавляючи його (її, їх) від усякого лихого припадку;* бо Ти, як Чоловіколюбчець, усе можеш, що лиш захочеш.

Прокімен (гл.4): Господи, вкажи мені дорогу, якою слід мені ходити, бо до Тебе я підношу душу мою. (Пс 143,8)

Стих: Спаси мене, Господи, від ворогів моїх, бо до Тебе прибігаю. (Пс 143,9)

Апостол: Діянъ Ап., Зач. 20 (Ді 8, 26-39)

Тими днями Ангел Господній промовив до Филипа, кажучи: – Встань і підй на південь, на дорогу, що йде з Єрусалиму в Газу, вона безлюдна. І він встав і пішов. Аж ось етіопський муж, скопéць, вельможа Кандаки, етіопської царіці, що був над усім її скарбом і що прийшов був в Єрусалим на прощу. Він повертався, сидячи на своїй коліснійці й читаючи пророка Ісаю. Сказав Дух до Филипа: – Підійди і пристань до цієї коліснійці. Підбіг Филип і почув, що той читав пророка Ісаю, і сказав до нього: – Чи розумієш, що читаєш? А той відповів: – Та як можу, коли ніхто мене не повчить? І просів Филипа зійти й сісти біля нього. Місце ж Писання, що той читав, було такé: – Його вели на заріз, мов овечку; немов те ягня перед тим, хто стриже його, безголосне, так він не відкривав рота

свого. В його прини́женні відмовили йому́ с́уду. Про рід його́ хто мо́же опові́сти? Життя́ бо його́ взято від землі. Озва́вся скопе́ць і мо́вить до Фили́па: – Скажи́, будь ла́ска, про ко́го це проро́к гово́рить? Про се́бе само́го чи про ко́го іншого? Тоді́ Фили́п відкрив сво́ї уста́ і, поча́вши від цьо́го Писа́ння, благові́стив йому́ Ісу́са. А коли́ вони́ їхали шля́хом, прибу́ли до яко́їсь води́, і скопе́ць ка́же: – Он во́да. Що зо́бороня́є мені́, щоб я охри́стився? Сказа́в же Фили́п: – Коли́ віриш з усьо́го се́рця, мо́жна. Відпові́даючи, він сказа́в: – Ві́рую, що Він – Син Бо́жий! І велі́в, щоб ко́лісниця ста́ла, і вони́ обидва, Фили́п і скопе́ць, зійшли́ у во́ду, і він охри́стив його́. Коли́ ж вони́ вийшли́ з води́, Ду́х Господні́й схо́пив Фили́па, і скопе́ць не ба́чив його́ бі́льше.

Алилуя (гл.1): Господь зміцнює кро́ки чолові́ка, і його́ доро́ги Йо́му до вподо́би. (Пс 37,23)

Стих: На Го́спода здай твою́ доро́гу; впова́й на Ньо́го, і Він учі́нить бажа́ння се́рця тво́го. (Пс 37,4-5) Алилу́я, *тричі*.

Євангеліє від Матея, Зач. 34-35 (10, 7-15)

Сказа́в Господь свої́м учням: – Ідіть, пропові́дуйте, ка́жучи, що Ца́рство небесе́не бі́зьько. Оздоровля́йте недужих, воскреша́йте ме́ртвих, очи́щуйте прокаже́них, бі́сів виганя́йте. Да́ром ви прийма́ли, да́ром дава́йте. Не бері́ть ні зо́лота, ні срі́бла, ні дрі́бних гро́шей у че́реси ва́ші; ні то́рби на доро́гу, ні дво́х оде́жин, ні взуття́, ні па́лиці, бо робі́тник ва́ртий утрима́ння свого́. Як за́йдете в яке́сь мі́сто чи село́, то розпита́йте, хто в ньо́му досто́йний і там перебува́йте, аж по́ки не вийдете. Входя́чи ж у ді́м, ві́тайте його́, ка́жучи: – Мир до́му цьо́му! І як той ді́м досто́йний, неха́й ваш мир зійде на ньо́го; а як недосто́йний, то неха́й ваш мир до вас поверне́ться. І як хтось вас не при́йме й не послу́хає ва́ших слів, то, вихо́дячи з до́му чи з мі́ста то́го, обтру́сіть по́рох із ніг ва́ших. Істи́нно ка́жу вам, що ле́гше бу́де с́удного дня́ землі содо́мській, ніж мі́сту то́му.

Причасний: Го́споди, навчи́ мене́ путі́ Твоє́ї, щоб я ходи́в у Тво́їй пра́вді. (Пс 86,11) Алилу́я, *тричі*.

ДОДАТОК

У Великодньому часі співаємо:

Іерей: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував.

Хор: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах, життя дарував.

Іерей: Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав,

Хор: і тим, що в гробах, життя дарував.

В Неділю П'ятидесятниці співаємо:

Царю небесний, утішителю, Дусе істини, що всюди єси і все наповняєш, скэрбе дїбр і життя подателю, прийди і вселися в нас, і очисти нас від усякої сквэрни, і спаси, благий, душі наші.

ПЕРШИЙ АНТИФОН

Зображальний:

Благослови, душе моя, Господа, і все нутро моє, ім'я святе Його.

Благослови, душе моя, Господа, і не забувай усіх дарувань Його.

Він очищає всі беззаконня твої, і зціляє всі недуги твої.

Він визволяє від тління життя твоє, вінчає тебе милістю і щедротами.

Щедрий і милостивий Господь, довготерпеливий і многомилостивий.

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́хові, і нині́, і по-
всякча́с, і на віки ві́чні. Амі́нь.

Благослови́, душе́ моя́, Го́спода, і все нутро́ моє́, ім'я́
святé Йо́го. Благослове́нний Ти, Го́споди.

Повсякденний:

До́бре воно́ прославля́ти Го́спода, і співа́ти імені Тво-
є́му, Всеви́шній.

Молитва́ми Богоро́диці, Спа́се, спасі́ нас.

Зви́щати вра́нці ми́лість Твою́, і но́чами Твою́ вір-
ні́сть.

Молитва́ми Богоро́диці:

Бо пра́вий Го́сподь Бог на́ш, і нема́є непра́вди в Нім.

Молитва́ми Богоро́диці:

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́хові, і нині́, і по-
всякча́с, і на віки ві́чні. Амі́нь.

Молитва́ми Богоро́диці:

Воскресний:

Воскли́кніте Господе́ві, вся зе́мле! Співа́йте ж імені́
Йо́го, відда́йте сла́ву хвалі́ Йо́го.

Молитва́ми Богоро́диці, Спа́се, спасі́ нас.

Скажі́те Бо́гові: — Які́ стра́шні діла́ Твої́! За́для вели́-
кої́ си́ли Твоєї́ підле́щуються То́бі вороги́ Твої́.

Молитва́ми Богоро́диці:

Вся зе́мля неха́й поклони́ться То́бі і співа́є То́бі, не-
ха́й же співа́є імені́ Твоє́му, Всеви́шній.

Молитва́ми Богоро́диці:

Сла́ва Отцю́, і Си́ну, і Свято́му Ду́хові, і нині́, і по-
всякча́с, і на віки ві́чні. Амі́нь.

Молитва́ми Богоро́диці:

ДРУГИЙ АНТИФОН

Зображальний:

Хвали́, душе́ моя́, Го́спода. Буду хвали́ти Го́спода в
житті́ мої́м, співа́тиму Бо́гові моє́му, по́ки житт́я мого́.

Не надійтеся на князів, на синів людських, бо в них нема спасіння.

Повік царюватиме Господь, Бог твій, Сіоне, з роду в рід.

Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки вічні. Амінь.

Єдинородний Сїну і Слове Божий, безсмертний Ти, і звів Ти спасіння нашого ради воплотитися від святої Богородиці і приснодіви Марії, незмінно ставши чоловіком. І розп'ятий був Ти, Христе Боже, смертю смерть подолав. Ти один з Святої Трійці, рівнославімий з Отцем і Святим Духом, спаси нас.

Повсякденний:

Господь царює, у велич Він зодягнувся; одягнувся Господь у силу й опоясався.

Молитвами святих Твоїх, Спасе, спаси нас.

Бо Він утвердив вселенну і вона не захитається.

Молитвами святих Твоїх:

Твої свідощтва вельми вірні; домові Твоєму, Господи, належить святість на довгі літа.

Молитвами святих Твоїх:

Слава, і нині:

Єдинородний Сїну...

Воскресний:

Боже, змилуйся над нами і благослови нас; світлом лиця Твого осяй нас і помилуй нас.

Спаси нас, Сїну Божий, що воскрес із мертвих, співаємо Tobі: Аلیلїа.

Щоб ми пізнали на землі дорогу Твою, і між усіма народами спасіння Твоє.

Спаси нас, Сїну Божий:

Нехай прославляють Тебе народи, Боже, нехай прославляють Тебе всі люди.

Спаси нас, Сїну Божий:

Слава, і нині:
Єдинорódний Сіну...

Блаженні:

У царстві Твоім пом'яни нас, Господи.

Блаженні вбогі дұхом, бо їхнє царство небєсне.

Блаженні ті, що плачуть, бо вони втішаться.

Блаженні лагідні, бо вони успадкують зємлю.

Блаженні голóдні та спра́гли справедливости, бо вони наситяться.

Блаженні милосердні, бо вони помилувані будуть.

Блаженні чисті серцем, бо вони Бóга побачать.

Блаженні миротворці, бо вони синами Бóжими назвуться.

Блаженні переслідувані за правду, бо їхнє Царство небєсне.

Блаженні ви, коли вас будуть зневажати, гонити та виговорювати всяке ли́хо на вас, обмовляючи, Менє ра́ди.

Радійте і веселіться, бо нагоро́да ва́ша вели́ка на небеса́х.

ТРЕТІЙ АНТИФОН

Прийдіте, радісно заспіваймо Господєві, воскликнім Бóгу, Спасителеві на́шому.

В будень: Спасі нас, Сіну Бóжий, у святі́х дівний Ти, співаємо Тобі: Аलि́уя.

В неділю: Спасі нас, Сіну Бóжий, що воскрес із ме́ртвих, співаємо Тобі: Аलि́уя.

Прийдім з похвала́ми пе́ред обличчя Їого́, і псалма́ми воскликнім Їому́.

Спасі нас, Сіну Бóжий:

Бо Бог вели́кий Госпо́дь і цар вели́кий по всій землі.

Спасі нас, Сіну Бóжий:

ТРИСВЯТЕ:

Святий Бóже, святий крі́пкий, святий безме́ртний, помилуй нас. **Тричі.**

Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки вічні. Амінь.

Святий безсмертний, помилуй нас.

Святий Боже, святий кріпкий, святий безсмертний, помилуй нас.

ЗАМІСТЬ ТРИСВЯТОГО:

На Різдво Христове, Богоявлення, в Лазареву суботу, у Велику суботу, в Неділю Пасхи і весь Світлий тиждень, як і на Зіслання Святого Духа співаємо:

Всі ви, що в Христа христїлися, у Христа зодягнулися. Аلیلїа. *Тричі.*

Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки вічні. Амінь.

У Христа зодягнулися. Аلیلїа.

Всі ви, що в Христа христїлися, у Христа зодягнулися. Аلیلїа.

На Воздвиження Чесного Хреста і в Хрестопоклонну неділю:

Хресту Твоєму поклоняємось, Владіко, і святее воскресіння Твоє слаvim. *Тричі.*

Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки вічні. Амінь.

І святее воскресіння Твоє слаvim.

Хресту Твоєму поклоняємось, Владіко, і святее воскресіння Твоє слаvim.

ЗАМІСТЬ „ДОСТОЙНО Є“:

У Великодньому часі співаємо:

Ангел звістїв Благодатній: „Чїста Дїво, радуєся! І зно́ву кажу, радуєся! Твій Син воскрес на третій день із гробу, і мертвих воскресїв“. Люди, веселїтья!

Світїся, світїся, новий Єрусалїме, слава бо Господня на Тобі засяяла! Радїй нині і веселїся, Сїоне, а Ти, чїста Богородице, втїшайся воскресінням Сїна Твого.

ПАНАХИДА

Диякон: Благослові, владіко.

Іерей: Благословénний Бог наш зáвжди, нині і повсякчáс, і на віки вічні.

Хор: Амінь.

Святій Бóже, святій кріпкий, святій безсмертний, помілуй нас. *Тричі.*

Сла́ва Отцю́, і Сіну, і Свято́му Духові, і нині, і повсякчáс, і на віки вічні. Амінь.

Пресвята́ Трѡйце, помілуй нас; Го́споди, очисти гріхи на́ші; Владі́ко, прости́ беззако́ння на́ші; Святій, завіта́й і зціли́ немо́чі на́ші імени Тво́го ра́ди.

Го́споди, помілуй. *Тричі.*

Сла́ва, і нині:

О́тче наш, що єси́ на небеса́х, нехай́ святі́ться ім'я́ Твоє́, нехай́ при́йде ца́рство Твоє́, нехай́ бу́де во́ля Твоя́, як на не́бі, так і на землі. Хлі́б наш насущний дай нам сьогодні́, і прости́ нам про́вини на́ші, як і ми проща́ємо винуватця́м на́шим, і не введи́ нас у споку́су, але́ ви́зволи нас від лука́вого.

Іерей: Бо Твоє́ є ца́рство, і си́ла, і сла́ва, Отця́, і Сі́на, і Свято́го Ду́ха, нині і повсякчáс, і на віки вічні.

Хор: Амінь.

З ду́хами спочи́лих пра́ведних ду́ші слуг Тво́їх, Спа́се, упоко́й, зберіга́ючи їх у блаже́ннім Тво́їм житті́, Чолові́колюбче.

В оселя́х Тво́їх, Го́споди, де всі́ святі́ Твої́ спочива́ють, упоко́й і ду́ші слуг Тво́їх, бо Ти єди́ний Чолові́колюбче́ць.

Сла́ва Отцю́, і Сіну, і Свято́му Духові.

Ти єси́ Бог, що до а́ду зі́йшов і з кайдани́в в'язни́в звільни́в, Сам і ду́ші слуг Тво́їх упоко́й.

І нині, і повсякчас, і на віки вічні. Амінь.

Єдина чиста і непорочна Діво, що Бога безсіменно породила, Того ж моли за спасіння душ їх.

Диякон: Помилуй нас, Боже, з великої милости Твоєї, молимося Тобі, вислухай і помилуй.

Хор: Господи, помилуй. *Тричі.*

Ще молимося за упокій душ померлих слуг Божих (*або:* душі померлого слуги Божого, *або* душі померлої слугині Божої) *ім'я*, і щоб проститися їм (йому *або* їй) всякому прогрішенню добровільному і недобровільному.

Хор: Господи, помилуй. *Тричі.*

Щоб Господь Бог оселив душі їх (душу його *або* її), де праведні спочивають.

Хор: Господи, помилуй. *Тричі.*

Милости Божої, царства небесного і відпущення гріхів їх (його *або* її) у Христа, безсмертного царя і Бога нашого, просім.

Хор: Подай, Господи.

Диякон: Господеві помолімся.

Хор: Господи, помилуй.

Іерей: Боже духів і всякої плоти, Ти смерть подолав і диявола знищив, і життя світові Твоєму дарував. Сам, Господи, упокій душі померлих слуг Твоїх (*або:* душу померлого слуги Твого, *або:* душу померлої слугині Твоєї) *ім'я*, на місці світлому, на місці квітучому, на місці спокійному, звідки відійшов біль, печаль і зітхання; і всяке прогрішення, вчинене ними (ним *або* нею) словом, чи ділом, чи думкою, як благий і чоловіколюбчець Бог, прости, бо немає людини, що жила і не згрішила б. Ти бо єдиний без гріха, правда Твоя – правда на віки, і слово Твоє – істина.

Виголошення:

Бо Ти є воскресіння, і життя, і упокій померлих слуг Твоїх (померлого слуги Твого, *або:* померлої слугині Твоєї) *ім'я*, Христе Боже наш, і Тобі славу віддаємо, з безначальним Твоїм Отцем, і пресвятим і благим і животворним Твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки вічні.

Хор: Амінь.

Диякон: Премудрість.

Хор: Чеснішу від херувімів і незрівнянно славнішу від серафімів, що без зотління Бога Слово породила, сущу Богородицю, Тебе величаємо.

Іерей: Слава Тобі, Христе Боже, надіє наша, слава Тобі.

Хор: Слава Отцю, і Сїну, і Святому Духові, і нині, і повсякчас, і на віки вічні. Амінь. Господи, помилуй. *Тричі.* Благословї.

Іерей: Христос, істинний Бог наш, що живими і мертвими володіє, молитвами пречистої Своєї Матері, святих, славних і всехвальних апостолів, преподобних і богоносних отців наших, і всіх святих, душі слуг Своїх, що переставилися від нас (*або:* душу слуги Свого, що переставився від нас, *або:* душу слугині Своєї, що переставилася від нас) *ім'я*, в оселях праведних оселить, на лоні Авраама упокоїть, і до праведних залічить, і нас помилує, як благий і чоловіколюбець.

Хор: Амінь.

Іерей: У блаженному успінні вічний упокій подай, Господи, повсякчас поминаним слугам Твоїм (*або:* поминаному слугі Твоєму, *або:* поминаній слугині Твоїй) *ім'я*, і вчинї їм (йому *або* їй) вічну пам'ять.

Хор: Вічная пам'ять. *Тричі.*

ЗМІСТ

	Стор:
Лист Блаженнішого	4
Чин св. Літургії — Проскомидія	6
Божественна Літургія	20
Молитви по св. Причастю	78
Відпусти	81
Тропарі воскресні	87
Тропарі повсякденні	93
Спільні Служби Святим:	
Пресвятій Богородиці	103
Св. Ангелам	103
Св. Пророкам	103
Св. Апостолам	105
Святителеві	107
Святителям	108
Преподобним і Христа ради Юродивим	109
Св. Мученикові	111
Св. Мученикам	112
Священномученикові	113
Священномученикам	115
Преподобномученикові	116
Преподобномученикам	118
Св. Мученицям	119
Преподобним Жінкам	121
Ісповідникові	123
Безсрібникам і Чудотворцям	124
Служби на Всякі потреби:	
Служба за Упокій	126
Служба на Всяке прощення	131
Служба Подяки	132
Служба про Поміч Святого Духа	134
Служба за Недужих	135
Служба за Подорожніх	137
Додаток	139
Панахида	144